

НЕДЈЕЉНИ

БАЊАЛУКА, 8. и 9. јуна 1985.
Број 4420 Година XLII Цијена 32 динара

ГЛАС

ГЛАС

ИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ СВЕЗАРАНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

„ГЛАСОВ“ ИНТЕРВЈУ: ДР ФУАД МУХИЋ,
ПРОФЕСОР ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У
САРАЈЕВУ

ИНАТ СИТНИХ ИНТЕРЕСА

• Истраживања показују да се у срединама гдје је разнородан национални састав, локална елита веома брзо повезује, без обзира на националну припадност, ако може да оствари неки опипљив национални интерес. Тада се не гледа „ни вјера, ни нација“, јер је у бирократ-

ској узурпацији моћи, на маком нивоу, „сваки брат мио, које год вјере био“. Увјерен сам да баш ти узурпатори свјесно стварају привид да је за све крив национализам, како би се покрили остали, исто толико значајни чиниоци дезинтеграције и затварања, каже др Фуад Мухић

Страна: 5.

СИНОМ СВЕЧАНО ОТВОРЕНА СОРА „БИХАЋ 85“

ОД СЈЕДЕЊЕГ
БРОЈА

НОВИ
ФЕЉТОН
„ГЛАСА“

КОМУНИЦИРАЊЕ
ПУТЕМ
САТЕЛИТА:

ЧОВЈЕКОВ
ПРОДОР
У КОСМОС

Младост на прузи

БИХАЋ, 7. јуна - У бригадирском насељу „Први конгрес УСАОЈ-а“ у Бихаћу синоћ је на свечан начин званично отворена Савезна омладинска радна акција „Бихаћ 85“. Осим 300 бригадиста из прве смјене, који већ раде на модернизацији Унске пруге од Бихаћа према Книну, свечано су присуствовали чланови Савјета акције, представници друштвено-политичког живота града и други гости.

У првој смјени СОРА „Бихаћ 85“ раде омладинске радне бригаде „Маршал Тито“ из Воغوшће, „Блаже Спирковски-Воденски“ из Прилепа, „Ђердал“ из Кладова, „Слободан Бајић Паја“ из Руме, „Трепча“ из Титове Митровице и збратимљена бригада „Буро Стругар“ коју чине млади из загребачке општине Чрномерец и београдске општине Савски Венац.

У току љета на модернизацији и електрификацији Унске пруге од Бихаћа према Книну радиће око хиљаду младића и дјевојака сврстаних у 18 радних бригада из свих наших социјалистичких република и покрајина. СОРА „Бихаћ 85“ прва је акција на овом подручју. Њеним организовањем испуњена је вишегодишња жеља младих Бихаћа, сталних учесника акције широм земље, да буду домаћини бригадистима из свих крајева Југославије.

Д. МУТИЋ
З. ЗУПИЋ

ШТА СУ БАЊАЛУЧКИ ЗЕМЉОРАДНИЦИ ПИТАЛИ ПРЕДСЈЕДНИКА
САВЕЗНОГ КОМИТЕТА ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ

Чврсте кајасе за цијене

• Ми нисмо за то да скачу цијене наших производа, већ да се обуздају цијене индустријских производа и репроматеријала неопходног пољопривреди - нагласили су бањалучки пољопривредници у разговору са др Милорадом Станојевићем, председником Савезног комитета за пољопривреду и шумарство.

Страна 2.

Др Станојевић: Ваше поруке пренијећу на Акционој конференцији ЦК СКЈ о пољопривреди и оне ће, вјерујем, ући у документе
(Снимио Р. ОСТОЈИЋ)

ЈЕДАН ДАН НА ГРАДИЛИШТУ ВОДО-
ВОДА У СЛАТИНИ И У „СЛАТЕКСУ“

РАД — МЈЕРА
ЗА БУДУЋНОСТ

Страна: 6.

ЈУНСКА ЂАЧКА ВРЕВА
ПЕКАР, ЉЕКАР,
АПОТЕКАР...

Страна: 8

ГЛАС I **Вик**

НАГРАЂУЈУ
ДОДАТАК ЗА ГОДИШЊИ ОДМОР
ДАНАС КУПОН БРОЈ ДВА

КАКО ДОБИТИ ТРИ,
ДВА ИЛИ
МИЛИОН СТАРИХ
ДИНАРА

Страна 13.

KRAJEM NEDJELJE

ŽIVA DIPLOMATSKA AKTIVNOST

Jugoslavija je širom svijeta poznata kao zemlja koja je spremna da kroz dijalog i na najvišem nivou raspravlja o svim problemima današnjeg svijeta i načinima kako da se oni riješe, ali je još gorljiviji zagovornik prakse da se kroz razgovore pronalaze putevi za bolje međusobno razumijevanje među državama i proširivanje saradnje. Jer, iskustvo je pokazalo da su razgovori i susreti državnika veoma korisni za međusobno upoznavanje razmjenu gledišta i iznalaženje puteva za bolju saradnju. Ponašajući se u skladu sa ovakvim opredjeljenjem, jugoslovenski državni i diplomati ubrajaju se među najaktivnije, bez obzira na doba godine, mjesto susretanja i slično.

Protekla sedmica, međutim, bila je posebno značajna u tom pogledu. Četiri susreta na najvišem nivou zaista su dokaz intenzivnog angažovanja Jugoslavije na međunarodnom planu i značaja koji joj i drugi pridaju u razmatranju svjetskih problema. Boravak Milke Platinic, predsjednice Saveznog izvršnog vijeća u Sjedinjenim Državama i posjete Jugoslaviji portugalskog predsjednika Janeša, predsjednika Kenije Moia i kancelara SR Njemačke Kola Jugoslaviji događaji su koje je zabilježila svjetska štampa, ubrajajući ih u one za koje su rezervisana istaknuta mjesta.

Za sve četiri posjete karakteristično je da je u njima izraženo puno poštovanje jugoslovenske nezavisne i nesvrstane spoljne politike, uz posebno naglašavanje činjenice da politika i pokret nesvrstanih predstavljaju u savremenom svijetu zategnutosti u prvom redu na međublokovskoj relaciji. Sasvim jasno da ovakve ocjene, kazane u kenijsko-jugoslovenskim razgovorima predstavljaju sasvim normalnu stvar, ali ako su one izrečene u razgovorima sa najvišim predstavnicima Sjedinjenih Država ili Zapadne Njemačke, njihova vrijednost postaje još značajnija. Posebno je to karakteristično za dijalog sa zapadnonjemačkim kancelarom Kolom, čije su ocjene nesvrstavanja prevazišle i najoptimističija očekivanja.

Uz razmatranje međunarodne situacije, prilikom svih susreta bilo je dosta riječi o bilateralnim odnosima. U razgovorima sa Janešom i Mojim istaknuta je potreba da se prijateljski i prisni politički odnosi mogu i treba da dopune i proširivanjem ekonomske saradnje, što je od obostranog interesa. Tim prije što postoje objektivne mogućnosti za to.

Razgovori sa predsjednikom Reganom i drugim američkim zvaničnicima i kancelarom Kolom, imali su za temu isto tako i međusobne ekonomske odnose u svjetlu privredne situacije u Jugoslaviji. U oba slučaja nedvosmisleno je bilo uvjerenje jugoslovenskih sagovornika da je Jugoslavija, iako pritisnuta ekonomskim teškoćama, u stanju da ih prevaziđe, te se priključi onim zemljama koje su više ili manje iza sebe ostavile dane najteže ekonomske krize. U tim nastojanjima da prevaziđe sadašnje teškoće Jugoslavija je naišla na razumijevanje, podjednako u Vašingtonu kao i prilikom razgovora u Beogradu.

U cjelini, dakle, slobodno se može reći da je jugoslovenska politika i tokom protekle, veoma intenzivne diplomatske nedjelje, dobila nova priznanja za svoj doprinos kako razvijanju direktnih prijateljskih odnosa, tako i poboljšanju opšte političke klime u svijetu.

A. OTOVIĆ

PRENOSIMO

POLITIKA

USKRAČENA RADOST

(Zašto dva odjeljenja Roma iz Horgoša nisu učestvovala na priredbi povodom Dana mladosti)

Na radost povodom Dana mladosti, koji je organizovan u Osnovnoj školi "10. oktobar" u Horgošu, pala je jedna senka. Ko zna, možda bi se sve nekako i zataškalo da se Iboja Virag iz Horgoša nije obratila redakciji lista "Mađar so" čudeći se i sama kako se tako nešto moglo dogoditi.

Najkraće: sa priredbe koja je održana povodom Dana mladosti i u kojoj su učestvovali svi učenici pomenute škole bila su isključena dva odjeljenja romskih daka. Iboja Virag se pita, a pitaju se i mnogi u Horgošu, zašto je to urađeno. Dosta šturo objašnjenje koje se čuje od direktora i nastavnika ove škole, povodom nenastupanja mladih Roma na priredbi, da oni nisu bili dovoljno uvežbani pa zato nisu nastupili, malo ko prihvata kao opravdanje. Ljudi postavljaju pitanje, jer za priredbu kojom mladi izražavaju svoja osećanja i radost deca moraju biti toliko uvežbana da svaki pokret dokraja bude sinhronizovan, ili je važnije da makar nastupe i sa malim greškama, ali da iskreno izraze svoja osećanja i odanost svemu onome što je vezano za Dan mladosti.

Možda iz ovoga treba izvući pouku, jer kako saznajemo, događaj je poprimio i daleko šire razmere i uzburkao javnost, pa čak ima i pokušaja da se cela stvar prikaže kao svojevrsni nacionalizam i separatizam, što sigurno nije, ali to ne umanjuje odgovornost onih koji su neuvežbane Rome skinuli sa programa priredbe.

L. IVKOVIĆ

REKLI SU...

ZABLUDA

- Pogrešno se ponekad misli da je prinudna uprava dobar obrazac da se može primeniti i u normalnoj situaciji da bi kolektiv još bolje poslovao. To što je ona efikasna, ne znači i da je dugovečna, jer organizacija slablako ideje ne dolaze iznutra. To se može lako objasniti različitim motivima rada radnika u pravom samoupravljanju i pod prinudnom upravom.

Dr Janko Cvijanović

ŠTA SU BANJALUČKI ZEMLJORADNICI PITALI PREDSEDNIKA
SAVEZNOG KOMITETA ZA POLJOPRIVREDU

ČVRSTE KAJASE ZA CIJENE

• Mi nismo za to da skaču cijene naših proizvoda već da se obuzdaju cijene industrijskih proizvoda i repromaterijala neophodnog poljoprivredi - naglasili su banjalučki poljoprivrednici u razgovoru sa dr Miloradom Stanojevićem, predsjednikom Saveznog komiteta za poljoprivredu i šumarstvo.

Jošip Štemberger, zvan Joška, zemljoradnik iz banjalučkog sela Barlovci, koji je među prvima udružio svoje njive i štalu sa Zemljoradničkom zadrugom "Agropromet", ugostio je na svom imanju dr Milorada Stanojevića, predsjednika Saveznog komiteta za poljoprivredu i šumarstvo. Uvaženog gosta u Joškinom dvorištu dočekalo je još dvadesetak udruženih poljoprivrednika, devet direktora osnovnih zadrugnih organizacija "Agroprometa" koji su iskoristili ovu priliku da otvoreno porazgovaraju o svim problemima koji opterećavaju poljoprivrednu proizvodnju. Ovom razgovoru prisustvovali su i Duško Glamočak, predsjednik Skupštine opštine, Svezozar Dojčinović, predsjednik OK SSRN Pavle Gajić, predsjednik Zadružnog saveza, Džavid Gunić, predsjednik Poslovnog odbora AIPK "Bosanska krajina" sa poslovođstvom, Rada Knežević, sekretar SIZ-a za selo i brojni direktori organizacija udruženog rada koje proizvode hranu.

Gosta je sa stanjem u banjalučkoj poljoprivredi, a posebno u Zemljoradničkoj zadruzi "Agropromet", kao nosiocem razvoja ove grane, upoznao Rajko Babić, predsjednik Poslovnog odbora banjalučke zemljoradničke zadruge. Naglasivši na kraju svog izlaganja da je cilj skupa da poljoprivrednici kažu šta im smeta i šta bi trebalo učiniti da se proizvodi više jeftinije hrane.

SKUPLJA MINERALNA OD MLIJEKA

- Poremačaji na tržištu doveli su poljoprivredu u nezavidan položaj.

Učesnici u razgovoru otvoreno su iznosili sve probleme koji im smetaju da se stabilnije privređuje

Poskupljuje industrijska roba, a cijena poljoprivrednih proizvoda ih ne može stići. Za istu količinu naših proizvoda dobljemo istu masu para, koju smo dobivali i prošle godine. Prije nekoliko godina smo mogli za kilogram pšenice da kupimo kilogram hljeba. Međutim, ove godine taj se odnos promijenio - dva kilograma pšenice treba za kilogram hljeba. Poskupljuje građevinski materijal, a to najviše pogađa selo, jer ono gradi i kuće i štale. Mislim da je više ugrožen standard sela nego grada. Repromaterijal je dostigao vasijske cijene, pa je zemljoradnik osuđen da gubi u proizvodnji, a to nema ko da sanira. Za svaku osudu je uvoz pšenice i mesa, jer možemo da razvijamo domaću proizvodnju - rekao je Boro Piljagić, zemljoradnik iz Ivanjske.

Cijene industrijske robe i te kako opterećavaju poljoprivrednu proizvodnju. Traktor je prošle godine bio u ovo doba 33 stara miliona, a danas je 97 starih miliona. Smije li to tako biti. Ili - rezervni dio za traktor je skuplji u prodaji od onog ugrađenog u mašinu. Kako to? Uložili smo velika sredstva u mehanizaciju i sada zbog održavanja najprije opasnost da ona ostanu da leži u potocima. Imao sam farmu sa osam krava, ali sam morao da je ukinem, jer ono što sam zarađivao prodajući mlijeko nije moglo da pokrije troškove ishrane. I šta mi je preostalo drugo nego da rasformiram farmu. Inače, mlijekarima je

najteže - rekao je Anto Radman, poljoprivrednik iz Sargovca.

Mene su ovdje uvjerali da je otkup mlijeka u ovoj godini sa individualnog posjeda porastao za 15 odsto, a vi govorite o ukidanju farmi - reagovao je dr Milorad Stanojević.

U ravničarskim krajevima više se ne isplati držati krave. Proizvodnja mlijeka je porasla na brdsko-planinskom području, a u ravnicama ljudi opredjeljuju za proizvodnju kukuruza. U mom dvorištu je otkupna stanica za mlijeko, prije tri četiri godine mlijeko sudonosila 24 domaćinstva, danas jedva četiri. Skuplja je litra kisele vode od litre mlijeka, ili pola litre piva ima veću cijenu od litre mlijeka. Međutim, krave je dobro držati zbog kompletne reprodukcije - od stajnjaka do teleta. Kakve su cijene vještačkom đubrivu, poljoprivrednici će se ipak vraćati stajnjaku - rekao je domaćin Jošip Joška Štemberger, koji ima modernu štalu sa osam krava.

KAMATE JEDU DOHODAK

Joška, koja je to otkupna cijena koja će te stimulisati da zadržiš krave i proizvodnju mlijeka razvijati? upitao je Duško Glamočak, predsjednik Skupštine opštine.

Sa otkupnom cijenom od 50 dinara moglo bi se govoriti da ima stimulanca za razvoj proizvodnje mlijeka - odgovorio je Štemberger.

U sadašnjoj situaciji, kada su nove cijene mlijeku na tržištu, potrošnja opada. To je ono što nas dovodi u nezgodan položaj, jer mlijeko, je, ipak, "socijalna kategorija". Sa cijenom koju Joško predložio, ponovo bismo došli u poziciju da ugrožavamo standard radnika - rekao je Mićo Rogić, direktor AIPK "Mliječarska industrija".

U uslovima slabe otkupne cijene poljoprivrednih proizvoda, kada se one uopšte ne mogu nositi sa industrijskim, kamata na poljoprivredne kredite je došla kao namet. Ne može seljak da izdrži kamatu od 42 odsto, jer on svoj kapital jednom godišnje obrće. Zabluda je da je veća kamata trgovačkog kapitala. Nije, jer u trgovini je obrt šesnaest - sedamnaest puta - rekao je Mile Žunić iz Mišnog Hana.

Milutin Kremenović iz Motika postavio je pitanje kako u ovom tržišnom haosu isključiti nakupce i prekupce, koji su sada legli na leđa zemljoradnika, jer: "Ako hoćeš da ti otkupe nešto, prvo moraš ti njih da kupiš". Jošip Tuzla iz Kuljana je pitao kakva je sigurnost njegove djece ako ostanu na imanju.

Ovakvih drugarskih razgovora trebalo bi nam više. Iz vaših replika da se zaključiti da vi niste za povećanja cijena vaših proizvoda već da se obuzdaju cijene repromaterijala. Vi se stvarno borite za stabilizaciju i na Akcionoj konferenciji CK SKJ, koja će se održati u Novom Sadu, vaše poruke ću prenijeti i uvjeren sam da će one biti i u dokumenta ugrađene - rekao je, između ostalog, dr Milorad Stanojević, predsjednik Saveznog komiteta za poljoprivredu i šumarstvo.

Ratko MARIĆ

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiska, Čelinac, Kotor Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora
NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik
Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Kisić (banjalučka hronika), Emin Krkić (popodnevni desk), Tomo Marić (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Miro Mladenović (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Puvačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajić (hronika), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas“: Ivan Andričić, Nusreta Borić (Predsjednik), Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islarp Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zrcama. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

OOK SSRN SKENDER—VAKUFA O SVOM SAMODOPRINOSU

Polovina za privredu

● Referendum će se održati 23. juna i pretpostavlja se da će se radni ljudi i građani izjasniti za samodoprinos kojim bi se do 1990. godine prikupilo 350 miliona dinara

SKENDER—VAKUF, 7. juna - U sklopu aktivnosti na uvođenju mjesnog samodoprinosu danas su delegati OK SSRN Skender-Vakufa razmatrali program rada ove društveno-političke organizacije do 23. juna, kada će se održati opštinski referendum. Cijeni se da uvođenje novog samodoprinosu ima izvanredan ekonomski i društveno-politički značaj za ovu komunu koja u SR BiH pada u krug izrazito nerazvijenih. Delegati su

danas izrazili uvjerenje da će referendum 23. juna još jednom pokazati da su radni ljudi i građani Skender-Vakufa spremni na samoodricanja i zajednička ulaganja radi boljeg sutra.

Na sjednici je dogovoreno da se 9. i 16. ovog mjeseca održesastanci u svim mjesnim konferencijama i podružnicama SSRN na području opštine. Takođe su određeni aktivisti OK SSRN koji će biti prisutni na tim skupovima, na kojima će se

stanovništvo upoznati sa planom utroška sredstava narednog mjesnog samodoprinosu. Putem samodoprinosu do 1990. godine planira se prikupiti 350 miliona dinara. Polovina ovih sredstava bi se utrošila u izgradnji novih i proširenje postojećih proizvodnih kapaciteta, čime bi se uveliko ublažio problem velike nezaposlenosti koja sve više pritišće ovu komunu. Dvadeset odsto sredstava će se utrošiti na izgradnju vodoopskrbnih objekata po mjesnim zajednicama, za izgradnju i održavanje lokalnih puteva izdvajajući se 15 odsto i za završetak investicionih objekata, koji se grade iz tekućeg mjesnog samodoprinosu, izdvajajući se pet odsto od prikupljenih sredstava.

Z. KOPANJA

U OSNOVNOJ ZADRUŽNOJ ORGANIZACIJI „RATAR“ IZ KOBATOVACA UVEDENE MJERE DRUŠTVENE ZAŠTITE

DUG LANAC PROPUSTA

● Najviše propusta, prema mišljenju inspekcije, napravljeno je u davanju razvojnih kredita zemljoradnicima koji su nenamjenski trošeni, a kontrola je bila gotovo nikakva

KOBATOVCI, 7. juna - Lancu propusta, neposlovnosti, dosta olakog raspolaganja društvenim sredstvima, pljačkama u Osnovnoj zadrudnoj organizaciji „Zadrugar“ u Kobatovcima došao je kraj uvođenjem mjera društvene zaštite.

Dva vijeća Skupštine opštine Laktaši donijela su ovakvu odluku poslije iscrpne analize stanja u ovoj zadrudnoj organizaciji. Osim toga što je evidentno da je bilo pljačke, o čemu će sud reći posljednju riječ, poremećeni su samoupravni odnosi, loša je organizacija rada i teže su oštećeni društveni interesi. Razvojni planovi, onako kako su pripremljeni, ne mogu biti garancija daljeg uspješnog razvoja i poslovanja.

Prema inspekcijским nalazima

najviše propusta napravljeno je u davanju razvojnih kredita poljoprivrednicima koji su nenamjenski trošeni, a da nije bilo dovoljno kontrole. Zbog toga je dug kod zemljoradnika koji je stigao za naplatu dostigao više do 40 miliona dinara, a poslovni gubitak „Ratar“ u prvom tromjesečju premašio je osam miliona dinara.

Da bi se i stanje sa kreditima koji su olako trošeni što brže raščistilo, 16 zemljoradnika, koji su nenamjenski trošili pare, odgovaraće pred sudom.

Stoji i činjenica da su i objektivni razlozi, stresovi u poljoprivrednoj proizvodnji, uticali na ovo stanje u „Zadrugaru“, ali ni izdaleka koliko su se ovdje nagomilale subjektivne slabosti.

J.SL.

DELEGATI SKUPŠTINE OPŠTINE ČELINAC O UZURPACIJI ZEMLJIŠTA

DRUŠTVENE U PRIVATNE ORANICE

● Do sada je uzurpirano 1580 hektara zemljišta

ČELINAC, 7. juna - I na području čelinačke komune ima problema u vezi s uzurpacijom društvenog zemljišta. Uzurpirano je 1580 hektara i za toliko umanjen zemljišni fond društvene svojine. Najviše prisvajanja društvenog zemljišta registrovano je kod šumskih površina, u vikend-naseljima, pored bivših šumskih pruga, dolina rijeke Vrbanje i Jošavke, pa i građevinskog zemljišta. O ovom problemu raspravljano je na današnjoj zajedničkoj sjednici Skupštine opštine Čelinac.

Uzurpacije zemljišta društvene svojine nisu novijeg datuma. One su došle do punog izražaja prilikom priprema novog premjera zemljišta, koji je stupio na snagu januara 1985. godine. Upućivane su kritike od uzurpanata da su granične linije između vlasnika posjeda i

društvene svojine šablonski i ne tačno povučene. U rješavanju ovog problema pozvani su u pomoć i nadležni republički organi Uprave za imovinsko-pravne odnose, čime su odbačene sve sumnje onih koji su uzurpirali društvenu zemlju.

Ove i druge teškoće usporile su rad imovinsko-pravne službe Skupštine opštine Čelinac, tako da je u protekle četiri godine riješeno 805 predmeta uzurpacija.

Svjetski teškoća u kojim su našli izvršni odbor Skupštine opštine i imovinsko-pravne službe, problemi uzurpacije ponovo su stavljeni na raspravu. O stanju rješavanja uzurpacija na području ove komune u prošloj godini raspravljano je u delegacijama organizacija udruženog rada, mjesnih zajednica i poljoprivrednih proizvođača, gdje je prihvaćena informacija i predloženo da se manje parcele poljoprivrednog zemljišta vrate uzurpantima na korištenje.

Sv. MILIJEVIĆ

SUSRETI PRIJATELJSTVA

KA BOLJOJ SARADNJI

● U Skupštini opštine Banjaluka priređen prijem za g. Jozefa Grajslingera, gradonačelnika Ebersberga, SR Njemačka, koji ovih dana boravi u ovom gradu

BANJALUKA, 7. juna - Danas je u Skupštini opštine Banjaluka priređen prijem za g. Jozefa Grajslingera, gradonačelnika Ebersberga (SR Njemačka), koji sa grupom naših radnika na privremenom radu u inostranstvu boravi u Banjaluci kao gost Banjalučke pivare.

Gradonačelnika Grajslingera je primio Dževad Osmančević, potpredsjednik Skupštine opštine Banjaluka, a u razgovorima su učestvovali i predstavnici klubova naših radnika u Ebersbergu „Bratstvo-jedinstvo“, predstavnici

Crvenog krsta Ebersberga, kao i predstavnici Banjalučke pivare. Tom prilikom je podvučena obostarana želja za još čvršćim kontaktima Banjaluke i Ebersberga, a posebno je izražena želja za saradnjom mladih članova organizacije Crvenog krsta ovih gradova.

Gost iz Njemačke je danas, zajedno sa našim radnicima privremeno zaposlenim u inostranstvu obišao Sehitluku, TAS i Mrakovicu, a prema programu boravka sutra će čitav dan biti gost KUD-a „Sloga“ iz Ivanjske. D.S.

VEĆ DVADANA BANJALUKA NAJTOPLIJA U ZEMLJI

„Podivljali“ Celzijusi

BANJALUKA, 7. juna - Sa 32 Celzijusa Banjaluka je juče bila najtopliji grad u zemlji. Sa 34 Celzijusa, izmjereni danas u trinaest sati i petnaest minuta, Banjaluka je ponovo bila najtopliji grad u zemlji.

Prema riječima Mile Radojevića, dežurnog meteorologa, slična vremenska situacija očekuje se i sutra. Biće vedro i sunčano, istina uz malu naoblaku i pad temperature za tri do četiri stepena. Međutim, već u nedjelju meteorolozi predviđaju pogoršanje vremena, koje će praćeno padom temperature i padavina, prvo zahvatiti Sloveniju, Hrvatsku i zapadnu Bosnu, a zatim se proširiti na cijelu zemlju.

Visoke temperature i prave tropske vrućine za sada ne predstavljaju opasnost za usjeve jer zemlja još uvijek ima dovoljno vlage. Z.L.

IZ OOUR-a „INA—PLIN“ U RAMIĆIMA

ZALIHE ZA CIJELI MJESEC

● Pri kontrolama plinskih instalacija u vozilima otkriveno dosta sitnih neispravnosti, čijim se otklanjanjem povećava bezbjednost

BANJALUKA, 7. juna - Postojeće zalihe u skladištu „INA-Plina“ u Ramićima garantuju dobro snabdijevanje plinom do kraja mjeseca. Pored obezbjeđenih količina za industriju i bolnice, ima i dosta plina za domaćinstva.

Kamp-boce se pune svakog dana čak i nedjeljom i praznikom u Ramićima, gdje i vlasnici automobila mogu napuniti rezervoare svojih vozila.

Testiranje plinskih instalacija odvija se po planu, zahvaljujući u prvom redu telefonskim najavama vlasnika „plinskih“ vozila. Već su prve kontrole otkrile dosta sitnih neispravnosti na instalacijama, pa se opravdano pokazala pretpostavka da će se testiranjem pored zadovoljavanja zakonskih propisa, povećati i bezbjednost.

I. PERIJA

DO KRAJA SEPTEMBRA

„MASLEŠA“ NA MORU

BANJALUKA, 7. juna - Folklorni ansambl CKUD-a „Veseli Masleša“ iz Banjaluke putuje sutra na redovnu tradicionalnu 20. turneju po Istri, Kvarneru i Slovenačkom primorju. Koncerti će biti održani u gotovo svim mjestima, a konferansa je na pet stranih jezika, a 170 djevojaka i mladića, članova „Masleše“ boraviće na moru do kraja septembra.

U okviru desetogodišnje saradnje sa francuskom grupom „Grup di kostim Turnižoa“ iz gradica Pon d'Vo, „Masleša“ iz Banjaluke biće gosti krajem jula ove folklorne grupe koja je prvi put boravila u Banjaluci i Jugoslaviji 1975. godine. J.P.

● DELEGACIJA SOMALIJE U PRNJAVORU

Zanimljivi razgovori

● PRNJAVOR, 7. juna - U okviru petodnevne posjete našoj zemlji delegacija Somalijske revolucionarne socijalističke partije posjetila je danas Prnjavor. Delegaciju je predvodila Marian Jusuf Mohamud, član Centralnog komiteta i rukovodilac spoljnopoličkog odbora Socijalističke revolucionarne partije Somalije i Mohamed Ali Ahmed, direktor odjeljenja za Evropu i Ameriku spoljnopoličkog odbora.

● Goste je primio Lazar Preradović, predsjednik OK SK, a u razgovoru su učestvovali i članovi Komiteta za međunarodnu saradnju delegacije Somalijske revolucionarne socijalističke partije iskazujući interesovanje za karakteristike društveno-ekonomskog i političkog razvoja naše zemlje. Prisustvovali su i zajedničkoj sjednici izvršnih tijela društvenopolitičkih organizacija prnjavorske opštine. B.R.

ŠEST SORA I PET ORB

Osim učesća na SORA u Prištini, Gračcu, Istri, Pirotu, Parčinu i Banjaluci mladi Banjaluke radiće i u sastavu ORB šest bratskih gradova, ORB „4. jul“, ORB „Elektronska industrija“, ORB „INVOJ“, ORB SOUR „Šipad“ i ORB MOK Banjaluka.

Međutim, dobrovoljni omladinski rad ne predstavljaju samo kubici zemlje i potoci znoj, kako se to obično misli. Akcije po svojoj suštini trebalo bi da budu nešto mnogo vrednije: ne samo prosto radno takmičenje, prebacivanje normi, već mjesto organizovanog idejnog i ideološkog djelovanja i angažmana mladih, mjesto druženja i drugarstva - ukratko, rasadnik bratstva i jedinstva mlade generacije. Na žalost, još je prisutan sektarski odnos prema ovoj vrsti omladinskog angažmana. Jednostavno, akcija u nekim glavama je samo sinonim za kramp, lopatu i zabavu, a brigadist - za radnu snagu.

Međutim, na ovim našim prostorima bilo je i nekih drugih propusta. Pomenimo samo negativna iskustva kao što su neodgovornost pojedinih rukovodilaca, slaba organizacija i koordinacija, te krajnje slaba opremljenost brigadista, zbog čega su neke ranije akcije trpjele ili se uopšte nisu mogle provesti. Još su svježa sjećanja na SORA „Banjaluka 84“, akciju čišćenja grada ili smotru ORB. Na loša iskustva ovaj put valja se podsjetiti zato što već sutra kreće prva od pet omladinskih radnih brigada koje će Banjaluku prezentovati na saveznoj akcijama. Podvucimo još jednom da će za dvadesetak dana Banjaluka biti domaćin savezne omladinske akcije. Do tada greške koje su uočene ranijih godina mogu se ispraviti.

Z. LANDEKA

UKRATKO

JUGOSLOVENSKI
FILM
NA KIPARSKOJ TV

NIKOZIJA, 7. juna (Tanjug) - U okviru obilježavanja 40-godišnjice pobjede nad fašizmom kiparska televizija emitovala je sinoć jugoslovenski film „Bitka na Nerevti“. U najavi filma rečeno je da je to filmsko djelo o jednoj od najhumanijih i najvećih bitaka drugog svjetskog rata koju su vodili Titovi partizani. U današnjim komentarima kiparskih filmskih kritičara se posebno ističe veliki doprinos Jugoslavije pobjedi nad fašizmom i teške žrtve koje su jugoslovenski narodi podnijeli da bi sami izvojevali slobodu.

USKORO ZVANIČNI
KONTAKTI
IZMEĐU EZ I SEV

BRISEL, 7. juna - Poslije obostranih izjava o neophodnosti boljih odnosa, uskoro će doći i do zvaničnih susreta visokih predstavnika Evropske zajednice (EZ) i zemalja Savjeta za uzajamnu ekonomsku pomoć (SEV). U Briselu je danas saopšteno da će se 20. juna sastati predsjedavajući Ministarskog savjeta EZ Đulio Andreotti i njegov poljski kolega Olszowski, koji trenutno obavlja istu funkciju u SEV-u.

POBOLJŠANJE
MEĐUKOREJSKIH
ODNOSA

TOKIO, 7. juna - Sjevernokorejski funkcioner, predsjednik korejsko-japanskog udruženja za unapređenje prijateljstva Kim u Jong, koji je u posjeti Japanu, izjavio je da će idućeg mjeseca u Panmunčongu biti održan preliminaran sastanak na kome će predstavnici DNR Koreje i Južne Koreje razgovarati o uspostavljanju saradnje parlamenata dviju strana.

RAZGOVORI
GORBAČOV — ŽIVKOV

MOSKVA, 7. juna - Generalni sekretar CK KPSS Mihail Gorbačov razgovarao je danas u Kremli sa šefom Bugarske države i partije Todorom Živkovom koji se nalazi u zvaničnoj posjeti Sovjetskom Savezu. Oni su potpisali sporazum o dugoročnom programu razvoja ekonomske i naučno-tehničke saradnje SSSR-a i Bugarske do 2000. godine. Živkovu je uručen i Orden Lenjina kojim ga je odlikovao Prezidium Vrhovnog sovjeta.

UNUTRAŠNJI
SUKOBI U INDIJI

NJU DELHI, 7. juna - U sukobu granične policije na međi između dvije sjeveroistočne indijske države, poginulo je 25 policajaca. Prema izvještajima Indijskih agencija UN i PTI, do spora koji se pretvorio u oružani sukob između graničara država Asam i Nagaland došlo je pošto su navodno graničari iz Nagalanda stavili pod svoju kontrolu oko sedam kilometara teritorije Asama.

ŽRTVE NASILJA

KOLOMBO, 7. juna (Hsimhua) - Današnja štampa u Kolombu piše da je u dvodnevnim nemirima u oblasti Trinkomali u Šri Lanki ubijeno više od 80, a nestalo 200 ljudi. U novinskim izvještajima se izražava bojazan da su nestali ljudi takođe ubijeni.

FRANCUSKI FARMERI
PREVRNULI
ŠPANSKE KAMIONE

PERPINJON, 7. juna (Rojter) - Protestujući zbog uvoza jeftinijih proizvoda iz Španije, francuski farmeri prevrnuli su pet kamiona sa voćem iz Španije u gradu Perpignanu na jugu Francuske. Kako je saopštila policija, na putu je rasuto 45 tona raznog voća. Španski prevoznici su poslije toga blokirali granični prelaz kod Pertisa.

AMERIČKI SENAT GLASAO ZA POMOĆ
KONTRAREVOLUCIONARIMA U NIKARAGVIMogućnost direktnog
uključivanja

Od 38 miliona dolara „humanitarne pomoći“, u ovoj fiskalnoj godini biće u vidu hrane, lijekova i odjeće dato oko 14 miliona

VAŠINGTON, 7. juni (UPI, Rojter) - Senat američkog Kongresa odobrio je noćas zahtjev administracije predsjednika Regana za upućivanjem 38 miliona dolara „humanitarne pomoći“ nikaragvanskim kontrarevolucionarima. Sa 55 glasova za i 42 protiv senatori su prihvatili prijedlog da se do kraja 1985. godine uputi pomoć u hrani, lijekovima i odjeći u vrijednosti od 14 miliona dolara dok bi ostatak bio proslijeđen tokom naredne fiskalne godine, koja počinje prvog oktobra.

Koalicija republikanskih i demokratskih senatora glasala je takođe protiv nekoliko amandmana kojima se predlagalo odusta-

janje od pomoći kontrarevolucionarima. Po njihovoj ocjeni time bi se propustila i posljednja mogućnost da se izvrši pritisak na Nikaragvu da prekine veze sa Kubom i Sovjetskim Savezom i ispuni obaveze o demokratizaciji zemlje dato poslije pobjede revolucije 1979. godine.

U burnoj debati koja je prethodila glasanju nekoliko demokratskih senatora, među kojima i Edvard Kenedi, upozorilo je da će odobravanje pomoći kontrarevolucionarima poslužiti u stvari za obaranje jedne zakonite vlade uz mogućnost da Amerika bude direktno uključena u agresiju na Nikaragvu.

IZJAVA DANIJELA ORTEGE

ŠAMAR GRUPI
„KONTADORA“

Nikaragvanski predsjednik Istakao da je glasaјуći za pomoć kontrarevolucionarima američki Senat glasao u prilog zločina protiv nikaragvanskog naroda

MANAGVA, 7. juna (PL) - Nikaragvanski predsjednik Danijel Ortega, u prvom reagovanju na odluku Senata američkog Kongresa o odobravanju 38 miliona dolara pomoći nikaragvanskim kontrarevolucionarima, ocijenio je da će ovaj korak udaljiti za duži period mogućnosti za miroljubivo rješenje regionalne krize.

Nikaragvanski predsjednik, u govoru održanom sinoć pred stanovnicima jedne četvrti u Managvi, ocijenio je glasanje u Senatu kao „šamar grupi Kontadora“ isvim narodima Kontinenta uključujući i američki koji sigurno nije saglasan sa ovakvom politikom svoje administracije.

Pomoć od 38 miliona dolara kontrarevolucionarima, koji djeluju protiv sandinističke vlade iz susjednog Hondurasa i Kostarike, „predstavlja ogromnu prepreku svim budućim mirovnim inicijativama“, rekao je Ortega i dodao da je Senat očigledno glasao u prilog zločina protiv nikaragvanskog naroda ali i u prilog prolivanja krvi američke omladine.

Ortega je istovremeno upozorio susjedne zemlje da će invazija na Nikaragvu pogoditi cio region Centralne Amerike. On je takođe ocijenio da su svi vojni preduslovi za invaziju Nikaragve pripremljeni i da sada protivnička strana korača opasnim putem traženja političkog opravdanja za agresiju.

PETNAESTE POZORIŠNE IGRE BIH U JAJCU

SARAJLIJE ODUŠEVILE PUBLIKU

JAJCE, 7. juna - S pravom je jajačka publika mnogo očekivala od ansambla Narodnog pozorišta iz Sarajeva. Nadanja ni ove godine nisu iznevjerena. Viđen je „Sprovod u Theresienburgu“ Miroslava Križe u dramizaciji i režiji Miroslava Belovića. Spontani, dugotrajni aplauzi, prepuno gledalište, ni ovaj put nisu izostali. Goran Savić i Josip Pejaković kao i mnogo puta ranije na ovoj istoj sceni, oduševili su gledalište. Pominjemo njih dvojicu, jer su od dobrih bili zaista najbolji, najubjedljiviji, jer su i bili nosioci cijele predstave.

Dojmovi, pak i stručna mišljenja koja su se čula za okruglim stolom kritike unekoliko su se razlikovala od viđenja predstave jajačke publike. Za Predraga Lazarevića predstava je uspjela jer je proizašla iz križinskog duha, jer su svi očekivani elementi u predstavi bili prisutni.

Vojislava Vujanovića je plijenila scenska geometrija, ali njegovo je mišljenje da Belović nije uspio da očuva križinske elemente u predstavi. Neki njeni dijelovi i glumačka interpretacija svodili su se čak do nivoa dilematizma ili, blaže rečeno do profesionalne glumačke prosječnosti. Miro Lasić je mišljenja da predstava ima

Večeras će se svečano dodijeliti nagrade najboljim predstavama i akterima

metaforičnu dubinu i širinu, da je smišljeno angažovan veliki glumački mehanizam i da je to dovoljno da se za predstavu kaže da je uspjela.

Posljednja predstava na ovogodišnjim Igrama uzvraćajućoj konkurenciji je „Nasip“ Siniše Kovačevića u režiji Miloša Lazina, u izvođenju Pozorišta iz Zenice. Odmah nakon predstave sastao se žiri u sastavu: Rudi Alvad, Sulejman Bosto, Nedžad Ibrilimović, Afan Ramić, Miodrag Žalica i Predrag Lazarević i odlučio koje će predstave i glumci dobiti nagrade priznanja, plakete i diplome.

Svečana podjela nagrada obaviće se u subotu, 8. juna, u sali Doma kulture, nakon čega će Balet Narodnog pozorišta iz Sarajeva izvesti „Divertisman - bolero“.

H. KLIPPO

PRIMJER MJEŠTANA SELA VAROŠ

TRAŽE
ODGOVORNOST

UROŠEVAC, 7. juna (Tanjug) - Na sastanku Podružnice SSRN, u selu Varoš, na kome se okupilo oko 150 mještana, zatraženo je da nadležni organi najenergичnije povuđu krivični postupak protiv Isufa Redže, koji je prije tri dana u isturenom odjeljenju osnovne škole u ovom selu, pred cijelim odjeljenjem i bez pravih razloga, pretukao sedmogodišnjeg učenika Ivicu Stojkovića. Članovi Podružnice isključili su Isufa Redžu i z Socijalističkog saveza i odlučili su da se njegova porodica bojkotuje i izoluje na neodređeno vrijeme. Na sastanku je ocijenjeno da je ovaj akt Isufa Redže direktan pritisak na Srbe u ovom selu i da je to znatno uticalo na zahtjevanje međunarodnih odnosa.

KAKO PREVAZIČI KRIZU PORTUGALSKE VLADE?

EKONOMSKI KORIJENI
RASCJEPJA

LISABON, 7. juna - Portugalski predsjednik Antonio Ramalho Janeš počeo je konsultacije sa političkim vodima u zemlji o tome kako da se prevaziđe rascjep u koalicionoj vladi. Predstavnici portugalske Socijaldemokratske partije saopštili su u utorak da će i formalno povući iduće sedmice sedmoricu svojih ministara iz vlade socijalističkog premijera Marija Soareša.

Kako javlja agencija AP, do rascjepa u koalicionoj vladi došlo je pošto su socijaldemokrati konstatovali da se razilaze sa socijalistima u pitanjima ekonomske reforme u zemlji.

Socijalisti su objavili saopštenje u kojem se socijaldemokrati optužuju za „razbijanje stabilnosti vlade-osnovnog elementa za ekonomski oporavak i modernizaciju u zemlji“. U saopštenju se dodaje da socijaldemokrati „jednostrano ruše jedinstvo koalicije, što predstavlja samo manevar sa ciljem da se ponovno uspostavi blok desnog krila“ - odnosno, koalicije socijaldemokrata i demohrišćana koji su bili na vlasti u periodu od 1979. do 1983. godine.

Socijalisti su upozorili da odluka socijaldemokrata o napuštanju koalicione vlade-stare dvije godine - može izvršiti pritisak na predsjednika Janeša da raspusti parlament i da raspisuje prijevremene izbore, dodajući da će socijalisti „doprinijeti svakom rješenju koje bi moglo da smanji rizik i cijenu krize u okviru postojećeg parlamenta“.

Socijalisti - najveća politička partija u zemlji - imaju 101 mjesto u parlamentu od ukupno 250 mjesta, socijaldemokrati 75, komunisti 44 i demohrišćani 30.

Prema portugalskom zakonu, predsjednik republike može da zatraži od vlade da ostane u sadašnjem sastavu i da raspusti parlament, raspisujući nove izbore, ili da postavi privremenu vladu.

Socijaldemokrati su saopštili da će i formalno povući svoje ministre iz vlade 13. juna, dan poslije potpisivanja sporazuma o pristupanju Portugalije Evropskoj ekonomskoj zajednici.

Koaliciona socijalističko-socijaldemokratska vlada bila je 15. po redu od svrgavanja diktature u toj zemlji 1974. godine.

SKUPŠTINA SAVEZA NOVINARA JUGOSLAVIJE

Demokratski dijalog

SARAJEVO, 7. juna (Tanjug) - U Sarajevu je danas počela 18. izborna skupština Saveza novinara Jugoslavije na kojoj se raspravlja o jugoslovenskom novinarstvu u borbi za dalji razvoj socijalističkih samoupravnih društveno-ekonomskih odnosa. U radu skupštine učestvuju oko 200 delegata i gostiju iz cijele zemlje, te predstavnici društveno-političkih organa i organizacija Federacije i Bosne i Hercegovine. Pozdravljajući učesnik skupštine predsjednik Savezne konferencije Socijalističkog saveza Aleksandar Grličkov je naglasio da je jedna od bitnih pretpostavki za funkcionisanje političkog sistema sloboda informisanja i demokratski dijalog za koje se treba još više boriti. Uvodni referat na skupštini podnio je predsjednik Predsjedništva Saveza novinara Čedomir Stojković.

U Sarajevu su danas svečano uručene jugoslovenske novinarske nagrade za životno djelo „Moša Pijade“. Ovo visoko priznanje dobili su Ivo Braut, Slobodan Glumac i Radovan Jablan.

POSILIJE SAOBRAČAJNE NESREĆE KOD KRAGUJEVCA

UČENICI SE OPORAVLJAJU

KRAGUJEVAC, 7. juna (Tanjug) - Život Vitomira Dragičevića više nije u opasnosti, a bolje se osjeća i ostalih 14 učenika koji se nalaze u Medicinskom centru „Dr Mihajlo Ilić“ u Kragujevcu na liječenju od povreda zadobijenih u saobraćajnoj nesreći. Već u ponedjeljak nekoliko učenika biće vjerovatno pušteno kućama. Još je u opasnosti život Mehe Ru-

janca. Svi oni su učenici Osnovne škole „Dušan Dugalić“ iz sela Oborci kod Donjeg Vakufa, a povrijeđeni su u saobraćajnoj nesreći do koje je došlo u ponedjeljak, kada su se na putu Kragujevac - Batočina sudarili kamion čačanskog „Autoprevoza“ i autobus bugojanske registracije sa 48 učenika i dva nastavnika.

POVLAČENJE IZRAELA SA JUGA
LIBANA

NEKI IPAK OŠTALI

TEL AVIV, 7. juna - Zapadne novinske agencije javljaju da je Izrael danas, tačno tri godine poslije okupacije Libana, okončao povlačenje trupa sa juga te zemlje.

Povlačenje je, prema tim izvještajima, izvedeno na „specifičan“ način. To, uostalom, potvrđuje i izjava komandanta izraelskih trupa u Libanu general-major. Orija Ora. Saopštavajući da je „Izrael povukao posljednje trupe iz Libana“, ali da će određen broj izraelskih vojnika „nastaviti da ulazi u Liban i iz njega izlazi“.

Prema vijesti agencije UPI, Izrael je na jugu Libana zadržao nekoliko stotina vojnika. Oni bi, navodno, trebalo da budu savjetnici takozvane Južnolibanske armije (SLA), kvilinske formacije koja bi „održavala red“ u bezbjednosnoj tampon zoni na jugu Libana.

Izraelski vojnici ne kriju zadovoljstvo što su otišli iz Libana (Rojter-foto)

INAT SITNIH INTERESA

● Istraživanja pokazuju da se u sredinama gdje je raznorodan nacionalni sastav lokalna elita veoma brzo povezuje, bez obzira na nacionalnu pripadnost, ako može da ostvari neki opipljiv materijalni interes. Tada se ne gleda „ni vjera ni nacija“, jer je u birokratskoj uzurpaciji moći, na ma kom nivou, „svaki brat mio, koje god vjere bio“. Uvjeran sam da baš ti uzurpatori svjesno stvaraju privid da je za sve kriv nacionalizam, kako bi se pokrili ostali, isto toliko značajni činioци dezintegracije i zatvaranja, kaže dr Fuad Muhić

Jednodušni smo u ocjeni da u društvu nešto treba mijenjati, ali na ovoj konstataciji i ostajemo, jer ne znamo odakle da počnemo. Za to vrijeme društvo trpi udare. Tako nacionalni interes pretenduje da bude mjerila vrijednosti svim drugim interesima, a OOUR nastoji „emancipirati“ vlastiti interes, zaštićen parolom o slobodnom udruživanju (razdruživanju) rada i sredstava. Nesumnjivo da ovakva interesomanija, praksa zatvaranja u vlastite, ali parcijalne i kratkoročne interese, pogada najviše integritet radničke klase i jedinstvo subjektivnih snaga kojima je istorija povjerila revolucionarni čin.

O ovom problemu razgovarali smo sa doktorom Fuadom Muhićem, redovnim profesorom sarajevskog i više drugih univerzитета i istaknutim društveno-političkim radnikom.

● Profesore, možemo li se složiti oko tvrdnje da je društvo zahvaćeno tendencijama cijepanja, odnosno razdruživanja i autarhizacije, kako u oblasti udruženog rada, tako i na različitim nivoima društveno-političkog života?

— Od početka osamdesetih godina u našem društvu je, više nego ranije, primjetno djelovanje niza dezintegracionih (disolutivnih) činilaca. Malo ko danas osporava činjenicu da su prisutne tendencije obnavljanja i učvršćivanja etatizma na nivou republika i pokrajina, zatim težnje opštinskih struktura da se zatvore u svoje atare (što neki nazivaju „opštinskim etatizmom“), te slični procesi u mnogim osnovnim i složenim organizacijama udruženog rada („ourski“ i „sourski“ etatizam). Unutar SKJ uhvatili su korijena simptomi partijskog federalizma. Postoje takode snage koje predimenzioniraju pojam „nacionalnih ekonomija“ i poistovjećuju ih sa republičkim i pokrajinskim tržištima, što onda vodi razaranju jedinstvenog jugoslovenskog tržišta, haotičnoj konkurenciji radnih organizacija u inostranstvu i gubljenju efikasnog uvida u cjelinu zbivanja. Uočavaju se i nastojanja da se kulturološki isparcelišemo. Ne treba posebno napominjati da je javnost često zbunjena i različitim idejnim vrednovanjem određenih pojava. Dejstvo disolutivnih činilaca nije zaobišlo ni naučno-tehnološku revoluciju na našem tlu. Na nedavnom savjetovanju u Komisiji za idejni i teorijski rad CK SKJ upozoreno je da bi nesmetani razmah ovih činilaca bio glavna prepreka da se u nas ubrza tok ove revolucije, koja zahtijeva integraciju svih svojih bitnih elemenata (tehnološkog instrumentarija, informatike, kadrova i sl.). Naravno, pojam integracije nema veza sa pojmovima centralizacije ili unitarizma. On je identičan s takvim objedinjavanjem postojećih kapaciteta koji će dati maksimalne efekte i pripomoći realizaciji našeg realnog historijskog (dakle, ne i svakog izdvojenog, empirijskog) interesa.

Intenzivnija akcija SKJ

● Ove pojave, nesumnjivo, imaju uticaja na položaj radničke klase i revolucionarni kontinuitet. Da li favorizovanje nacionalnog interesa ide na štetu revolucionarnog jedinstva radničke klase i kako u ovom historijskom trenutku i kontekstu treba riješiti različitosti u pristupu između nacionalnog i klasnog interesa?

— Pojačana ofanziva nacionalizma koju registrujemo zadnjih nekoliko godina ne bi smjela da nam skrene pažnju i sa drugih faktora koji utiču na dezintegracione procese. Postoji jedna kritička orijentacija koja razmišlja na ovaj način: Ustav iz 1974. godine omogućio je suverenost republika i federalne elemente u biću pokrajina, prema tome, on je i republike i pokrajine i normativno i faktički transformisao u državno-nacionalne tvorevine i otvorio povijesni prostor prodoru nacionalizma. Glavna uloga onda se pripisuje republičkim i pokrajinskim rukovodstvima te se ide dotle da se ona proglašavaju čak i nosiocima građansko-nacionalističke desničarske obnove. Radi se, po mom mišljenju, o ideološkoj konstrukciji iz koje stoji „zov za unitarizmom“ čije smo iskustvo proživljavali do polovice šezdesetih godina. Svi procesi dezintegracije, o kojima je bilo govora, postojali bi i bez Ustava iz 1974. Jednostavno, SKJ se još od uvođenja samoupravljanja 1950. godine stalno sukobljavao sa snagama birokratske restauracije. Takve krupne pobjede kao što je bila ona i polovinom šezdesetih godina (Brionski plenum) nisu značile i uništenje ovog fenomena. Vi znate onu metaforu o birokratiji kao „stoglavoj hidri“. To, što se ta hidra od osamdesetih godina ovamo nastojala ugnijezditi u republičkim i pokrajinskim vrhovima, nikako ne znači da valja mijenjati fundamentalne odredbe Ustava. Naprotiv, potrebna je nova akcija SKJ, mnogo intenzivnija nego dosad, da se njene glave sasijeku i u tom području. Ohrabrenje je dala opštepartijska diskusija o Prijedlogu Zaključaka 13. sjednice CK SKJ. Naša je sreća što je još uvijek riječ o tendencijama, istina, vrlo snagovnim i upornim, ali ipak tendencijama, a ne gotovim stanjima. Jer, kad bi

bila u pitanju gotova stanja, to bi značilo istorijsku kapitulaciju SKJ, uzmak ka državnom socijalizmu i zeleno svjetlo za sve „alternative“ koje radničkoj klasi nude opozicione snage. No, nije isključeno da i u SKJ ima takvih grupa i pojedinaca kojima je staljinizam i neostaljinizam ostao trajniji „pedigre“ nešto što mi mislimo.

Stoga mislim da nacionalizam nije jedino žarište dezintegracionih procesa, nego da su to svi oni činioци koji pogoduju razvitku birokratskog mentaliteta (privilegijama, moći, uticaju i ostalim pogodnostima što ih stvara hijerarhija). Kako, na primjer, drugačije objasniti kad se dvije susjedne opštine „na krv i na nož“ zavade u „autobuskom ratu“ a obje su u istoj republici, u istoj regiji. Ničim drugim, nego nekim sitnim interesom, inatom i birokratskim pakoslukom. Ili, kad se dva OOUR—a razgrade žicom i postavte oružane čuvarе? Istraživanja pokazuju da se u sredinama gdje je raznorodan nacionalni sastav lokalna elita veoma brzo povezuje, bez obzira na nacionalnu pripadnost, ako može da ostvari neki opipljiv materijalni interes. Tada se ne gleda „ni vjera ni nacija“, jer je u birokratskoj uzurpaciji moći, na ma kom nivou, „svaki brat mio, koje god vjere bio“. Uvjeran sam da baš ti uzurpatori svjesno stvaraju privid da je za sve kriv nacionalizam, kako bi se pokrili ostali, isto toliko značajni činioци dezintegracije i zatvaranja. Posmatrajte neki sastanak kome prisustvuje član višeg foruma: lokalna elita je po pravilu preduzeća sve da ne bude „ispada“ kakvog „slobodnog strjelca“ i kako bi „drug odozgo“ bio ispraćen što pompeznije a stvari poslije toga vraćene u uhođanu kolotečinu. Prije rasprava o Prijedlogu Zaključaka 13. sjednice CK SKJ imali smo slučajeva da su sekretari OOSK bili pozivani u OKSK radi „dogovora“ o toku javne debate, a u stvari, radi davanja neformalnih, ali tačno određenih smjernica kako bi se izbjegli „ekscеси“ i čitav posao obavljen po ustaljenoj rutini. Ovakvi su maniri oštro kritikovani, ali oni zorno pokazuju da ćemo se još dugo vremena morati boriti protiv birokratizma i mistifikacija oko njegovih uzroka.

Kriza doziva pameti

● Sve češće u javnosti slušamo o dihotomiji „onoga što jest“ i „onoga što bi trebalo da bude“.

IZ BILJEŽNICE REPORTERA

SUSRET SA ČERČILOVIM SINOM

● Kada je Peta kozarska brigada prolazila kroz Aleksiće kod Laktaša, Drago Gligorić je imao tek devetnaest godina, uzeo je pušku i stao u stroj Kozarčana ● Devetnaesti decembar 1943. godine ostao je u gorkom sjećanju: mitraljeski rafal ostavio je neizbirisiv trag

U Ulici Hazima Omerbašića 2 u Banjaluci jednog proljetnog popodneva na vratima stana porodice Gligorić dočekuje nas domaćica Jagoda. Njezinom osmijehu pridružuje se i njen suprug Drago zbog koga je i napravljena ova priča.

Davna 1943. godina, kao da se, za trenutak, useli u stan Drage Gligorića, kao da se otvara svom svojom širinom i dubinom, kao da vraća ratnika u slavne dane koje ne treba zaboravljati. Dok oko nas gospodari besprekoran red i harmonija, priča već teče. Kada je Peta kozarska brigada prolazila kroz selo Aleksiće, kod Laktaša, Drago Gligorić je tada imao dvadeset godina. Uzeo je pušku i stao u stroj Kozarčana. Postao je borac četvrtog bataljona. Kao član SKOJ-a nije ni slutio šta ga sve čeka na njegovom vojničkom putu. Ali, vjera u pobjedu bila je jača od nevolje, nosila je svakog borca iz juriša i više niko od ratnika nije ni pomišljao na neuspjeh.

Peta kozarska brigada bila je stalno u pokretu. Pred sobom je

imala ogorčene protivnike: Nijemce, Čerkeze, ustaše i četnike. Okršaj do okršaja.

Za Dragu Gligorića devetnaesti i dvadeseti decembar 1943. godine ostaje za cijeli život u gorkom sjećanju. Dok je ležao u rovu, njegaj njegove drugove tukli su mitraljezi iz dva pravca: sa crkvenog tornja i iz rovova. U namjeri da se prebaci u sigurniji zaklon dohvatio ga je mitraljeski rafal. Klonuo je. Citava nadkoljenica je bila istrzana. Kost se bijelila.

Kuršumi su i dalje zviždali. Volja za životom još više je došla do izražaja. Drago je tog časa umotao remen oko ruke, pušku nije želio da ostavi. Nastavio je da se povlači, da puzi prema drugovima koji su se nalazili iza boljih zaklona. Tad su ga borci stavili na nosila i prenijeli do bataljonskog previjašta. Ali, tek tada počinje Dragina odiseja.

Noć je bila ledena. Pred samu zoru, stigla je naredba za novo povlačenje. Borci su sa sobom nosili i ranjenike. Drago je sve više imao

Dr Fuad Muhić: S pažnjom se očekuju kadrovska osvježenja narodne godine, jer će mladima biti ukazana istorijska šansa

Gdje bi bili, po vašem mišljenju, uzroci onog famoznog normativno-stvarnosnog raskoraka: u hiperprodukciji normativa kao odrazu pojačane ideologije, u zaostaljoj praksi ili je pak riječ o spletu ovih faktora?

— Bitan razlog raskoraka između normativne i faktičke strane naših zbivanja valja tražiti u nepodudarnosti empirijskih i realnih istorijskih interesa u našem društvu. Istorijski interes mora biti i empirijski, ali svaki empirijski interes ne mora da bude i istorijski. U ovom drugom slučaju, kad su u igri materijalne koristi, privilegije, veze i poznanstva, moć i uticaj, ne biraju se sredstva da se ono što je grupno i partikularističko proglasi kao istorijsko, kao maltene presudno za sam opstanak društva. Tako su nastale sve promašene investicije, tako su propali mnogobrojni krupni poduhvati koji su svojevremeno proglašavani istorijskim, a onda se postupno otkrivalo kako se iza svega zapravo krije neki otuđeni birokratski interes. Nisu krivisamo protagonisti tog interesa, nego i svi mi koji smo nekad aplaudirali i padali u lokalne ili regionalne zanose, a danas se hvatamo za glavu i pitamo se: gdje nam je bila pamet? Nažalost, naknadna samosvijest nije isto što i pravovremena svijest. Svaki od tih promašaja bio je obavijan mistifikacijom, ljudji koji su na njihovu mogućnost upozoravali često su udaljavani sa funkcija ili čak i kažnjavani.

Kad se oni nagomilaju, dobija se pozamašan broj koji stvarnost udaljava od njenih normativnih određenja i prikazuje u projekciji otuđenja i manipulacije.

● Teško je klasificirati sve one sile i interese koji stoje naspram politike SKJ. Pa ipak, da li biste mogli identifikovati one snage koje stoje na pozicijama očuvanja postojećeg i one koje se zalažu za promjene ali kroz reviziju dokumenata?

— Stanje se mora mijenjati. „Bespoštedna odbrana postojećeg“ može biti pogubnija od „bespoštedne kritike“ tog istog postojećeg. Mi moramo naći pravi mjeru posredovanja između birokratske apologetike (koja bi, kako bi rekao Hegel, „sve postojeće proglasila umnim“ ako odgovara njenim interesima) i raznih varijanti radikalizma za koji se zalažu domaća „desnica“ i „ljeвица“. Objektivni kriteriji diferencijacije sigurno postoje. Kad bi se, na primjer, omogućilo stvarno djelovanje ekonomskih zakonitosti u našem društvu, profiliralo bi se mnogo toga neracionalnog, nerentabilnog i neefikasnog što se još uvijek vještački održava pod nekim birokratskim okriljem. Iste bi rezultate dalo i efektivno raspolaganje viškom rada od strane neposrednih proizvođača, kao i otklanjanje intervencije političkih činilaca svugdje tamo gdje nije neophodna. Ohrabruje činjenica da nisu krizna stanja, kriz koja prolazimo, već „dozivaju pameti“ a da se ne možemo ni oglašivati o zahtjeve MMF. Objektivna strana zbilje nas dakle, primorava da pristupimo selekcijama ponašanja koje bi bile nedostatne kad bismo se oslonili samo na subjektivne činioce i poznate slabosti našeg mentaliteta (u stilu „lako ćemo“, ili „što možeš uraditi danas, ostavi za sutra“, dok se stvar ne razvodi na kraju ostane na istom, i sl.).

● Ako aposviramo činjenicu da ni Savez komunističke partije nije izuzet iz ovih problema, posebno kada je riječ o kadrovskoj politici, koje su to snage unutar SK i šire koje bi trebale biti propulzivna snaga u revolucionarnim promjenama?

— Dobar dio generacije koja je izvela revoluciju uskoro će ustupiti mjesto mladim naraštajima. Čuvajući revolucionarni kontinuitet ovi će naraštaji morati da unesu duh modernog vremena koji prije svega diktiraju dostignuća naučno-tehnološke revolucije, zahtjevi za daljom demokratizacijom svih aspekata našeg života i nužnosti da se ne gubi korak sa razvijenim dijelovima svijeta. Naša kadrovska politika moraće da se oslobodi brojnih subjektivizama (forsiranje kadrova po liniji ličnih afiniteta, odlučivanje u zatvorenim centrima moći itd.) da bi oni najspособniji doista došli na prava mjesta. Zatose pažnjom očekuju kadrovska osvježenja u toku naredne godine, jer će mladim ljudima biti ukazana velika historijska šansa.

Hajrudin GAZIĆ

Drago Gligorić: Nikad ne klonuti duhom

problema sa otvorenom ranom. Ležao je na zaprežnim kolima Tada je prebačen u Kulaše, kod Prnjavora. Ali, put je nastavljen. Umorna, ozebla i izranjavana kolona kretala se preko Borja, do bolnice Jedanaeste divizije koja se nalazila u Borcima, više Maslovara. Tada je Drago upoznao doktore Danicu Perović i Jovana Bijelića. Ni na ovom mjestu nije imao mira. Iznemada je uslijedio još jedan pokret. Ali, dok su ležali, ranjenici su morali da skinu sa sebe rublje, odijela i sve što su imali. Kompletna odjeća nalazila se u kazanima. Preventiva je nužna.

Zima je bila žestoka. Ranjenike je put vodio prema Jajcu. Na Vrba-

su tada nije bilo mosta. Krajnjim naporima prebačeni su do Mliništa.

Ukrcali su se u vagnе i nastavili put ka Oštrlju. Hladnoća, glad i nedostatak lijekova i zavojnog materijala, a Nijemci stalno za petama. Opet je uslijedio pokret. Put je vodio za Crljevicu kod Drvara. Drago Gligorić je tih zimskih dana doživio iznenađenje. Dok je ležao nag pod čebetom, pred njega su stigli nepoznati ljudi. Bila je to vojna misija iz Engleske. Pred njim je stajao mladi čovjek sa fotoografskim aparatom. Bio je to Čerčilov sin.

Došli su na red novi pokreti. Sredinom marta 1944. godine ranjenici su prebačeni u Bosanski Petrovac, Ključ i Mrkonjić-Grad. U Mrkonjiću ga je stigla nova nevolja. Obolio je od tifusa. Nakon ove bolesti, prebačen je u bolnicu Petog korpusa, u Ribnik, a onda u Sanski Most odakle je svoj put nastavio put Kozare. Drago je ostao teški invalid. Kada je napustio i Podgrađe, vratio se u sastav Jedanaeste divizije, pa je tako u Prnjavoru postao vojni ekonom. Tako je u ovom gradu dočekao i dan slobode.

Komandir milicije ostaje do 1953. godine kada je otišao u zasluženu penziju.

Drago se ne žali na sadašnje prilike. Ekonomska kriza mora da se savlada. Narod sve izdrži. Ne treba klonuti duhom. Drago uvijek optimistički gleda na život.

Vasilije KARAN

Rad-mjera za budućnost

Žed se radom pobjeđuje!
Ova deviza „Slateksa“ iz Slatine, u laktaškoj komuni, mogla bi za buduću da posluži kao narodna poslovica.

Kad ovaj broj lista stigne do čitalaca biće 31 dan kako se u Slatini bježeću poratna bitka: gradi se vodovod koji će ubuduće pitkom vodom snabdijevati više od 200 domaćinstava.

Industrija je ovdje namjerno zaboravljena, jer taj vodovod upravno gradi „Slateks“, pa će vodak očitosti i njemu, te KBC iz Banjaluke i mnogih drugih.

— male mjesne. To je vodovod od 20 starih milijardi. Trasa banjalučkog vodovoda „preskače“ Vrbas, penje se u Slatinu, na visove i čuvike.

Ne bi ona tako lako da nije motorne snage iz „Slateksa“, koji je kako se to u kancelarijama kaže:

„nosilac investicije“. I seljaci, naravno, daju svoj doprinos: svak po 60 hiljada dinara u naredne dvije godine i po pet radnih dana. Radne dane radnika „Slateksa“ ne treba brojiti. Dolaze i mladići u sivomastli-

● Za izgradnju vodovoda biće utrošeno, što para, što rada, ukupno više od 20 starih milijardi ● Stambeno-poslovna zgrada i kooperativni centar za Dan „Slateksa“ — 28. septembar ● Najavljuje se hotel, lovište, kanalizacija ● I deže potekle iz „Slateksa“ više nisu ni u glavi, ni na papiru, već se pretvaraju u djela ● Jedna formula za sve ono što se događa, a događa se mnogo toga lijepog je — rad

„Slateksa“, ovo nikad ne bismo imali.

Na gradilištu rezervoara za vodu razgovaramo sa tesarom Dušanom Vinčićem:

— Radi se po 12 i 14 sati. Ide sve kako je planirano.

Bagerista, zapravo mašinista Veljko Vajkić misli da će rezervoar biti gotov prije roka. I drugi vjeruju.

Geometar Slobodan Višnjić, koga ovdje zovu „šicmajstor“, jer mjeri i trasira vodovod, reče da ovo, kako se ovdje radi nije još vidio.

I još uz ovu priču o ovom što se gradi — radi treba reći da u „Slateksu“ proizvodnja ima uzlaznu liniju: radi se sve više i bolje, planova je napretek, ali o njima kasnije.

A hotel, pitamo?

Dragoja Braunović, dok poslije napornog dana, hodanja trasom vodovoda i gradilištima, sjedimo u kancelariji, pijemo hladan sok i kafu sa šlagom, smješka se i kaže:

— Biće i hotel.

Pa lovište, veli Milan Perduv. Pravo sa jelenima lopatarima, divljim svinjama. Pernata divljač je tu: slatinska Fazanerija je prešla u „Slateks“. Ove godine biće pet hiljada fazanskih pilića. Sve je to za deviznu pucnjavu. Za sada se sveto priprema. A kad će se sa gizdavih lipicanerima krenu kroz Slatinu...

Biće i to, vele, polako, sve na svoje vrijeme.

Do sada što rekoše, uradiše. Pa će, sigurno, biti i ubuduće.

Pitamo za formulu, da i drugi tako.

Odgovor: samo rad.

Deset je sati uveče. Milan Perduv i njegovi saradnici se razilaze kućama. Još jedan radni dan je završen. Valja sutra ponovo u četiri ujutro ustati, pa na posao.

Može li se tako. Može, ljudi izdružavaju i ne žale se na umor.

U Opštinskoj konferenciji SSRN u Laktašima pitamo: može li ovo ovako?

— Vidite da može — odgovara Milenko Čerketa, predsjednik.

I na kraju da ne zaboravimo: u „Slateksu“ rekoše da će „Banjalučkom vodovodu“ priskočiti u pomoć kad bude proširivana fabrika vode. Uložiće onoliko koliko vode ide za Slatinu. Lijepo obećanje.

Da bi slika bila kompletna o Slatini i „Slateksu“ ne treba više govoriti, valja doći i vidjeti. A šta vidjeti? Rad, red, elan, entuzijazam...

Jelenko SLATINAC

Na gradilištu stambeno-poslovne zgrade tek su počeli radovi, ali će posao biti završen na vrijeme

Biće je, vele u Slatini, dovoljno i za ono što će Slatina biti uskoro.

nastim uniformama da pomognu svojim drugovima iz ovog sela.

Graditelji su „Vrbas“ iz Laktaša, zagrebački „Monting“, „Elektro-Banjaluka“ i režijska grupa „Slateksa“, sve probran majstor do majstora.

Glavni cjevovod, onaj od Trna do rezervoara u Slatini dug je 6,5 kilometara, a onda ide mreža kroz Slatinu duga još šest kilometara.

Sam rezervoar, koji će u sebi držati hiljadu kubika vode, treba da bude gotov 30. juna. Polovina te primarne mreže do rezervoara i kroz selo je već sagrađena i ispitana na pritisak od 13 atmosfera. Kako se koji dio kanala kopa, cijevi polažu, odmah se obavlja proba i kanali zatrpavaju. To zatrpavanje kanala, kopanje i drugi poslovi vrijedni su osam starih milijardi. To se ne plaća to rade mještani, radnici „Slateksa“ i Armija pomaže!

Nema nedjelje, bez akcije, pjesme iz zajedničkog ručka u krugu „Slateksa“. Do sada je u vodovod, odnosno u rezervoar ugrađeno 130 tona željeza.

A kad je salivena prva ploča, po starom običaju, okrenuta su tri raznja, sa prasčićima i janjcem. Vese-lilo se.

Uz vodovod, glavnu mrežu, gradi se i novi put, koji će za 107 vikendašića značiti mnogo, ali i za selo. Taj put dug više od dva i po kilometra ide trasom vodovoda, već se gradi, biće brzo gotov. I to radi „Slateks“ sa mještanima.

I kad Milana Perduva, direktora „Slateksa“, pitamo kada će vodovod biti gotov, spremno odgovara:

— Voda stiže 4. jula.

Toliko i žuri na drugi dio gradilišta. Njegov kolektiv je nosilac investicije, sve mora biti pod konac. I jeste.

Pomoć

I kad se za trenutak odmakne od trase vodovoda, koji će, biti na vrijeme gotov, stiže se do gradilišta nove stambeno-poslovne zgrade u Slatini. Ona će imati 12 stanova i osam lokala. To je u centru sela.

Investitor je ponovo „Slateks“, a zgrada će biti završena 28. septembra, kada ovaj kolektiv slavi četiri godine postojanja.

Za koji dan počinje izgradnja i kooperativnog centra u Slatini. To je ono za seljake, otkup poljoprivrednih proizvoda, poljoprivredna apoteka, veterinarska stanica, pumpa za dizel-gorivo, da seljaci u sezoni ne idu u Laktaše ili Budžak po gorivo. Da se nepate i ne dangube.

U zgradi Zavoda za rehabilitaciju „Miroslav Zotović“ u Slatini je privremeni ured, ali će uskoro biti sve kao ogledalo. Uređuju se prostori ovog objekta da pacijenti-

ma bude lijepo. I ovdje je „Slateks“ pritekao u pomoć. Smatraju to u ovom kolektivu normalnim da se zdravstvu pomogne.

A doktorica Branislava Marjanović i njene kolege i kolegice očigledno su zadovoljni. Ona u prolazu reče:

— Imaćemo neuporedivo bolje uslove za rad. Biće ljepše i udobnije našim pacijentima.

Da dodamo: ovaj objekat će sada ličiti na zdravstvenu ustanovu, na šta, ruku na srce, do sada — svojim izgledom nije ličio.

Nastavak

U krugu banje u Slatini, one čuvane po ljekovitoj vodi, djevojke iz „Slateksa“ uređuju dvorište. Sve je umiveno i lijepo, a Slađana Dakić, predsjednik omladine u kolektivu, kaže.

— Slatina mora biti uređena kao cvjetnjak. Njene ljepote ljudima valja pokazati. Ovo što radimo je pomoć KBC iz Banjaluke.

Ne rekospo da će i kooperativni centar biti gotov za Dan „Slateksa“ — 28. septembar.

Mladi još rekoše da se svaka kuća u Slatini mora okrečiti, uljepšati, da se ima gdje doći i šta vidjeti.

A onda je na redu kanalizacija sa kolektorom. I to će brzo početi.

— Kolektor će biti tako urađen da iz kanalizacije ide čistavoda — reče Draško Kesić, iz „Slateksa“.

U centru sela jedna grupa mještana poravnava zemlju na razvodnoj mreži vodovoda. Tu je i Slavko Babić, mještani koji kaže:

— Velika je ovo stvar. Da nije

SUSRET SA STARIM BOMBAŠEM

Mladost je nosila sve

Svaki novi susret sa nekadašnjim bombašem Nikolom Savićem iz Pete krajiške brigade otkriva nešto novo, ono što samo naizgled i na tren biva zaboravljeno. U ovim danima, kada se slavi 40 godina pobjede nad fašizmom, Nikola „traga“ za sjećanjima na one dane kada je iz rodnog sela Kosjerova krenuo pod Kozaru.

— Uputim se jednom prilikom ocem čamcem preko Vrbasa. Kraj rijeke u žbunju primijetio sam pod granama poginulog sredovječnog čovjeka. Iznenaden onim što sam vidio zapitao sam oca šta je to i šta se dešava u našem selu. On mi je kratko odgovorio: „Rat dijete, šta ćeš“... Tek tada sam postao svjestan teškog vremena u kojem živim. Shvatio sam da je na pragu moja životna prekretnica — priča Nikola.

Istog dana po povratku kući sreo se s nekoliko mladića iz sela i zajedno su krenuli prema Kozari, gdje su se nalazili partizani. Svisu bili isti, nenaviknuti putovanjima, bez ikakvih iskustava u vremenu punom neizvjesnosti i opasnosti.

Nikola Savić iz ratnih dana

Ali, mladost je pobjeđivala sve. Cilj je bio jasan: povezivanje s partizanima na Kozari.

— A onda uslijedio je prvi kontakt s našim borcima. — sjeća se Nikola Savić, — u selu Grbavci. Tu su se nalazili partizani. Obratio nam se komandir Mirko Bašić i rekao da prvo moramo položiti zakletvu, pa tek onda borba. Bilo je tu i golobradih mladića.

Tako je počelo.

Najteži trenuci iz tog ratnog vremena vežu Nikolu za Travnik, za Šošu. O tome stari bombaš priča:

— Sjećam se, veli, napadali smo Travnik. Komandant Mikao Marjanović mi je naredio da sa svojim vodom razbijem neprijateljski bunker na rijeci Lašvi. Bilo je teško. Prilikom tog napada mina mi je raznijela nogu. Hitno sam prebačen u bolnicu u Travniku, gdje me operisao jedan ruski hirurrg. Na njegovo pitanje dali mi je najzlatije što izgubih nogu odgovorio sam da mi još teže pada što kao mladić još nisam od mladosti što god osjetio...

Novo slobodarsko vrijeme donijelo je i novi život. Godine su proživljene na raznim dužnostima u Vojvodini. I danas je čika Nikola, kako ga omladina oslovljava, svaki dan s mladima u neskrivenom i iskrenom druženju s njima u svojoj mjesnoj zajednici, na sastancima, priredbama, kafanama.

Dvije, makar i različite mladosti, uvijek su mogle zajedno.

Senada HADŽIĆ

Napredak

A šta to treba da bude Slatina? Duskora je bila selo, poznato po banji, ali ruševnoj i neuslovnoj, po vikendašima, proizvodnji jagoda i povrća...

Odskora je poznata i po „Slateksu“ — tekstilnoj industriji, koji, dok ovo čitate posluje već 41 mjesec i 8 dana. Kao dijete koje još uvijek drži majku za suknju, dugo plače i ne zna čisto da izgovori ni riječ mljeko.

A „Slateks“ je za ovo kratko vrijeme, ovako maloduban, uradio mnogo. Tek šta planira da uradi od Slatine i u Slatini, to je teško pobrojati.

Ali, da će uz tekstil ići i poljoprivreda i turizam, u to ne treba sumnjati. Već je krenulo, giba se, kreće, napreduje, za čovjeka je nesхватljivo da može tako i toliko, da jedna radna organizacija kao što je „Slateks“, umjesto da kuka zbog nelikvidnosti, nedostatka reprod materijala, niskih ličnih dohodaka, niske produktivnosti i drugih belaja koji mnoge muče, ovdje žure da sagrađe novo, da preporode selo.

O zaslugama pojedinačnim ovdje ne treba — ni riječi. Vrijeme je reklo, a i reći će svoje.

Mnogi su donedavno vrtjeli glavom, smijali se projektima, sumnjali u „Slateksovce“, očekivali kraj j dnc i malog kolektiva, koji je, kad je pc injao, imao samo ogromnu volju i puno ideja.

Danas te ideje nisu više ni u glavi, ni na papiru, već se jedna za drugom ostvaruju.

To su, do sada, ambulanta, struja, ulična rasvjeta, tvornica, prava, sa oko 500 zaposlenih, nešto kao apoteka, što treba vidjeti i ne treba se čuditi. Mogli bito i drugdje, ali ne umiju, ili neće. Vrag bi ga znao?

Vodovod

Taj slatinski vodovod, to je nešto što nadmašuje one druge vodovode, one od samodoprinosu.

Dokumenti partizanskog obavještajca

● U izložbenim prostorima Koncertne dvorane „Lisinski“ u Zagrebu otvorena je izložba ratnih fotografija Milana Pavića, majstora umjetničke fotografije i svojevrsnog partizanskog hroničara i obavještajca iz grupe Dušana Dodera.

● Među 80 fotosa mogu se vidjeti, vjerovatno, jedni snimci o povlačenju četnika kroz Zagreb, prazan Jelačićev trg, krave na gradskim pločnicima čiji goniči u rukama, umjesto štapova, drže puške.

Izlagачima sa republičkih, saveznih, pa i mnogih međunarodnih fotografskih manifestacija i salona, veoma je dobro poznat Milan Pavić, majstor umjetničke fotografije iz Zagreba. Kažemo poznat, jer je u poslijeratnom razdoblju dobio čitavu pregršt nagrada i priznanja sa osmišljene, angažovane i nadasve tehničke besprijekorne fotose, koji su mu donijeli međunarodni ugled i afirmaciju, zvanja i titule, kao što je to ekscelencija AFAP-a.

Ovih dana, međutim, Milan Pavić je na sebe skrenuo pažnju i jednom nesvakidašnjom izložbom, ali i saznanjem — među svojim poštovaocima — da je spadao, što mnogi nisu znali, među rijetke foto-reportere koji su, ustupu prateći razbijene okupatorske formacije pri bijegu iz naše zemlje i tom prilikom snimio na stotine dragocjenih negativa. Plod jednog takvog truda, kada se autor izlagao opasnosti da mu svaki od tih snimaka bude i posljednji, jeste izložba koja je u Zagrebu otvorena u koncertnoj dvorani „Lisinski“ povodom Dana oslobođenja grada i 40-godišnjice pobjede nad fašizmom.

Mnogi su se pitali, kada su vidjeli izložene fotografije, odakle vlasniku „rolifleksa“ smjelost i hrabrost, pa ako hoćete, i drskost da se unese u lice okupatorima, da snimi agoniju njihova povlačenja, a odmah potom ulazak prvih partizanskih jedinica u napušteni Zagreb.

Prije svega, treba reći, da je Milan Pavić — u toku rata — pripadao grupi partizanskih obavještajaca, kojom je rukovodio u okupiranom Zagrebu poznati ilegalac Dušan Doder. Ovaj mu je i stavio u zadatak da posljednje godine rata snima sve što bi kasnije moglo valjati i poslužiti kao dokument o zločinima okupatora, ali i kao priloge istoriji naših naroda u borbi za slobodu. Tako se desilo da je u dva dana, upravo u vrijeme kada su njemačke, ustaške i četničke formacije prolazile kroz Zagreb, na Milana Pavića pucano, da je mogao jedan zadatak da propadne.

Publicista Aleksandar Vojinović, koji je nedavno razgovarao sa Milanom Pavićem, zabilježio je nekoliko interesantnih detalja i skica o hrabrosti s kojom je trebalo pristupiti izvršenju ovog opasnog posla.

Desilo se to ispred „Gradske kavane“. Milan Pavić je posmatrao kolonu ustaša u povlačenju, napravio je čak i nekoliko snimaka, a onda je iza sebe čuo osorni glas:

— Šta to radite?
— Snimam — odgovori Pavić i okrene se.

Partizani na ulicama oslobođenog Zagreba.

Pred njim je stajao ustaški oficir u crnoj uniformi, pripremao je takozvanu Bobanovu legiju.

- A za koga snimaš?
- Za nas!
- Za nas? A zašto?
- Trebat će nam.
- Znači i ti ideš s nama?
- Naravno, po programu, među zadnjima.
- Požuri onda...

Slično je bilo i sa četnicima. Osvrtali su se za čudakom koji sada, kada je svima bijeg na pameti, snima. Tko li mu je izdao tako ludu zapovijest, čitalo im se u očima. Nekisi se prezirivo smiješili, a pala je i primjedba:

— Budala, snima umjesto da hvata maglu!

Sve snimke, napravljene u prvoj polovini maja 1945. godine, danas se nalaze u Agenciji za foto-dokumentaciju u Zagrebu i iz obimnog opusa izabrano je 80 radova kojima se neumorni obavještajac Milan Pavić predstavio našoj javnosti u koncertnoj dvorani „Lisinski“.

Neki od fotosa predstavljaju pravu dragocjenost. Tu su, naime, jedini negativni koji prikazuju četnike na povlačenju kroz Zagreb, prazan Jelačićev trg, ustaške komore u rasulu pri bijegu, krda krava na gradskim pločnicima sa goničima koji umjesto štapova u rukama drže puške, portreti Maksa Luburića, komandanta jasenovačkog logora, koji su svojevremeno dostavljani na oslobođenu teritoriju zbog identifikacije ratnih zločinaca.

Jedna kamera se ovoj zemlji odužila na najbolji mogući način. Pored Zorža Skrigina, generala Save Orovića i nekoliko drugih partizanskih foto-hroničara, i Milan Pavić je dao svoj udio u stvaranju dokumentacije o dalekim, slavim danima.

Duško MOMČILOVIĆ

UOČI POČETKA SNIMANJA FILMA „OD ZLATA JABUKA“ NIKOLE STOJANOVIĆA

SVI BI U GLUMCE

Redakcija sarajevske revije VEN i producent filma Nikole Stojanovića „Od zlata jabuka“ (radni naslov), producenta Kusturičinog u Kanu nagrađenog filma „Otac na službenom putu“, a u želji da reditelju olakšaju posao oko izbora budućih glumaca, debitantaca, povelu su akciju za izbor glumaca — djece omladine. Na VEN-ov oglas javio se zaista veliki broj njih, odabrano je ukupno šezdesetero i podijeljeno u dvije grupe za probna snimanja — jednu u Sarajevu, a drugu — u Banjaluci. Kako je bioskop „Vrbas“ iz banjalučkog Društvenog doma „Mejdan“ u sastavu producenta „Forum“, to je nedavno u sali tog bioskopa (i oko nje) obavljeno probno snimanje. Najprije je kandidatima, djeci, djevojkama i mladićima, a bilo ih je više od tridesetero, režiser filma, Nikola Stojanović, kazao šta, zapravo, hoće:

— Radnja filma se „proteže“ pričom o porodici koja se iz Hercegovine kolonizuje u Vojvodinu, a nosilac priče je zapravo dječak Gorčin koji preživljava sve nevolje seljenja, novog života, sve do njegovog polaska na fakultet iz te vojvodanske varošice u velegrad. Potrebni su dječaci za jednu glavnu i dvije-tri epizodne uloge, isto tako i za starije dječake, iznad dvadeset godina, a za djevojčice potrebno je tri-četiri epizodne uloge. Za izbor, pored ostalog, mnogo će značiti i te sličnosti među vama, kandidatima, kao i druge neke karakterističnosti, a kao moguće „uklapanje“ u cjelokupnu glumačku ekipu — govorio je Stojanović.

Kandidati su ga više prečuli, nego li shvatili njegovo kazivanje. Svi oni su po prvi put pred filmskim kamerama, pod reflektorima čudesnog sjaja, pa otud i razumljiva trema.

— Nije mene spopala trema koliko želja da sve to vidim i osjetim, — vjaka se ekonomski tehničar Mirsad Kajtezić iz Bihaća. — Više sam zbog toga došao nego li iz ubjedenja da ću dobiti ulogu.

Iz Šipova su stigle srednjoškolske Slavice Vojinović i Petra Šobić.

— Volim film, glumu uopšte, ali sam

● Kako je i u banjalučkom Društvenom domu „Mejdan“ na probnom snimanju za izbor glumaca za film „Od zlata jabuka“ tridesetak djevojaka i mladića živjelo čitav dan pod svjetlom reflektora“

više iz radoznalosti došla na probno snimanje, mada bih bila presrećna kada bi baš na mene pao izbor za ulogu u Stojanovićevoj filmu — kaže Slavica Vojinović, a Petra Šobić dodaje:

— Lijep je i ovasusret, ovdje, ova poznanstva, razgovori, razmjene adresa a usput i upoznavanje kako se i na koji način, pod kojim uslovima, stvaraju filmovi. Vidite i sami kako nas je lijepo primila Stojanovićeva ekipa...

Kamere su cijeli dan zujale, ko zna koliko metara filma za probne snimke je utrošeno, budući potencijalni glumci su „pokazivali“ svoja umijeća. Darko Tomić je Banjalučanin, grafičar, Miodrag Dabić, učenik III razreda veterinarske tehničke škole u Srpcu, Vidosav Divjak, svršeni učenik banjalučke metalske škole, Ivo Mandek elektrotehničar, Miloš Stilić je srednjoškolac iz Kotor-Varoša i tako redom. Iz Cazina je na probno snimanje stigao učenik trećeg razreda Osnovne škole „Nurija Pozderac“, mališa Elvir Junuzović:

— Volio bih da igram neki lik poput Boška Buhe ili nešto slično — veli.

Volim glumu, film posebno i kad god imam mogućnosti idem u bioskop...

Bugojanac Predrag Radić, učenik šestog razreda osnovne škole, našao se takođe među kandidatima na probnom snimanju:

— Znam odlično da sviram harmoniku i gitaru, glumu sam već „isprobao“ u školskoj sekciji, pa me sve to, nekako, osmjelilo da dodem na probno snimanje. Šta će biti vidjećemo...

Njih tridesetero je, eto, tog dana živjelo u znaku filmskih diva. Rezultati tog njihovog „življenja za film“ uskoro će biti i poznati. VEN-u se u ovoj akciji bilo prijavilo, čak, 2.000 djece, djevojaka i mladića iz cijele SR Bosne i Hercegovine, na koje se područje i odnosio taj „raspis“. Potvrda je ovo da mladi sanjare o pozivu filmskog glumca i da ih radoznalost „tjera“ da spoznaju, bar najpovršnije, „tehniku“ pravljenja filmova.

R. PRERADOVIĆ
Snimio: Vojo GARIĆ

Vollimo film ali i nova poznanstva...

MEĐU JUGOSLOVENIMA U VELBERTU

Da mladost

ne

zaboravi...

● Na šestoj skupštini jugoslovenskih klubova i udruženja sa konzularnog područja Diseldorfa — jedinstven zaključak: neophodno je pojačati društveni rad sa mladima da bi se očuvao nacionalni identitet

● U pojedinim klubovima naših gradana privremeno zaposlenih u tom dijelu SR Njemačke aktivnost je splasnula i veoma je važno utvrditi uzroke, kako bi se nastavilo s uspješnijim radom

Rad šeste skupštine jugoslovenskih klubova i udruženja sa konzularnog područja Diseldorfa, u SR Njemačkoj, održane u Velbertu, okupio je 255 delegata iz 22 klubova i veliki broj gostiju među kojima su bili ambasador SFRJ u Bonu Dragutin Rožman, savjetnik Ambasade Taško Teodosijevski, šef Konzulata SFRJ u Diseldorfu Mladen Rudić, konzul Krunoslav Zrnc, odgovorni urednik „Vjesnika“ — inozemnog izdanja Vlado Bojkić, zatim gradonačelnik Velberta gospodin Klaus Vilkof, te član Predsjedništva DGB-a Karl Hanjc Gebels.

Ambasador Rožman, učestvujući u radu skupštine, govorio je o potrebi pojačanog rada za očuvanje nacionalnog identiteta djece i omladine, ističući da bi se sa djecom trebalo raditi pomoću lektire već u predškolskom uzrastu. „Ako se u tome uzrasnom razdoblju uspije djecu zainteresirati za knjigu na maternem jeziku, onda ona neće taj interes izgubiti ni nakon polaska u redovnu njemačku školu, a pohađajući dopunsku nastavu na maternem jeziku taj će interes biti još jači.“

Nezaposlenost „podijeliti“ s Nijemcima

Šef Konzulata, Mladen Rudić, govorio je povodom 40-godišnjice oslobođenja naše zemlje od okupatora.

Burnim aplauzom pozdravljen je govor gradonačelnika Velberta, koji je podsjetio na deveti maj 1945. kada je došlo do konačnog sloma fašizma, ističući da su pouke iz toga vremenoma opomena čovječanstvu za sva vremena i da se treba boriti da više nikada ne dode do takvih strahota. Vrlo se povoljno izrazio o jugoslovenskim radnicima, karakterišući ih kao vrijedne i društvene ljude, s kojima je zadovoljstvo saradivati.

Karl Hanjc Gebels je govorio o problemima na „tržištu rada“ i teškoj privrednoj situaciji koja je uzrokovala visoku nezaposlenost, posebno kod inostranih radnika, naglašavajući da se sindikati bore da nezaposlenosti bude što manje i da bude što povoljnije „raspoređena“ između Nijemaca i stranaca.

Šta reći o diskusiji delegata ove skupštine jugoslovenskih klubova? Ona se ni izdaleka ne može uporediti sa prošlogodišnjom. Dapače, bila je osjetno siromašnija, i po sadržaju, i po broju učesnika.

Ova skupština bi se mogla nazvati „skupštinom čitanja normativnih akata“ nauštrb diskusije. Referat predsjednika Zajednice klubova Diseldorf, prosvjetnog radnika

Branka Martinovića bio je najzanimljiviji.

Za pasivnost velikog broja nastavnika koji su ranije bili vrlo aktivni i društveno angažovani najveći krivci upravo su njihovi kritičari — klubovi koji su svojim ponašanjem doprinijeli da se njihovo prisustvo više ne osjeća u prostorijama klubova kao ranije.

Kome smetaju prosvjetni radnici?

— Društveno okupljanje naših gradana počelo je prije punih četrdeset godina. Tada nije bilo kao danas. Bez bilo čije pomoći i u kudikamo težoj situaciji, izloženi svemu i svačemu, posebno onima koji su se okupljali na drugim mjestima i pod tuđim zastavama, prosvjetni radnici su radili pionirski posao slaveći sve naše nacionalne praznike, izlažući sebe i svoje obitelji opasnostima. Tek nakon četiri-pet godina došlo je do formiranja i prvih klubova. Prosvjetni radnici su uzeli puno učešće od inicijativnih odbora, preko upravnih odbora vršeći dužnosti predsjednika klubova, zajednica i koordinacionog odbora, pripremajući kompletan kulturno-zabavni program do sletova i organizovanja radnih akcija i kvizova. Istina je da to nisu bili uvijek svi prosvjetni radnici, neki se nisu najbolje snašli u novoj sredini, neki iz zdravstvenih razloga, a neki, veoma dobri pedagogi, nisu imali afiniteta za društvene djelatnosti smatrajući da se njihove zadatak završava u školskoj učionici — rekao je Martinović.

Bilo je i onih prosvjetnih radnika koji su se, nakon nekoliko godina uspješnog društvenog rada, umorni, često bolesni i razočarani, udaljili od klubova koje su sami osnivali. Zao mi je što moram konstatovati da su se pojedinci u klubovima, koji su se ponegdje priključili sa onih drugih mjesta okupljanja, drugih simbola, najblaže rečeno, nekorektno odnosili prema prosvjetnim radnicima. Mnogima je smetao autoritet prosvjetnog radnika; počeli su ogovarati najvrednije među njima, ocjenjivati čak i njihovu stručnost. Ponegdje je to bilo sračunato na uklonjanje prosvjetnih radnika kako bi se od kluba napravila gostionica. Istina, ima klubova koji su ostali sve vrijeme uz svoje prosvjetne radnike, nastojeći da što tješnjom saradnjom postignu zajednički interes očuvanja našeg najvećeg blaga, naše budućnosti, naše djece i omladine i njihovog nacionalnog identiteta — rekao je Branko Martinović.

R. LUKENIĆ
R. ČEKO

Pekar, ljevak, apotekar...

● Hiljade mladih šlrom zemlje ovih dana odlučuju o svom životnom pozivu. U Banjaluci, pod vrelim junskim suncem usmjerene škole su otvorile vrata za nove đake. Mjesta će biti za sve, a kako je „hiljadu ljudi, hiljadu čudi“, ispuniće se i mnoge želje. Mladi sami biraju struku. Prošlo je vrijeme roditeljskog diktata

Sve škole ovih dana izgledaju kao Tercijarna

Hiljade svršenih osnoveca pod vrelim junskim suncem prvi put traže svoju buduću školu. Zbunjeni ili razdragani, nekad i uplašeni, pa im strah čuvaju majke i očevi, nekad i brižni s mlađom sestrom ili bratom, dolaze da se upišu u struku koju su odabrali za životno opredjeljenje.

Oni koji su zakucali na vrata banjalučke Gimnazije, uglavnom su odluku o konačnom zanimanju ostavili za kasnije. Ovog petka je u sekretarijatu velika gužva. Neke osnovne škole su tek sinoć podijelile svjedočanstva pa su mladi požurili dok još ima mjesta u željenim strukama. U Gimnaziji se tek prijavilo stotinjak budućih đaka i to više u prosvjetnu i kulturološko-prevodilačku, nego u matematičko-fizičko-računarsku struku.

BRAT I TATA ČUVAJU STRAH

Morana Kasapović sa crvenim koricama diplome „Mitar Trifunović Učo“, koja pokazuje da se radi o đaku „bez mane i straha“, uprili na prvo mjesto stavlja kulturološku struku. Čvrsta je u

opredjeljenju, mada bi sa znanjem stečenim u osnovnoj školi mogla bez problema nastaviti - sve.

Želim da budem novinar. Mislim da je ovo najbolje usmjerenje za fakultet političkih nauka koji sam bez dvoumljenja izabrala, kaže Morana.

Biljanu Trifunović, takođe odlikaša, doveli su ovamo tata Ostoja i njegov kolega, obojica u vojnoj uniformi. Ona je odabrala istu struku kao Morena, a otac je sretan zbog ovog izbora. Ponosi se svojim dobrim đakom i odobrava to što je na spisku želja druga medicinska struka. Tata i mama su joj ostavili slobodu izbora, jer, kako kaže, misle da će posao koji voli i najbolje raditi.

Denis Turkanović i Vladimir Antonijević su najbolji drugovi i ne razdvajaju se poslije osnovne škole. Obojica su se odlučili na matematičko - fizičko - računarsku struku i vjerovatno će poslije završene usmjerene škole ići na mašinski ili neki drugi tehnički fakultet. Dok razgovaraju o svom izboru, iza Vladimira viri glavica njegovog mlađeg brata Saše, koji će u septembru poći u prvi

razred osnovne škole. Kaže da mu se sviđa Gimnazija i da jedva čeka da i on postane njen đak.

Dok dvije različite struke u Gimnaziji drže ravnotežu među novoprijavljenim djevojčicama i dječacima, Elektro i Metalska škola su još primamljivije za dječake. Boško Brujić, sekretar Elektro-škole, nam se hvali da se već prijavilo šesnaest učenika sa diplomom „Mitar Trifunović Učo“. I ostali kojih se već prijavilo više od 250, mogu se pohvaliti izvrsnim ocjenama iz osnovne škole.

Vladan Krstajić i Aleksandar Partalo su se sami odlučili za elektrotehničku struku. Dobre ocjene i interes koji se u njima rodio za tehnologiju modernog dobra teško da će ih zadržati samo na srednjoj školi. Planiraju da se ovom naukom bave i dalje. To što su u prijave naveli i mašinsku struku, je, kažu, samo nužno zlo i ako im se želja ne ostvari, biće nesrećni.

MATEMATIKA ZA CIJELI ŽIVOT

Vesna Graorac je jedna od rijetkih djevojaka koje su

se pojavile sa željom da upišu ovu školu. Ako je ne prime, što je malo vjerovatno, jer je Vesna odlikaša, otići će u Ekonomsku školu ili Gimnaziju, važno joj je samo da u životu druguje s matematikom - omiljenim predmetom. Isto je i sa Nebojšom Jovićem, i Sašom Tepšićem koji su samovoljno zakucali na vrata škole koju žele da završe.

Metalska škola ima jednu od najtraženijih struka - saobraćajnu. Tu je već prijavljeno više đaka od onog broja koji prima, pa će selekcija biti velika. Upisi traju još sedam dana. Dok razgovaramo o toku ovog posla sa Zlatkom Velikonjom, sekretarom škole, jedan dječarac pita koliko traje škola za vozača. Mnogo mu je tri godine, dosadila mu škola, pa ode rekavši da je lakše samo završiti kurs.

I ovdje je najviše dobrih i vrlodobrih đaka, a oni dovoljni se radije odlučuju za nekakve „lakše škole“. Željko Četojević je bio vrlo dobar i želi da se upiše u saobraćajnu struku, mada mu nije sasvim jasno šta radi saobraćajni tehničar. U stvari, to bi želio da mu bude

samo stepenica do znanja saobraćajnog inženjera i posla koji mu je dugogodišnji san.

Dragan Popović ne voli mnogo da priča i jedva procijedi da želi biti automehaničar. Voli automobile, a vjeruje da će mu znanje iz osnovne škole, u kojoj je imao dobar uspjeh, omogućiti da završi ovaj smjer.

Dragana Lepera je na mašinsku struku nagovorio komšija - mašinski inženjer, a Željko Rogić želi da, kao i njegova tetka, bude tokar. On je donio i vrijedne diplome sa takmičenja brodomodelara. I Siniša Vujanović će za četiri slijedeće godine pokušati da stekne diplomu mašinskog tehničara. Moraće dosta da uči, mada se smije kada ga pitamo da li to voli: - Učiti se mora, a to se teško može voljeti.

Za mnoge ovo nije samo prvo nego i konačno životno opredjeljenje. Sudeći po onom što mladi govore, roditelji su prestali da insistiraju. Došlo je vrijeme mladih, njihova je riječ i želja posljednja.

Svetlana ŠILJEGOVIĆ

DEMOGRAFIJA NA BANJALUČKI NAČIN

Sumrak pijetlova

Jedna glasina godinama nesmetano kruži čaršijom: navodno, u ovom gradu ima basnoslovno mnogo žena, „tma i tmuša nebrojena“... ima ih, „na metre“, k'o drva, k'o vrbaca - odnosno, i nešto više... Tačan broj naših sugrađanki ova glasina ne saopćava osim u relaciji prema ukupnom broju muškaraca, izvlačeći odnekud jedan omjer, kojliki ushićujući za jednu, toliko sposoban da izazove uznemirenje, istinsku deprimiranost na drugoj strani: sedam prema jedan! Muškarac kao rijetkost, vrijednost, s oreolom pripadanja nekoj plemenitoj, delikatanj vrsti - planinski runolist među livadskim ovčicama - koliko stvarnost potvrđuje ovakvo, veoma komotno, i sujetno prebrojavanje. Sta kaže statistika?

Prema podacima iz posljednjeg popisa stanovništva (1981) na području opštine živjele su 186.723 osobe, od tog 91.004 (ili

49 odsto muškaraca, te 94.719 (ili 51 odsto žena. Tih 3715, ili 2 odsto više žena, jedva da ima nekog uticaja na izračunavanje omjera između ukupnog broja pripadnika jednog i drugog spola, te ovaj, s punim pravom zaokruživši nekoliko stotinki jednog cijela što pretežu „tas“ nešto brojnih žena, možemo predstaviti formulom 1:1, jedan muškarac naspram jednoj ženi, „un uomo per una donna“... To je ta najčešća, neizbježna, prirodna - blagoslovljena ili prokleta proporcija, što s malim odstupanjima na ovu ili onu stranu, kao zakonitost vlada posvud, u globalnom, planetarnom doseg - ni Banjaluka, očito nije nikakav izuzetak u tom pogledu.

Ne iznenađuje što su muškarci - inače skloni da budni sanjaju, tako spremno prihvatili bajku o njihovom privilegiranom položaju - koji im dopušta luksuz iščekivanja, inertnosti, lijenog mjerkanja, pa i propuštanja „prilika“. Začuđuje, međutim, da je i toliki broj žena,

obično racionalnijih, trezvenijih, takođe povjerovao u nju. Objasnjenje za ovo leži u čudnoj crti ljudskog karaktera, zajedničkoj za oba spola: i muškarci i žene, naime, skloniji su tome da oko sebe opažaju u prvom redu žene, tek onda, uzgred, muškarce, djecu i starce muškarce, stoga što ih uvijek gledaju očima dežurnog lovca, a žene jer ih ne vide kao ljudska bića - samo kao konkurenciju, suparnice...

Da rekapituliramo, u najkraćem: nije 7:1 - Jedan je prema Jedan! Nema obilnog viška, nema žena za bacanje. Nikad ih nije ni bilo - osim u raspaljenoj mašti amatera eksperata za primijenjenu šehersku demografiju s Kastelovog čoška, iz bašte „Bosne“, sa stolova ispred Pivnice...

Tako smo raskrstili s famo o šest prekobrojnih, ukletih Banjalučanki što im je suđena samoća, ne gine im useljelištvo - osim ako organizovane društvene snage, ne pokrenu široku akciju za zbrinjavanje

nesretnica, recimo propagiranjem, obaveznog mnogoženstva za sve punoljetne, zdrave i sposobne muškarce. No, vidjeli smo, nema ni govora o nekom izobilju, vanredno velikom višku udavača - štaviše, kad se zna da od tog ukupnog, broja žena, čitavih 36,4% čine osobe van fertilnog (plodnog) doba, djevojčice ispod 14 i zrele drugarice od 50 do 100-120 godina, postaje mnogo jasnije ko je u stvari hendikepiran, realno prikraćen - izigran, obmanut, ugrožen i onemogućen... (Postaje jasno, čija majka - bebe s plavom dudom - crnu predu pred...) Tu onda nije daleko ni pomisao na svrsishodnost, uvođenje poliandrije (za nedovoljno upoznate: poliandrija, mnogomuštvo - bračna veza jedne dame sa više džentlmena). Ta šarmantna, vrlo praktična institucija, pokazivala se od pamtvijeka kao nadasve korisno i efikasno sredstvo u smanjivanju izvjesnih oblika vladajuće društvene napetosti, nepromijenjena, ona i dan-danas izvrsno funkcioniра

● Nije sedam prema jedan, nego jedan prema jedan: nema obilnog viška, nema žena za bacanje. Nikad ih nije ni bilo osim u raspaljenoj mašti amatera - eksperata za primijenjenu šehersku demografiju s Kastelovog čoška, iz bašte „Bosne“, sa stolova ispred Pivnice...

na Tibetu, Novoj Gvineji, u nekim plemenima Amazonije, svuda tamo gdje, kao i u Banjaluci, vlada akutna nestašica žena. Postoje svi uslovi za njenu uspješnu primjenu u gradu na Vrbasu - impozantna muška populacija najrazličitijih potencijala, nedovoljno uposlena, željna angažmana... Neko bi morao uzeti na sebe brigu o njima, prihvatiti ih. Da ne lutaju, učopirima, danonoćno gradom... zamajavaju se, na stadionima, po kafančinama... Ništa nije užasnije, kao kad pred podne u „Gospodskoj“ ugledam gdje nailazi privlačno žensko biće pa osvrnuvši se diskretno za njom ugledam ispred sebe još pola tuceta njih kako u isti čas isteže vratove to me tako razbjesni, htio bih udarati nemilice, po bezobzirnim nametljivcima, voajerima! S punim pravom, s punim moralnim pokrićem: ja sam je prvi vidio!

Nikica TOJČIĆ

KO LEŽI NA
GROBLJU U EMBU

Sumnja u Mengeleovu smrt

● Šef policije u Sao Paulu je izjavio da se „sa 90 odsto sigurnosti“ može očekivati da je tijelo, koje je ekshumirano na groblju u gradiću Embu, kod Sao Paula, u stvari Jozef Mengele iako je grob registrovan na Austrijanca Wolfganga Gerharda

Sao Paulo, 7. juna - U roku od petnaest dana, sa sigurnošću će moći da se utvrdi da li je nacistički zločinac Jozef Mengele, poznat kao „anđeo smrti“ koncentracionog logora Osvjenchim (Aušvic), umro 1979. godine - saopštili su predstavnici brazilskog Instituta za sudsku medicinu. Kako javljaju novinske agencije, šef policije u Sao Paulu je izjavio da se „sa 90 odsto sigurnosti“ može očekivati da će biti ustanovljeno da je tijelo koje je juče ekshumirano na groblju u gradiću Embu, kod Sao Paula, u stvari Jozef Mengele, iako je

grob registrovan na Austrijanca Wolfganga Gerharda.

Prema podacima, Gerhard je imao 53 godine kada je umro, a Mengele je u to vrijeme imao 68

godina. Na grobu - kako javljaju strane novinske agencije - nije bilo ničega: ni krsta, ni cvijeća, ni vijenaca, niti ikakvih drugih obilježja.

U očekivanju zvaničnog izvještaja o identifikaciji, svi poznati lovci na naciste izražavaju otvorenu sumnju u mogućnost da bi čovjek sahranjen pod imenom Wolfganga Gerharda mogao biti Jozef Mengele. Najčuveniji među njima, Simon Vizental, izjavio je da je isključeno da je osoba sahranjena 1979. na groblju u Embuu - Mengele. Naprotiv, tvrdi se da je riječ o još jednom pokušaju, istina posrednom, paragvajskog diktatora Alfreda Stresnera, da prikrije nacističkog zločinca Jozefa Mengelea, čiji je pokrovitelj bio punetri decenije.

DRUGA STRANA
POLITIKE

Kako su se vjenčali Reganovi

● Londonski dnevnik ističe da se „Ron i Nensi vjerovatno nikad ne bi upoznali da nije bilo komunizma“

Strah od „crvene opasnosti“, kako na Zapadu najčešće nazivaju komunizam, bio je svojevremeno razlog da se američki predsjednik Ronald Regan upozna sa svojom sadašnjom suprugom Nensi - piše londonski dnevnik „Dejli miror“.

Podatak je objavljen u jednoj knjizi koja će se ovog ljeta pojaviti u američkim knjižarama, navodi „Dejli miror“, prenoseći ljubavnu priču od prije više od tri i po decenije i ističući da se „Ron i Nensi vjerovatno nikada ne bi upoznali da nije bilo komunizma“.

Godine 1949. holivudski dnevnik „Hollywood reporter“ objavio je listu „poznatih komunističkih simpatizera u svijetu filma.“ Na listi je pored mnogih drugih znanih i neznanih imena, bilo naведено i ime glumice Nensi Devis, današnje prve dame SAD.

„Naravno, brzo je utvrđeno da je u pitanju greška i da Nensi Devis nije imala nikakvih veza sa komunistima, ali je glumica bila duboko uvrijeđena i pogođena ovom neosnovanom sumnjom“ - piše „Dejli miror“, pozivajući se na podatke iz knjige.

Nensi Devis je odlučila da „istjera pravdu“, pa je zahtjevala da je primi lično predsjednik Udruženja filmskih glumaca u Hollywoodu, a to je u to vrijeme bio glumac Ronald Regan.

„Susret je protekao u prijateljskoj atmosferi, a predsjednik Udruženja je dan kasnije uvrijeđenu glumicu pozvao na ručak, štoje ona i prihvatila. Kasnije su se stvari razvijale prirodnom tokom, ali to je već stvar istorije“ - dodaje londonski list.

BORBA FILMA I TELEVIZIJE

Procvat „parking-bioskopa“

● Najezdi televizije opire se američki specijalitet „parking-bioskopi“ koji se otvaraju kraj velikih plaža, terena za golf, ispred robnih kuća, pored omiljenih mjesta za pecanje...

Televizija je u velikoj mjeri smanjila broj posjetilaca bioskopskih predstava u SAD, ali jedna tipično američka specijalnost - posmatranje filmske predstave iz parkiranog automobila - ne gubi popularnost, pa čak postaje sve omiljenija.

Kako piše njujorški nedjeljnik „Star“ mnoge ankete i analize pokazuju da se iz mjeseca u mjesec u SAD povećava procenat gledalaca Tv-programa na račun bioskopskih predstava. Televizijske kompanije se svima silama trude da ovaj trend zadrže, pa čak i da ga ubrzaju, i prosto se utrkuju u lansiranju sve novih i novih serija, za koje angažu-

ju najpoznatije ličnosti ne pitajući koliko to košta.

Ovoj najezdi televizije opire se jedno takozvani „drij-in muvi“ - američki specijalitet koji se opisno može prevesti kao gledanje bioskopske predstave iz parkiranog automobila. Ta vrsta filmskih predstava ne gubi popularnost pogotovo u ljetnim mjesecima, a vlasnici ovih bioskopa sve više usavršavaju same predstave i privlače posjetioce.

Tako se ovakvi „parking-bioskopi“ otvaraju kraj velikih plaža, pored poznatih terena za golf, na platoima ispred velikih robnih kuća, pored omiljenih mjesta za

pecanje ili nekog popularnog motela izvan grada. Stvar je krajnje jednostavna: načini se veliki parking, postavi filmsko platno stavi rampa za naplatu ulaznica i biznis može da procvjeta.

U posljednje vrijeme ovakvi bioskopi se grade uz velike autostrade, na mjestima predviđenim za odmor vozača, a u istu svrhu koriste se čak i parking prostori ispred svakog većeg groblja. Za ove posljednje bira se, naravno, odgo-varajući bioskopski program kako se ne bi vrijeđala osjećanja ožalošćenih posjetilaca.

Tu se mogu gledati snimljene sahrane nekog poznatog glumca, pop-pjevača ili političara, kao i filmovi ozbiljnog, najčešće religioznog sadržaja.

PROFESOR NATAN SA UNIVERZITETA LUIZIJANA TVRDI

STRES NIJE UVIJEK ŠTETAN

● Stres je reakcija našeg tijela u duhu izreke „bori se ili bježi“ na sve ono što predstavlja opasnost ili izazov za nas, smatra profesor Natan

Stres nije uvijek štetan, smatra profesor psihijatrije Ron Natan sa Univerziteta Luizijana u Šreveportu jer nam, ako smo u stanju da ga kontrolišemo, daje životnu energiju. Ali, da bismo znali da se opustimo kada je to potrebno i da bismo naučili kako da „uživamo“ u izazovu stresa potrebna je, smatra Natan, određena vježba. O tome kako što djelotvornije kontrolisati i koristiti stres on detaljno govori u knjizi „Ovladavanje stresom - iscrpan vodič do zdravlja“, koju je napisao zajedno sa psihologom Edvardom Carlsvortom iz Hjjustona.

Stres je reakcija našeg tijela u

duhu izreke „bori se ili bježi“ na sve ono što za nas predstavlja opasnost ili izazov, smatra Natan. Problem našeg vremena je to što ljudi obično sprečavaju takvu reakciju, potiskuju svoje misli i osjećanja u stresnoj situaciji. Cijena su glavobolje, srčane bolesti, čir želuca i slično. Čak 75 odsto posjeta ljekaru čine ljudi sa problemima vezanim za stres.

Jedno od najboljih prirodnih sredstava za umirenje su, po Natanovom mišljenju, fizičke vježbe - u vezi sa njima on preporučuje postepeno počinjanje od dužih šetnji, a zatim prelazjenje na „džoging“ ili trčanje. Ovakve vježbe, zatim, treba učiniti zabav-

KULINARSTVO ISTOKA

PACOV NA KINESKI NAČIN

● „Uhvatiti pacova, po mogućnosti debelog i sočnog pošto se nagojlo žderući žito u sezoni žetve, ošuriti ga na pari...“ - to je recept po kojem seljaci u provinciji Fudžijan tamane štetočine a po nalogu stručnjaka za ishranu koji tvrde da je meso pacova veoma ukusno

Kineski stručnjaci za ishranu prije izvjesnog vremena su objavili da je meso pacova veoma ukusno, hranljivo i bogato proteinima, a da ima veoma malo masnoće, pa su predložili naciji da ove štetočine uvrste u svoje jelovnike. Na taj način bi se postigla dvostruka korist: dobile bi se ogromne količine jeftine dobre hrane, a nacija bi se oslobodila hordi od oko četiri milijarde pacova koji pustoše njive i skladišta i godišnje uni-

štavaju oko 15 miliona tona žitarica.

U početku je malo ko izvan Kine vjerovao da će ovaj prijedlog uroditi plodom, ali je nedavno kineski dnevnik „Čajna dejli“, koji se štampa na engleskom jeziku, objavio da su seljaci u južnokineskoj provinciji Fudžijan sasvim ozbiljno prihvatili ovu ideju i da je uveliko primjenjuju u svom kulinarskom „Čajna dejli“ je čak objavio nekoliko recepata za spr-

avljanje delikatesa od pacova, od kojih prenosimo jedan za kojeg list tvrdi da je najomiljeniji u Fudžijanu:

„Uhvatiti jednog pacova, po mogućnosti debelog i sočnog pošto se nagojlo žderući žito u sezoni žetve. Ošuriti ga na pari i potopiti u hladnu vodu da bi se odrala koža.

Pažljivo očistiti iznutricu ođeranog pacova i potopiti ga u rasol u koji je dodato dosta đumbira i bibera. Zatim se tako pripremljen pacov izreže u šnicle, koje treba izlupati tučkom;

Šnicle ostaviti da se suše jedan dna, a zatim ih kuvati u zapućenom loncu, u koji se prethodno dodaju pirinač, mekinje i jedna kašika susamovog ulja. Kuvati sve dok aromaneis-puni cijelu kuhinju, što je znak da je delikates spreman da se iznese na trpezuu.“

NEOBIČNI REKORDI

„Vječiti mladoženja“ spašava maloljetnice

● Dakinari kaže da voli da oko sebe gleda mlada i lijepa lica, a ne pogurena leđa i naborana čela i tu želju sebi dosljedno ispunjava ● S ponosom ističe da u njegovoj kući nema svađe, da se svih pet njegovih sadašnjih žena lijepo slaže i da je njegova reč zakon

U indijskom mjestu Orali, udaljenom oko 240 kilometara južno od Kalkute, živi izvjesni Adajanat Dakinari koji se proslavio po jednom neobičnom rekordu i po njemu čak ušao u enciklopedije koje se bave svjetskim kuriozitetima.

Dakinari je nedavno napunio 61 godinu života i do sada se ženio 88 puta. Kako piše američki nedjeljnik „Egzaminer“ ovaj uvaženi starac još se osjeća kao mladić i sam kaže da je uvjeren da će dostići i stoti jubilarni brak prije nego što se „konačno skraši“ na ovom svijetu, naravno.

Statistički gledano, od Dakinarijevih 88 žena, njih 59 su ga napustile, 24 su umrle, a ostalih pet i dan danas živi sa njim, neguju ga, kuvaju mu, spremaju kuću i na smjenu obavljaju sve ove i ostale dužnosti domaćice, jednog tako uglednog čovjeka.

S obzirom na to da je u Indiji miraz koji supruga donosi mladoženji obavezan i nije mali, Dakinari sa svojim silnim ženidbama u pravom smislu riječi obogatio i već podavno živi bez obaveze i da bilo šta radi.

Kako piše američki časopis, Dakinari se prvi put oženio kada je imao samo sedam godina - a to se u Indiji smatra pravim vremenom muške zrelosti za brak. Po zanimanju je ukrotitelj zmija i ima običaj da kaže da su žene kao zmije - teško ih je ukrotiti i uvijek su opasne. Što se potomstva tiče, ovaj indijski vječiti mladoženja je odavno izgubio računicu koliko sinova i kćeri ima, ali po njegovoj približnoj procjeni smatra da ima više od stotinu direktnih potomaka.

Dakinari kaže da voli da oko sebe gleda mlada i lijepa lica, a ne pogurena leđa i naborana čela i tu želju sebi dosljedno ispunjava. S ponosom ističe da u njegovoj kući nema svađe, da se svih pet njegovih sadašnjih žena lijepo slaže i da je njegova riječ zakon.

U Indiji je tek prije pedeset godina zakonski zabranjeno da maloljetnici stupaju u brak, ali se taj drevni običaj uprkos zakonu održao i do danas. Tako su mnoge Dakinarijeve žene bile maloljetne, što ih je možda spasilo od još gore sudbine. Jer, po istom drevnom običaju, ukoliko se žensko dijete do određenih godina ne uda, odnosno ako mu roditelji ne nađu muža, porodica takvo žensko dijete jednostavno izbacuje na ulicu i prepušta ga sudbini, uopšte ne vodeći računa šta će se sa njim dalje dogoditi.

Kada se ovo uzme u obzir, onda sasvim logično zvuči i izjava Dakinarije, koji kaže da je često činio „usluge“ i „dobra djela“ uzimajući maloljetnice za žene, koje bi inače završile na ulicama Kalkute, grada koji po broju prostitutki drži rekord u cijeloj Indiji, a možda i u cijelom svijetu.

SVJETLAC U KOPRIVAMA

● Svaki doprinos ljudskog u korist budućnosti je sjemenka novog sunca, a sve je to namijenjeno najprije djetetu. Tu ulogu mora imati i pjesma. To je taj svjetlac u koprivama, dijete ili pjesnik sa komadićem sunca u ruci poput krijesnice koja svojim plamičkom razgrće djelić po djelić mraka

Banjalučka pjesnikinja Enisa Osmančević-Curić objavila je nedavno treću knjigu pjesama „Svjetlac u koprivama“ u izdanju banjalučkog „Glasa“. Kako ističu kritičari, riječ je o autentičnoj pjesnikinji, o ličnosti koja mudrim potezima pjesnika ne ostavlja naslijedeno, ali istovremeno opisuje budućnost koja joj pripada. Ona pjesmu, kao i svaki umjetnik, gradi u imaginativnu prostoriju doslućivanja moguće igre

● Vaša treća knjiga pjesama „Svjetlac u koprivama“ objavljena je prije dva mjeseca, ali je još nema u knjižarskim izlozima. Koliko ste zadovoljni knjigom i otkud baš ovaj naslov?

— Sve što je ljudsko, sve je zasnovano na odnosu. Osnovni odnos jeste — odnos svjetlosti i tame. Kada bi se sabrale sve noći, svi tmurni dani, svo oružje svijeta, ratovi, gladi, nesreće i nepravde, pokazalo bi se da je tamna strana ove naše planete mnogo veća. Zato je svaki doprinos ljudskog u korist budućnosti, sjemenka novog sunca, a sve je to namijenjeno najprije djetetu. Tu ulogu mora imati i pjesma. To je taj svjetlac u koprivama, dijete ili pjesnik sa komadićem sunca u ruci poput krijesnice koja svojim plamičkom razgrće djelić po djelić mraka. Dio tog mraka svakako je i činjenica da se moja knjiga, kao i nekoliko knjiga drugih autora, koje su štampane uporedo, ili čak ranije, nisu još pojavile u knjižarama. To je očito slika današnjeg odnosa trgovine spram kulture.

● Poetika jednog pjesnika podložna je promjenama i često baš u tome nalazimo novi kvalitet. Koliko se u ovakvim slučajevima može govoriti o pjesničkoj individualnosti, a koliko opet o novim vrijednostima?

— Svaki stvaralac koji ne računa na trenutni efekat, koji ima stvaralački poriv prije svega kao svoj intimni, unutarnji imperativ, neće se upuštati u avanturu radi avanture. Moja poetika se mijenjala onako kako sam se i ja mijenjala, a ne po diktatu trenutka. Ja nisam bježala od pjesnika „Pramčića“, nisam pošla ni nečijom tuđom stazom, ostala sam tu, kraj svoje rijeke i moja poetika se širila na sve strane u krugovima, poput godova ustablu, otkrivajući nove odnose svijeta odraslih i djece.

● Današnja pjesma i poetika za najmlađe, ali i dječiji pjesnici podložni su različitim uticajima. Ipak, ta veza između

prirode i djeteta ostaje bliska svakom senzibilitetu. Šta može učiniti poetska riječ, u čemu je njena moć?

— Danas se u umjetnosti uopće mnogo šta dešava više po diktatu mode, nego li po potrebi da se čovjek izrazi baš na takav, određen način. Postoje mišljenja da je djetetu urbane sredine potrebna drugačija pjesma nego djetetu na selu. Ne bih se složila. U svim vremenima i sredinama, bez obzira kakav bio odnos odraslih prema

Enisa Osmančević — Curić: „Moja poetika se mijenjala onako kako sam se i ja mijenjala, a ne po diktatu trenutka“

fenomenu djetinjstva, da li je ono sputavano ili uzdizano do obožavanja, djeca su uvijek bila samo djeca, u onom smislu potrebe za igrom kao načinom života, u smislu prvobitnog, nepatvorenog pogleda na svijet. Ne moram reći da postoje univerzalne te ali i o bezimenoj travki kao i o semaforu na raskršću može se napisati dobra pjesma ako ima šta da kaže, ako je vrijednost u smislu književnog djela. A pitanje šta može učiniti pjesma, to je pitanje svrhe umjetnosti i ono je oduvijek prisutno kao i čovjekova zapitnost zašto postojimo. Ako pjesma pokrene dijete, ako ga zamisli, oduševi, ili naljuti, ako ga zaustavi u bezglavom trku, da se na tren u pjesmi ogleda kao u ogledalu i sebe vidi kao vrijednost mimo stripova, crtića i zvaka, pjesma je učinila dovoljno.

● Dobitnik ste Nagrade „Veselin Masleša“. Šta za pjesnika znače priznanja?

— Pjesnika može odlikovati latica behara na ramenu, jedan osmijeh ili dječiji ushit. Za pjesnika je odlikovanje i kada mu osnovni uče pjesmu napamet, ili kada pjevaju njegove stihove. A ovakva društvena priznanja su svakako prijatna i kao saznanje da društvo koje nagraduje i pjesnike jeste zajednica kojoj je stalo do duhovnih vrijednosti i kulture.

Jagoda PRNJAJA

PISAC I NJEGOVE STRANE SVIJETA

Piščeva strana svijeta je rezbarije iznutra, to je pohod da se dokuči transcendentno, da se slutnja preobrazu u život

Iako naslov ovog teksta ima simbolično značenje, mi smo ga namjerno uzeli. Uzeli smo ga zbog stalne piščeve navike putovanja, samo što se njegov put razlikuje od drugih u namjeri i u značenju. Tačno je da pisca zanima fizička slika pejzaža, ali se on radije prključuje doživljajnom pejzažu, dakle jednoj sveobuhvatnoj slici, u kojoj se reljefno reprodukuje radoznalost tragačkog duha. Tako strane svijeta ovdje naslovljene treba uzeti u kontekstu kreacijskog zahtjeva.

Živeći u sadašnjosti, pisac ne može a da svoje biće ne veže za ono što mu je prethodilo. Ukoliko se na toj relaciji javi diskontinuitet, piščevo biće postaje opustošeno. Kažimo da je jedna od piščevih strana svijeta — prošlost. U njoj je nataloženo iskustvo bez koga se ne može umnožiti ni željno očekivana promjena u saznanju sferi. Pisac ne može ni bez budućnosti. Do prve strane svijeta dolazi se retrospekcijom, a do druge snagom naslućivanja. Dakako, ove strane svijeta su zatvorene. Imaginacija je ključ njihovog raztanjivanja.

Piscu je odvajkada jasno da je život sazdan od tamnih strana. Pa ipak, svo splav ne lišava plovidbe po uzburkanom moru, suprotstavljajući morskoj prisili silu svoje volje, koja u svojoj ruci drži snop svjetlosti. Piscu je potrebno i more i vjeter. On označavaju pustolovlje, a bez pustolovlja nema punog života. I kad je usamljen, pisac se ne predaje. Ponekad izgnanstvo i samoština uče ga vlastitom prevazilaženju. Samoprevazilaženje je znak da se otrešao svega što nije pravi rasplamsaj životnog osmišljenja. Površan čovjek ne može da shvati da i kriza ima svoje lice svjetlosti. Pisac to vidi prije drugih i zato žuri da joj nađe uzroke, da je prođu vjetrovom svoje duhovne radoznalosti i umijeća.

Pisanje je istraživanje. Piščev alat se razlikuje od drugih alata

po vrsti i svrsi. To je nevidljivi alat, mada se njima prekopava duboka baština misli i osjećanja. Pisac, ako je to, mora vješto rukovati ljudskim iskustvom, a mora, bogme, da rabota i spiritualnim plamenom snoviđenja i sanjarije.

Bez vjetra nema oprašivanja cvijeća. Ni pisac ne može bez vjetra. Taj vjeter po Dekartu znači duh (Ventus spiritus significat). U kovitlalom pokretu duha prije se jave želje za traganjem, za pretraživanjem svijeta, prošlosti, gdje nam je oslonac, i budućnosti — gdje nam je nada. Prošlost ne može proći. Može kao vremenska odrednica, ali ne može kao iskustvena optika, kao duhovno naslijede. Neke odlike koje je iznijedrillo hrišćanstvo još nisu isčezle, posebno one koje se odnose na status morala. Na kadanje zbog grijeha. Iako smo ateisti, osjećanje grijeha i kajanja još nijesmo „pobijedili“. Možemo ga samo obući u drugo terminološko ruho, ali njegov hrišćanski prizvuk još uvijek odzvanja.

Vrijeme rekonstruiše sve pa i ljudske nazore. Literatura opstojava u njima. Bdi. Gleda i naprijed, jer zna da su buduća utopišta uvijek presudna. I kad se određeno vrijeme alegorijski ismije zbog carovanja poroka, to se čini zbog snopa one svjetlosti koju smo u početku ovog teksta naznačili.

Tama ne može bez svjetlosti. Svjetlost je njen „stražar“, makar se radilo o blagoj i treperavoj svjetlosti kakva je mjesecina. Ona čudno djeluje na pjesnikovo uzbuđenje: „Vitorog se mesec zapleo u granje“. Po pjesniku je i mjesecina djelotvorna. Pisac ne vidi ništa mrtvo, ne bar znakove u prirodi. Sve što je u zavisnosti sa čovjekom, živo je. Čini nam se da je ta strana i „mrtvih“ stvari najvažnija strana piščevog svijeta. Tu demarkacione linije nema. Sve u prevlasti pisca, njegovog dara. Ukoliko je on tačka presjeka sila, odgovorio je misiji spisateljstva.

Pisca zanima istina, mada je

sjestan i sumnje koja ga nosi ka činu stalnog suočavanja sa ljepotama i rugobama života. U sumnji ima najviše lukavosti. Ona je sposobna da uklanja zablude i nemojte pisca optuživati što nje-guje tu crtu. Pa kad se već naroružao sposobnošću istraživanja u oluji i nevremenu, to on traži strane svijeta, unutrašnjeg svijeta, koji je mapa duhovnih dosezanja i ljudske samopotvrde. Ne zamjerajte piscu što do istine dolazi putem čiste spontanosti. Unjemu „spava“ neobičan fluid slutnje, koji je buduća istina. Nijesu nadrealisti uzaludno zalazili u zone podsvijesti. Čudne su sile diktirane „emulzijom“ podsvijesti, a sve čudno treba oslobadati nejasnih ljuštura. Podsvjesno je, kako bi rekao Davičo, predbolje svijesti, što znači da je sa saznanje tačke gledišta upotrebljivo.

Strane svijeta markirane su u samom piscu. Sjever i jug, istok i zapad imaju svojstvo fizičkog orijentira, a ono koje je u piščevom biću, intelektualno je, integracijsko, u smislu kreacije. Mislimo da je Bodler bio dalekovid kad je san smatrao svojevrsnom stranom svijeta. Njime se, snom, pronalazi istanje i vrijeme.

Pobjede su uslovne, jer iza prvih njihovih prividnosti javlja se sijaset životnih grubosti sa kojima se valja rvači, do u beskonačnost. Piščevo je da te „obračune“ obavi pomoću krila mašte, pošto je njen zamaš dublji a svrha privlačnija. Literatura je, ne krijemo, i vrsta posebne privlačnosti, ne mirjamovski shvaćene, zabavna i laka. Literatura je privlačna zbog njenih unutrašnjih kontrasta, kreacijske punoće, dakle, života izrezbarenog iznutra.

To je ta piščeva strana svijeta, to rezbarije iznutra taj pohod da se dokuči transcendentno, da se slutnja preobrazu u život. Ovaj majliški ovaj protivurječni, kovitlačni. Ovaj život naš, od krvi, sudbinski. Čovjekov život.

Zarko DUROVIĆ

POVODI

„Azra“ odavno poznata

Popularna melodija pjevala se u Bosni i Hercegovini i banjalučkom kraju tridesetih godina ovog vijeka, dakle prije drugog svjetskog rata i nije je, kako je to nedavno tvrdeno, učinio popularnom Himzo Polovina, već mnogi pjevači prije njega, posebno Žarko Savić

U „Politici“ od 21. aprila objavljen je članak pod naslovom „Narod oteo Hajneovu pesmu“ u kojoj, između ostalog, piše, u podnaslovu: „Popularna sevdalinka „Azra“ u stvari je pesma Hajnirha Hajnea“, a u tekstu članka: „Taj Šantićev prepev uzeo je popularni pjevač Polovina, počeo je da je pjeva i za kratko vreme postala je najomiljenija sevdalinka, narodna pesma“.

Budući da se kao muzički urednik Radio-Banjaluke intenzivno bavim prikupljanjem i u emisiji „Tragom folklor Bosanske krajine“ prezentiranjem izvorne vokalne i instrumentalne prakse ovog kraja (i seoske i varoške) u čemu mi ogromnu pomoć pruža akademik Vlado Milošević, autor četiri knjige bosanskih narodnih pjesama u izdanju Muzeja Bosanske krajine Banjaluka, i kako znam da su pjesmu „Azra“ pjevali pjevači i prije Himze Polovine, a ponukani inicijativom akademika Miloševića, odlučio sam da upravo od njega, kao vrsnog poznavaoća sevdalinki, pokupim bitne podatke i zajedno odreagujemo na pomenute navode, ne polemičke radi, nego dopune radi, podacima koji za pravo upućuju na izvore informacija i ukazuju na činjenice vezane za nastavak pomenute pjesme za koju Milošević kaže da po ljubavnom sadržaju i orijentalnom koloritu „Azra“ jeste sevdalinka, ali u užem smislu ne, jer: „Sevdalinka je melopoetski fenomen nastao u našoj sredini. Njezin utori su anonimni, pjevači iz naroda“.

Albun Žarka Savića

Profesor Milošević ističe i to da se zna autor pjesme o kojoj je riječ, iako je ona prešla u narodnu svojini, i da je to čuveni ruski pianista, kompozitor i dirigent Antun Gligorijević Rubinštajn (1829 — 1894), koji je osim mnogobrojnih kompozicija različitog žanra napisao oko 160 romansi i solo pjesama, zatim čuveni ciklus „Persijske pjesme“ (op. 34, te op. 32) u kojem je pod broje 6. i „Azra“.

„Velikoj popularizaciji kod nas i u našim krajevima ove pjesme poznate u svijetu doprinio je, prije svih — nadalje ističe akademik Milošević — Žarko Savić (1861 — 1934), čuveni i poznati basista i član mnogobrojnih opera u Njemačkoj, koji je u Beogradu od 1909. do 1911. godine imao i svoju privatnu operu. Bio je veoma poznati kao koncertni pjevač čiji je bogat repertoar štampan za vrijeme njegovog boravka u Beogradu pod naslovom „Albun Žarka Savića u kojem je po svoj prilici, ali i netvrdim, jer je to dosta davno bilo, sjeća se Milošević, bila uvrštena i pjesma „Azra“. Taj album u našoj kući imali smo i mi od početka dvadesetih godina ovog vijeka, albun iz kojeg je moja sestra često svirala, ali i pozajmljivala našim banjalučkim pjevačima, tako da je išavši od ruke do ruke pred rat ili uz rat — jednostavno nestao. Kad govorim o Žarku Saviću — nastavlja Milošević — moram istaći da je dosta koncertirao po našim krajevima. Tako je (vidi Leksikon jugoslovenske muzike,

tom II, strana 278) priređivao koncerte u Pančevu, Zemunu, Beogradu, Kikindi, Novom Sadu, Iliđi, Sarajevu, Vukovaru, Zagrebu i Mostaru gdje je po svoj prilici pjevao i pjesmu „Azra“, te i na taj način doprinio njenoj popularizaciji i prvom čuvenju kod nas“.

U naroduse veli: „Kad ideš kroz Banjaluku, ne pjevaj“ — podsjeća Milošević i nastavlja:

Uvjeljiva svjedočenja

„Između 1920. i 1941. u Banjaluci smo imali vrlo dobrih pjevača i to ne samo horskih i dobrih horova, nego i pjevača koji su vrlo često nastupali i koncertno i u raznim priredbama, bilo da su ih organizovali pjevačka društva „Nada“, „Gajret“, „Jedinstvo“ ili neko drugi. Spomenuću samo nekoliko pjevača solista kao na primjer dr Vladislava Kostića, advokata, Fjodora Sahnog, dr Hinka Kalea, poznate banjalučke pjevače Hakiju Karabegovića i njegovu braću Muju i Irfana, te Sulju Plićanića. Svi oni, a naročito posljednja četvorka, pored toga što su bili stubovi pjevačkih društava, često su pjevali i solo pjesme iz albuma Žarka Savića u kojem je, sjećam se bila štampana i jedna arifa iz oratorija „Stvaranje svijeta“, „Jozefa Hajdna, zatim pjesma „Ako sa vrela milja“, mađarskog kompozitora Ferenc Erker, a od naših autora pjesma „Lem Edim“ Stevana Mokranjca. Ponavljam, pouzdano znam, iako ne tvrdim, zbog vremenske distance, a to tvrdi i nedavno preminuli dr Asim Džinić, advokat, koji je budno pratio muzička zbivanja u našem gradu, da je „Azra“ bila štampana u albumu Žarka Savića i da ju je u repertoaru sigurno imao pjevač Hakija Karabegović, a vjerovatno i njegov brat Mujo.“

Ako se naša sredina, mislim na BiH i šire, nije mogla upoznati s ovom pjesmom posredstvom ovog albuma (Albuma Žarka Savića) ima i jedna druga okolnost koju treba ovdje istaći.

Beogradski muzičar i izdavač Jan Jovan Frajt osnovao je firmu „Edicion Frajt“, u kojoj su štampane mnoge popularne i jednostavne kompozicije kao na primjer „Nizamski rastanak“. Dakle, kao što rekoh, štampane su mnoge kompozicije, a među njima i „Azra“ — toga se dobro sjećam. Bilo je to negdje oko 1927. godine kada sam radio u banjalučkoj Učiteljskoj školi. Kako su sve te kompozicije štampane kao separativna izdanja, vjerovatno je da su naša javnost, jer su takva izdanja bila dostupna mnogim ondašnjim pjevačima, sa pjesmom „Azra“ mogao upoznati i putem Frajtovih edicija“.

I na kraju, treba reći da je istu pjesmu, a to tvrdi i njegova supruga, vrlo često pjevao i u repertoaru imao, također banjalučki pjevač Muhamed Čejvan, bariton, po profesiji glumac. O umjetničkom nivou sevdalinki i kompozicija lakšeg žanra, čiji je on tumač bio, svjedoči i podatak koji govori da je ovaj pjevač još 1927. godine snimao ploče za bečku produkciju gramofonskih ploča.

Između ostalih u muzičkoj arhivi Radio-Banjaluke pohranjena su i četiri presnimka sevdalinki: „Propio se Sarkoš-aga“, „Šta je mladost“, „U Stambolu na Bostonu“, „Moj sevdahu, tužan li si“ sa jedne od pomenutih ploča (No L 30268) Produkcija Manufactured By Deutsche Gramophon AG, HANNOVER-WIENA, POLYDOR.

Prema tome, pjesma „Azra“ u našoj sredini bila je poznata još prije drugog svjetskog rata, tj. tridesetih godina ovog stoljeća.

Milorad KENJALOVIĆ

Miraš se plaši šuštanja lišća, zvuka automobila, vike djece u dvorištu ispred kuće, najave televizijskog dnevnika, telefonskog i kućnog zvana, dolaska poštara i otvaranja poštanskog sandučeta. Strah mi se uselio u kosti onda kada su inspektori opštinskog sekretarijata za unutrašnje poslove oko ponoći upali u stan i ispreturali ga da se i on sam u njemu više nije mogao snaći tako da je za trenutak povjerovao da je gost u ta četiri zida od dvadesetak kvadratnih metara. Inspektori su dugo pretraživali stan a zatim mu pokazali nalog za hapšenje. Brzo se obukao i tu je noć proveo u istražnom zatvoru.

Sjutradan ga je saslušavao istražni sudija dvadeset sedmogodišnji mladić velikih zalizaka i izduženog bijelog lica. Dugo ga je ispitivao o obijenoj kasi njegovog preduzeća jer se nedjelju dana ranije hvalio da će sam razvlastiti moćnike u fabrici i povratiti novac koji su direktori oteli radnicima.

Istražni sudija je nemoćno lomio ruke i ubjeđivao Miraša da je bolje da prizna da je opljačkao kasu preduzeća sa dnevnim pazarom od dvije stotine i pedeset miliona starih dinara nego da mu taj novac nađu skriven kod kuće.

Miraš je dugo ubjeđivao istražnog sudiju da nema nikakve veze sa pljačkom kase preduzeća i da nikada nije ni pomislio da nešto ukrade a kamoli da prisvoji državni novac.

Istražni sudija najednom je izgubio strpljenje. Pokušao je čakom da ošamari Miraša ali se savladao i spustio ruku.

— Vi ćete me stajati karijere. Upropastićete mi budućnost. Bio sam predviđen za sudiju Okružnog suda a onda ste se vi pojavili sa famoznom pljačkom kase preduzeća bez ijednog otiska prstiju. Pljačka stoljeća u ovom pasivnom kraju. Iako sam istražni sudija a vi kriminalac, čestitam vam na snalažljivosti i umijeću. Pa vi ste zaista pravi virtouz u otvaranju kasa i sefova. Kod koga li ste samo učili zanat da mi je znati?

Miraš iznenada skoči i udari pesnicom istražnog sudiju u stomak tako da on izgubi vazduh i kao pokošen pade na pod. Stolicom razbi prozor i iskoči u parkić ispred zatvora gdje ga šćepaše dva krupna stražara.

Osvijestio se tek u zatvorskoj bolnici. Nije mogao da pokrene ni ruke ni noge jer su bile obavijene zavojima.

— Dobro si prošao, moćne-tiho mu šapnu zatvorski ljekar. — Nokautirao si istražnog sudiju i razbio staklo upravnikove kance arije ali

ZORAN D. ČUKIĆ

Sklonište

su te stražari dobro izmlatili. Htjeli su da te ubiju pendrecima časenije umiješao zatvorski psihijatar i sačuvao ti glavu. Odsada mjesto u Boga da se kuneš u Mirošava, našeg psihijatra, tvoga spasitelja. Njemu možeš da zahvališ što si u životu i što nisi invalid...

Miraš se dugo oporavljao. Poslije tri mjeseca, kad je izašao iz bolnice, doživio je prvo iznenađenje. Ispred vrata bolnice sačekao ga je istražni sudija, isti onaj koga je nokautirao u upravnikovoj kancelariji. Osmijehnuo se i pružio mu ruku u znak pomirenja.

— Druže Miraše, izvini, nisi ti ništa kriv. Otkrili smo pravog lopova. To je bio zamjenik generalnog direktora. Htio je ženi za rođendan da kupi novog „opela“ a nije imao dovoljno novca... Prilikom saslušanja njegovih komšija i prijatelja otkrili smo da je tri i po godine bio pripadnik zloglasne Francetićeve crne legije koja je žarila i palila po Bosni, Lici i Kordunu... A za onaj udarac u pleksus nećeš odgovarati jer nisam podnio prijavu protiv tebe. Dok sam se povratio od batina, poslije nekoliko dana lopov se sam otkrio. Ne samo da je kupio kola, već je ženi kupio tri prstena a sebi četiri odijela. Na taj način smo ga brzo otkrili. Kad smo ga malo jače pritisli, sve je priznao...

Miraš okrenu glavu, pljunu istražnog sudiju u lice i krenu kući.

Odjednom osjeti veliki umor. Kao da danima nije oka sklopio. Preturao se na jednu i na drugu stranu ali san nije dolazio. I tako nekoliko noći. Sanjao je istražnog sudiju, milionere kako ga tuku, zatvorskog doktora opšte prakse i psihijatra koji zaustavlja pendreke milionera.

Slijedećeg jutra pokupi sve stvari u dvije velike torbe i napusti stan.

Legao je u šupu u kojoj je godinama čuvao alat i rezervne dijelove za kola. Pokrio se ceradom od kola preko glave ali ga iz tako dugo željenog sna prenu tihi, prigušeni jecaj koji mu se učini poznat. Bio je to glas njegove žene.

— Ti nisi normalan. Nećemo valjda ovdje u šupi da se...

Miraš se sav pretvori u uho ali ništa više nije čuo. Samo ubrzano disanje i radostan vrisak svoje žene.

Tada skoči iz svog skloništa i na zaslijepljene ljubavnike baci tri stare gume, udarcem noge razbi vrata i izleti u noć.

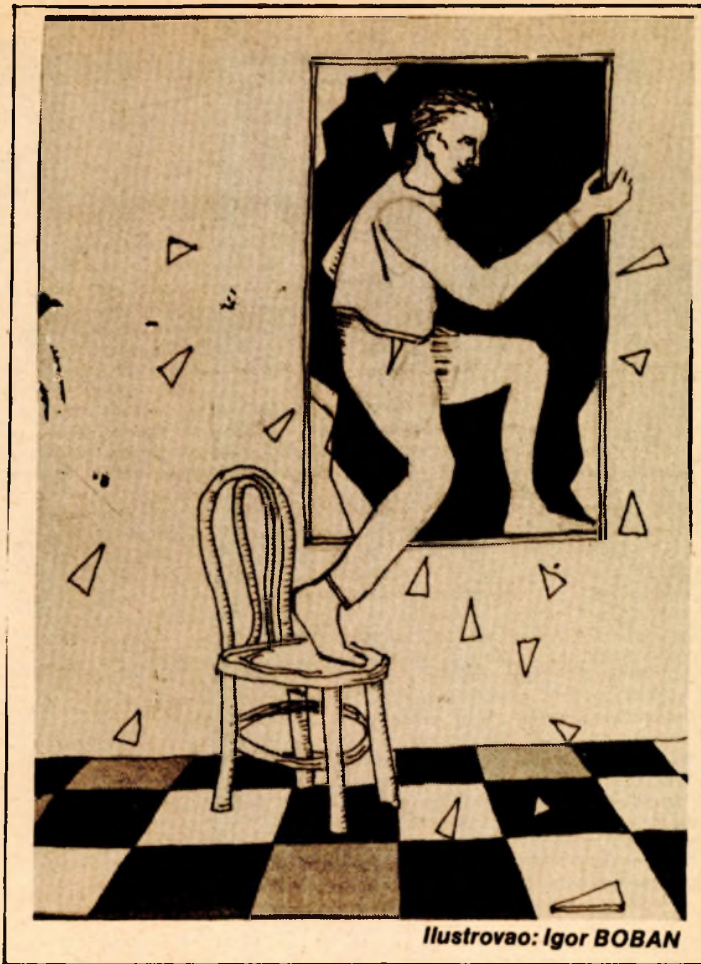
Zaustavi se poslije pet kilometara pješčenja ispred ratnog skloništa iskopanog krajem drugog svjetskog rata za zaštitu građana od bombardovanja.

Čitav dan ga je sređivao, čistio metlom, a uveče je u njemu raširio poljski krevet i zapalio vatru. Otvorio je konzervu gotovog jela i podgrijao je. Sa velikim apetitom pojeo je i drugu konzervu pa je svetozalio banatskim „rizlingom“. Prvi put je te noći utonuo u dubok san.

Okolo ponoći probudila ga je jaka studen. Iako je odavno prošao mart, snijeg nikako da se otopi, tako da je zatrpao izlaz skloništa. Miraš obuče zimski kaput preko pidžame i počne metlom da čisti izlaz. Do jutra je uspio da očisti oko četiri metra tako da nije postojala opasnost od snježne lavine koja je prijetila da ga zatrpa.

Potom opet potpali vatru i leže u krevet da spava. Ali san nije dolazio. Zaboravio je lijekove kod kuće za povišen krvni pritisak koji ga je godinama mučio.

Čim jesvanulo, krenu pješke kući polijekove. Naprstimaje ušao u sobu da ne bi probudio usnulu ženu i djecu, na brzinu pokupi kutiju sa lijekovima i neprijmjeto, kao duh, nestade iz kuće. Zaboravi da za-

Ilustrovao: Igor BOBAN

ključa vrata pa se žena sjutradan čudila kako je samo mogla da ostavi otključan ulaz.

Kad se vratio u sklonište, primijetio je čudne tragove u snijegu. Ličili su na otiske nogu neke životinje. Iz razmišljanja ga prenu tiho rezanje. Tri metra od ulaza u sklonište u glogovom grmu ležao je sklopčan ogroman šarplaninac. Miraš mu polako priđe i pomilova ga po glavi. Potom zavuče ruku u kaput i nahranio gasa pola kilograma slanina koju je spremio sebi za doručak i ručak.

Pas se poslije toga danima nije odvajao od njega. Sa njim je bio sigurniji nego sa stražom koja je čuvala zatvor.

Ali, jednog jutra iz sna ga prenu zvuk mašina. Zatim ču pucanj i bolno zavijanje psa. Pomisli da su lovci ili krivolovci greškom ubili njegovog psa-čuvara i izleti sa motkom da se sa njima obračuna. Ali odmah zastade na izlazu iz skloništa. Zatim počne da se u njega

uvlači kao životinja koja predosjeća opasnost i nesreću.

Radnici građevinskog preduzeća „Rad“ udarali su temelje za novi sportsko-rekreativni centar na periferiji grada ne vodeći računa da se u neposrednoj blizini nalazi bivše ratno sklonište koje jednog dana može ponovo zaslužiti ljudima.

Veliki buldožer počeo je da kopa zemlju ispred samog ulaza u ratno sklonište. Radnici pozvaše Miraša da napusti sklonište da ne bi ostao u njemu zatran. Miraš odbi da se javi. Radnici povjorovaše da u skloništu ipak nikoga nema i počеше da kopaju ispred ulaza i da zemlju bacaju u njega.

Zatim se čuo jedan prigušen pucanj iz dubine zemlje. Radnici prekinuše radove u ubrzo stigla kola hitne pomoći i milicije.

I poslije trodnevnog traganja specijalne jedinice opštinskog sekretarijata za unutrašnje poslove Mirašev leš nije pronađen...

DNEVNIČKI ISPOVJEDNO

TOMISLAV DRETAR: NEDOSTUPNA STAZA; PROTJECANJE, KNJIŽEVNI KLUB „I. G. KOVAČIĆ“, BIHAĆ, 1984.

Tomislav Dretar svoje pjesme piše bez pretencioznosti. Njegov lirski glas je ispovjedan, jednostavan i miran, a veoma često i dnevnički uprošćen. Pjesme se doimaju kao zapisi — opisi vanjskog i unutarnjeg svijeta. Dakako, susret sa prirodom, pojavama i vremenom — govorenje i meditiranje o ljudskoj sreći i nesreći, to je ono što ispunjava Protjecanje i Nedostupnu stazu Tomislava Dretara. Nekako — ovaj pjesnik je ispovjednik, opisivač i mjerilac vremena i protora; susretanja sa dragim osobama, a prvenstveno sa voljenom dragom koju u svojoj lirskoj monodrami želi da uvijek vidi i izdigne do najvećih visina. A u ovoj knjizi, i uopšte u Dretarovoj viziji, žena ima prednost. Ona je najljepše biće na zemlji. Bez nje nema života, sreće i reda. Zbog nje su se vodili ratovi, dolazio mir i nemir naizmjenično. Samo je sa dragom ženom život pun smisla, ljepote, sigurnosti i opstanka. I tu je T. Dretar romantik, ushićen i meditativan. Kao da „živi“ u Petrarčinom vremenu, ili da se „družio“ s velikim pjesnikom, on o dragoj lamentira strasno i zaljubljen:

Usta tvoja, miran jutarnji slap
preplavljuje moje čelo.
Svjetlosti most njegove kapi
nosil u dubinu. Sve liše srce
prebrojava ih. Grad bezbržan trg.
Njime će tvoje lice blistati. Ljubavi
Jednoj razvijati siljeg.

Ljubav i sjeta prožimaju se u svijetu jave. Ritmom i tonom romantičarske ili povišene patetike, s manje ili više ukusa, Dretar nam opjevava temu ljubavi, života i smrti — kao da je baš on prvi ili zadnji čovjek na zemlji koji je najbolje „osjetio“ sve to. On koristi jasnu i jezgrovitu riječ kao nezamjenjivo poetsko sredstvo. A ona u pjesmu unosi emotivan, eruptivan i lirski lepršav glas koji smo i prije njega slušali. Međutim, Dretarova poezije ima i svoju lirsku napetost, dinamičnost, misaoni ton i svoj ljubavni volumen. Pjesnik je osjetio i doživio život. On ga je i situirao kao pjesmu — poemu i kao mogućnost da se iskaže unutar trajanja i ubitačne vremenske prolaznosti. Možda je, pored ostalog, i zbog toga ovakva poezija potrebna našem čitaocu.

Iso KALAIĆ

U SVIJETU KNJIGE

LAMENT NAD SUDBINOM

JOZEFINA DAUTBEGOVIĆ: UZNESENJE, KNJIŽEVNI KLUB „IVO ANDRIĆ“, DOBOJ, 1985.

Po neobičnom i veoma privlačnom naslovu knjige poezije Uznesenje dobojske pjesnikinje Jozefine Dautbegović, svako će pomisliti da se pod njim krije vedra, životna i optimistička poezija, ali će, kada dočita ovu zbirku uvidjeti da se prevario. To je više autorkina želja za nadvisivanjem provalija egzistencije, nego pobjeda nad mučnim trajanja. Jedino je naslovna pjesma u cijelosti izgrađena od radosti, jer je prožeta ekstazom ljubavi. Takvih pjesma zaista je vrlo malo, jer poetski svijet ove pjesnikinje je pun unutrašnjih konflikata, nemira, bura i plima.

To je lament nad sopstvenim udesom:

„Crna sam tmlina
i greškom
ličim na voće“.

U pjesmama sabranim u zbirci Uznesenje pjesnikinja malo vjeruje u budućnost, nju bole rane nezaruslih želja, sama sebi strana i tuđa, ona se boji smrti, života, prolaznosti i budućnosti, ponekad sumnjičavo vjeruje u nova, tajna radanja. Zbog toga, njena mračna osjećanja, u mnogim stihovima, neće biti prihvaćena od čitalaca, ali čeneka od njih, ipak, ganuti njihova srca i izazivati sućut i simpatiju u njihovim dušama, kao ova:

„Šta znaš o duši
kroz koju su prolazila
sušna ljeta ljubavi
i plime samoće“.

U knjizi poezije Jozefina Dautbegović ima dobrih pjesama, koje su procvjetale iz dubokih ponora njene uzburkane duše. Ima ih mnogo slikovitih, muzikalnih, pa i mističnih. Među njim se naročito ističu: *Zrljenje, Noćni vjetar, Uznesenje, Kao noć, Kao sunce, Kao biće, Kao čas* i druge. Po svojim, često, gorkim i jetkim emocijama i doživljajima, poezija Jozefine Dautbegović je dostasrodna, alitana, plića i lepršavija od poezije Duška Trifunovića, Maka Dizdara, Dare Sekulić i Stevke Kozić — Preradović.

Branko JOVANOVIĆ

VIŠE OD UVIDA

VLADIMIR DEVIDE: IZ JAPANSKE KNJIŽEVNOSTI, SPEKTAR, ZAGREB, 1985.

Upravo je izašla iz štampe veoma vrijedna knjiga: IZ JAPANSKE KNJIŽEVNOSTI Vladimira Devidea iz Zagreba, autora koji je napisao o objavio više značajnih djela. Knjigu IZ JAPANSKE KNJIŽEVNOSTI izdao je Spektar u Zagrebu. Treba posebno naglasiti da je knjigu Vladimira Devidea JAPANSKA HAIKU POEZIJA objavio LIBER iz Zagreba 1977. godine, a sada se u Cankarjevoj založbi u Ljubljani dovršava četvrto izdanje ove knjige, te će ona vjerojatno izaći iz štampe za mjesec ili dva. Ovo djelo je dobilo najviše ocjene kritike i poznavalaca japanske književnosti.

U nas se malo, ili gotovo sasvim malo, pisalo o japanskoj književnosti, te da bismo dobili pravi uvid o vrijednosti značajne Devidove knjige IZ JAPANSKE KNJIŽEVNOSTI, citiram recenziju u knjizi — prvog recenzenta akademika Marijana Matkovića:

„Premda se autor u predgovoru rukopisa iz JAPANSKE KNJIŽEVNOSTI ograđuje da se u kojih 300 kartica teksta ne može dati ni približni pregled svih žanrova japanske proze i poezije kroz stoljeća ipak treba odmah naglasiti da će naš čitalac ovom Devidovom knjigom dobiti daleko više nego sam uvid u bogatu japansku književnost. Znalčki izbor tekstova omogućit će mu i duboki, kompletni doživljaj do sada nepoznatog književnog izraza.“

Što se značajke informacije tiče: autor ju je dao u iscrpnim uvodu: JAPANSKA KNJIŽEVNOST, koji je nesumnjivo najbolja studija koja se ikada o toj književnosti pojavila u nas. Pisao ju je znalac, koji ima istančan sluh za vibracije poetske riječi, ukratko, razvijeni ukus. Na više od šezdesetak stranica Devid nas uvodi u korpus japanske književnosti, u razdoblje od deset stoljeća pisane japanske pjesničke riječi. Teze i ocjene iz toga uvoda predstavljaju temeljne komponente kriterija na osnovu kojega je Devid sproveo svoj izbor japanskih tekstova. Antologičar i prevodilac zaista nisu demantirali povjesničara japanske književnosti: samo sva tri svojstva sjedinjena u nadarenosti Vladimira Devidea omogućili su ostvarenje ove izuzetne knjige.“

I na kraju šta još dodati da se dobije pravi prikaz o knjizi Vladimira Devidea IZ JAPANSKE KNJIŽEVNOSTI kada je poznato da je ovaj autor napisao i objavio i druga značajna djela poznata i van naše zemlje.

Franjo KRIZMANIĆ

BOSANSKA KRUPA

TAKMIČENJE LAĐARA

Ove godine očekuje se rekordan broj učesnika - lađara

U povodu Dana oslobođenja Bosanske Krupa 16. juna će se održati tradicionalne utrke lađara na Uni. Takmičenje unskih lađara jedinstvena manifestacija ove vrste u našoj zemlji, pobuđuje svake godine sve veći interes među ljubiteljima takmičenja na vodi i žiteljima Pounja.

Stanovnici ovog područja odvajkada su upućivani jedni na druge sa obje strane rijeke. Ta saradnja i

drugovanje često su ostvarivani zahvaljujući interesovanju za lađe, kojih u Pounju i danas ima veliki broj.

U Turističkom društvu „Krušnica“, organizatoru ovih atraktivnih takmičenja, kažu da je to bio osnov za organizovanje prvih takmičenja na Uni 1977. godine, pod imenom „Unski lađari“.

Očekuju u TD „Krušnica“ da će ove godine u ovom atraktivnom takmičenju učestvovati rekordan broj takmičara - veslača, a ekipa brojni četiri člana. Među takmičarima vlada veliki interes. Počele su i pripreme kako bi pojedine ekipe postigle što bolje rezultate. Cilj im je: sticanje fizičke kondicije, upoznavanje korita rijeke, valova, sedrene propuste, matice i drugo. Ureduju se i lađe i vesla, tako da će ovogodišnje takmičenje imati posebnu draž kako za takmičare tako i posmatrača kojih će kao svake godine do sada biti na hiljade sa obje strane rijeke Une.

Takmičenje unskih lađara, kao i do sada, održaće se na stazi od Crnog jezera do Bosanske Krupa u dužini od 5 kilometara. Staza je puna slapova, virova, brzaka koji od takmičara zahtijevaju mnogo znanja, vještine i upornosti.

Pobjedničkoj ekipi pripašće pehar koji dodjeljuje revija sportskih novosti „Sprint“ iz Zagreba. Tri prvoplasirane ekipe stižu ekskluzivno pravo reportažnog prikaza u reviji „Sprint“ iz Zagreba.

B. VASILJEVIĆ

BEOGRAD

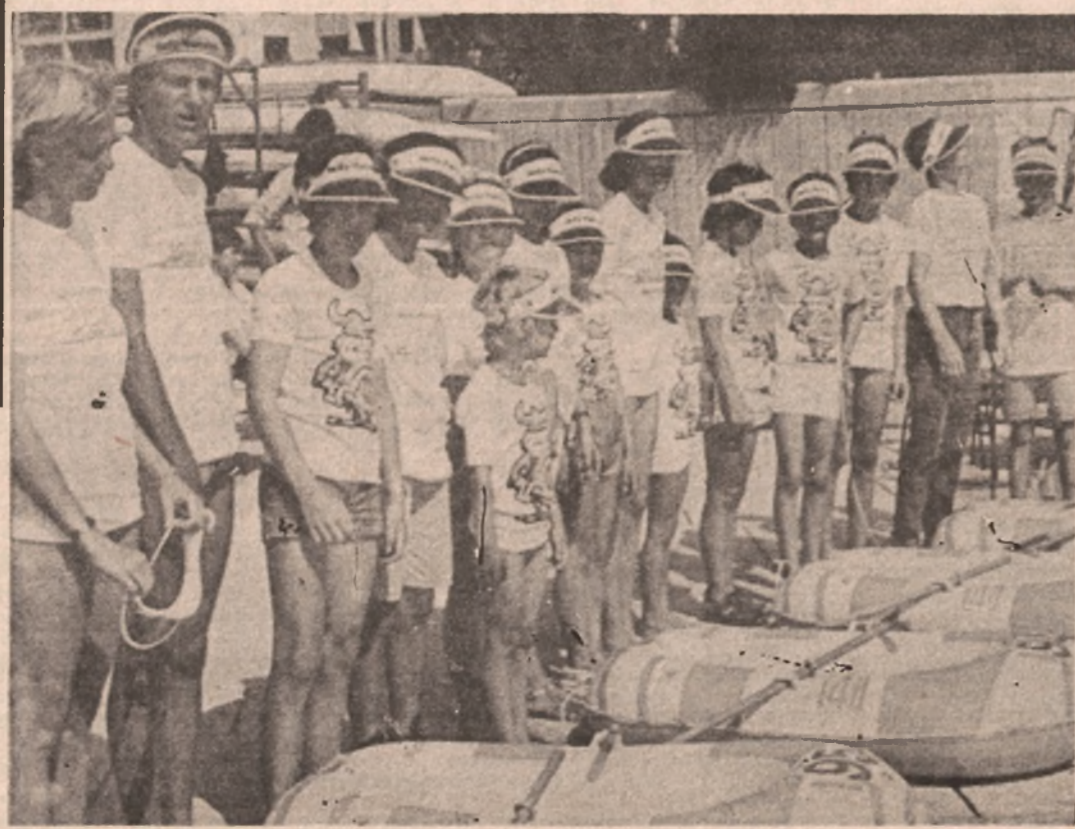
IZNENADILE VRUĆINE

Iako su meteorolozi najavili visoke temperature, one su ipak malo iznenadile stanovnike Beograda. Oni koji su zaposleni morali su i na svako toplom danu da odu na svoja radna mjesta, dok oni koji koriste godišnji odmor mogli su prijatno da se rashlade u nekom od gotovo praznih beogradskih bazena. Na slici: dvije porodice koje su potražile spas od vrućine na bazenu sportskog centra „Košutnjak“.

Već 11. godinu članovi nautičke sekcije zapadnonjemačkog automobilskog kluba ADAC ljetuju u Portorožu. Ove godine smjestili su se u hotelskom kompleksu Bernardin. Ovogodišnji boravak na moru biće veoma atraktivan i zbog zanimljivog zabavno-takmičarskog programa. Posebno će biti interesantno takmičenje na moru u pomorskim vještinama. I dok se stariji budu nadmetali s gliserima čiji motori imaju snagu od 30 do 300 „konja“ - mlađi na slici se uzdaju u svoje mišice i plovila - s kojima će se međusobno natjecati.

NAUTIČARI IZ SR NJEMAČKE VEĆ 11. GODINU LJETUJU NA JADRANU

VJERNOST PORTOROŽU

LJETO NA KRAJU PROLJEČA

Za nepune dvije sedmice, zvanično - po kalendaru - počinje najtoplije i najsunčanije godišnje doba. Sudeći po temperaturama vazduha - ljeto je počelo još prije nekoliko dana. Dnevne temperature u Banjaluci i okolini u četvrtak i petak bile su više i od 30 stepeni Celzijusovih. Mnogi su osveženje potražili na obala-

ma Vrbasa ili u bazenima Radne organizacije „Incel“ ili u Laktašima. Ovaj „luksuz“ mogli su sebi dozvoliti uglavnom učenici, studenti (u pauzama pripremanja ispita) i zaposleni, ali tek poslije završetka radnog dana, ili oni koji u junu koriste godišnji odmor.

I pored vrelih junskih dana bazeni nisu puni ku-

pača. Posebno se to odnosi na bazen u Laktašima. Mnogi koji bi krenuli iz Banjaluke u ovo obilježeno dobro se moraju preračunati, jer za četvorodnevnu porodicu samo prevoz i ulaznice koštaju više od 1.000 dinara.

Snimio: R. OSTOJIĆ

Sa bazena u Laktašima: Poslije kupanja u bazenu kao dodatno osvježenje može poslužiti hladan sok ili tuš

Na „Incelovom“ bazenu i pored visokih temperatura - za sada nema gužve

Uz šah vrijeme brže prolazi

RADNICI ŠIPAD - VRBASA I OVE GODINE LJETUVAĆE NA MORU POD VEOMA POVOLJNIM USLOVIMA

PANSION - 800 DINARA

● U pet desetodnevni smjena na moru će u ovoj sezoni boraviti 1500 „Vrbasovih“ radnika i članova njihovih porodica

U „Vrbasu“ se i ove godine nastavlja dugogodišnja tradicija organizovanog korištenja godišnjeg odmora radnika i članova njihovih porodica, kao i penzionera iz ovog kolektiva. Sindikat „Vrbasa“ nastavlja praksu organizovanja radničkog odmarališta na moru, u punoj sezoni, a ove kao i prošle godine kapaciteti za smještaj i ishranu zakupljeni su u Makarskoj.

Pripreme za otvaranje odmarališta u završnoj su fazi, a prva smjena počinje 25. juna. Radnici će se odmarati u pet desetodnevni smjena do 25. avgusta, a u koliko bude dovoljno zainteresovanih, formiraće se i šesta smjena do 5. septembra. Prema raspoloživim kapacitetima i interesovanju koje vlada za ovakav vid odmora računase da će u odmaralištu boraviti oko 1500 radnika i članova njihovih porodica. Prema iskustvima iz ranijih godina procjenjuje se da će mjesta u odmaralištu biti za sve zainteresovane.

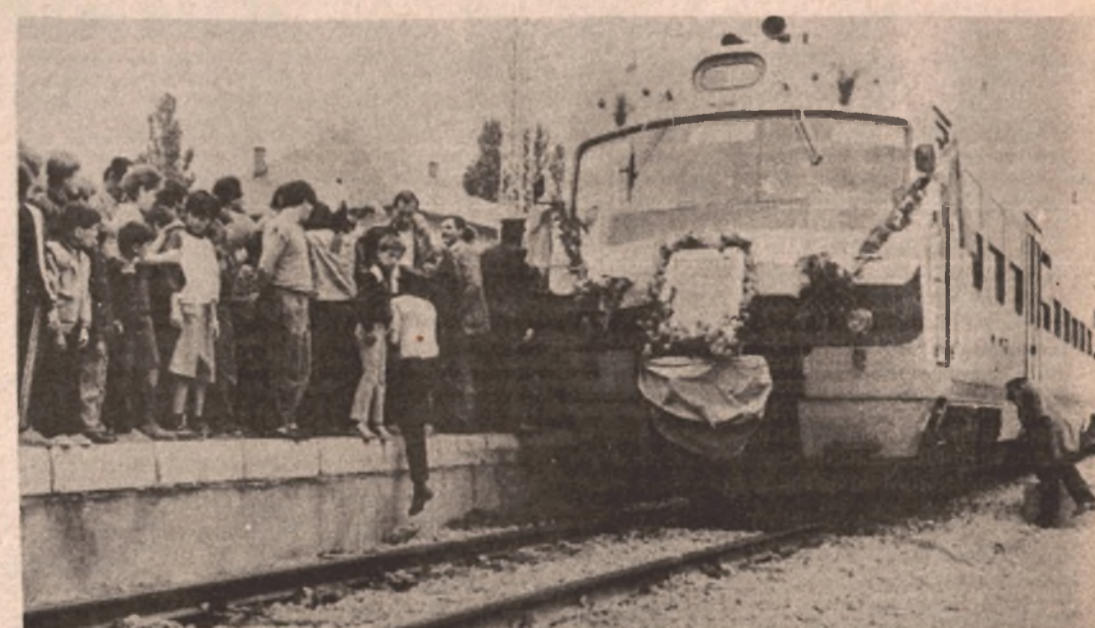
U kućnoj radinosti obezbijeđen je komforan smještaj u sobama prve i druge kategorije, a ishrana će se organizovati u zakupljenom objektu za kuhinju i restoran, gdje će se u ljetnoj sezoni preseliti dio kapaciteta tvorničkog restorana društvene ishrane. Cijena dnevnog pansiona iznosi 800 dinara, a za radnike koji ostvaruju pravo na dječiji dodatak i za penzionere predviđen je popust od 20 posto i na ovaj iznos, pa će ova kategorija za boravak na moru po jednom danu izdvojiti svega 650 dinara. Razliku između ovih iznosa i ekonomske cijene kompletnog pansiona regresiraju osnovne organizacije udruženog rada.

Ovih godina ponovo raste interesovanje za ovakav način ljetovanja koji je najjeftiniji i pristupačan većini zaposlenih, pogotovo ako imamo u vidu pad životnog standarda, radnih ljudi koji sve teže odvajaju dinar za ovu namjenu - kaže Vitimir Račić, predsjednik Konferencije osnovnih organizacija Sindikata „Vrbasa“ i dodaje da vezano za ove aktivnosti Sindikata treba takođe posebno izdvojiti i rekreaciju radnika iz neposredne proizvodnje i penzionera. Ove godine na rekreaciju u banjska lječilišta, na planinu ili na more biće upućeno 160 radnika i 15 penzionera, za koje je to potpuno besplatan odmor, a troškove snosi Fond solidarnosti radnika „Vrbasa“.

N. STANOJEVIĆ FAJKOVIĆ

PRUGOM BOSANSKI NOVI — BIHAĆ OD PRVOG JUNA ŠAOBRAČAJU ELEKTROMOTorni VOZovi

OLIMPIK U BIHAĆU

Prošle subote u Bihać je stigao prvi elektromotorni voz - olimpić, čime je simbolično obilježena velika radna pobjeda - završetak modernizacije pruge Bosanski Novi - Bihać. Elektrifikacija ove pruge u dužini 86 kilometara, njen remont, ojačavanje mostova i niz drugih poslova - završeno je u predviđenom roku.

Na prvo putovanje novom prugom elektromotorni voz je krenuo iz Bosanskog Novog, da bi u Bihaću bio priredjen srdačan doček (na slici) od nekoliko hiljada stanovnika ovog grada.

Snimio: H. ALJAGIĆ

AKCIJE

„KOZARA“ NA „PALIČU 85“

Brigadisti omladinske radne brigade Kozara iz Bosanske Gradiške danas putuju na saveznu omladinsku radnu akciju „Palić 85“, kod Subotice. Njih 52, najboljih omladinki i omladinaca radice u prvoj smjeni ove akcije, do 4. jula, Bosanskogradiški brigadisti uveliko su se spremili za odlazak napomenutu akciju i nadaju se dobrim rezultatima. Za posljednje dvije godine na akcijama u Smederevu i Fruškoj gori dobili su najveće savezne akcijaško priznanje, Plaketu „Veljko Vlahović“.

Prije odlaska u Suboticu brigadisti ORB „Kozara“ izveli su razne akcije u Orahovi i Gomijem Podgradcima, gdje su takođe ostvarili zapažene rezultate.

V. S.

SKENDER VAKUF

IZLETI NA UGAR

Ugostiteljsko turistička Radna organizacija „Vlašić“ spremno dočekuje nastupajuću sezonu. Za one koji se ljetos odluču da posjete Skender-Vakuf, pored tradicionalno dobre hrane i smještaja turistički radnici su obezbijedili i niz drugih sadržaja. U motelu „ilovska“ goste zabavljaju orkestri zabavne i narodne muzike. Diskoteka hotela „Omar“ radi svako veče do 24 časa. Prvi put ove godine za ljubitelje ribolova u saradnji sa skendervakuškim udruženjem ribolovaca biće organizovani izleti na ribom bogatu rijeku Ugar.

Prošireni kapaciteti hotela „Omar“, već primaju goste iz svih krajeva zemlje. Puni pansion iznosi 1.400 dinara. U Skender-Vakufu, očekuju da će ovogodišnja ljetna sezona biti uspješnija nego prošla, jer ako je suditi po interesovanju turističkih agencija iz svih krajeva zemlje, mnogi će svoje godišnje odmore ovog ljeta provesti u tišini stoljetnih borova.

Z. K.

NAGRAĐUJU

GLAS I

DODATAK ZA GODIŠNJI ODMOR

Tri, dva, jedan - kreni. I krećemo. Danas objavujemo drugi kupon naše nagradne igre „Dodatak za godišnji odmor“. Prvi ciklus će trajati sve do 21. juna, kada će biti izvučene i nagrade. Na vama je samo da sakupite sve kupone, sačuvate ih do kraja ciklusa i pošaljete na adresu: „Glas“, AVNOJ-a 93, 78.000 Banjaluka.

NAGRADE:

- I nagrada 3,000.000 starih dinara
- II nagrada 2,000.000 starih dinara
- III nagrada 1,000.000 starih dinara

PRAVILA IGRE:

Pravo učešća u nagradnoj igri „Dodatak za godišnji odmor“ imaju svi čitaoci „Glas“ izuzev onih koji rade u NIGRO „Glas“ i njihovi članovi porodica, kao i bliža rodbina.

Učesnici u igri treba da sakupe sve kupone objavljene u toku jednog ciklusa i pošalju ih na adresu: „Glas“ AVNOJ-a 93 78.000 Banjaluka, sa naznakom za nagradnu igru „3,2,1“.

Svaki učesnik ima pravo da pošalje neograničen broj kupona, ali u odvojenim

kovertama, jer kada je više kompleta, veća je i mogućnost dobitka.

KUPON BROJ

NAGRADNA IGRA
- DODATAK ZA
GODIŠNJI ODMOR

2

24. PRVENSTVO EVROPE
U KOŠARCI

Jači trening

● Naši reprezentativci angažovali su se onoliko koliko je bilo potrebno da se zabilježi uvjerljiva pobjeda

KARLSRUHE — Utakmica s najboljim košarkašima Francuske za naše reprezentativce predstavljala je samo ozbiljniji trening na kojem je akcent bio na brzini i preciznom šutu. Već u prvih nekoliko minuta stvorena je razlika od desetak poena, koja se tokom cijelog prvog poluvremena uvećavala da bi se na odmor otišlo sa čak 25 koševa prednosti. Najzaslužniji za takav rezultat je svakako Dražen Petrović koji je u pored 18 postignutih koševa asistirao kod većeg broja pogodaka Čuture, Knege i Vučevića. Njegova izvanredna tehnika vođenja lopte i proigravanja pokraj nemoćnih Francuza podigla su na noge publiku koju su uglavnom sačinjavali naši radnici privremeno zaposleni u SR Njemačkoj. Posebno je efektno izvedeno dodavanje u kontri, kada je Dražen u skoku uspio da kroz noge proturi loptu na drugi kraj reketa, a Knege je preostalo samo da pruži ruku i položi loptu u koš.

U nastavku je pružena mogućnost svim igračima da zaigraju i pokušaju se uklopiti u brzi ritam igre koji se cijelo vrijeme održavao na utakmici. Treneru Krešimiru Cosiću mnogo važnije je bilo da čestim izmjenama iskuša sve mogućnosti promjene načina igre nego rezultatska prednost što je na kraju donijelo gotovo istu prednost kao i poslije prvog poluvremena.

Danas naši košarkaši igraju reprezentacijom Poljske, a sutra očekuju najbolji momčad Rumunjske. Iako su Poljaci prikazali zavidno znanje u igri sa selekcijom Španije i tek u posljednjim trenucima platili danak neiskustvu, očekuje se da naša reprezentacija bez problema preskoči obje stepenice.

JUGOSLAVIJA — FRANCUSKA 110:89 (65:40)

KARLSRUHE — Dvorana „Evropa“, gledalaca: 2500. Suci: Vajlend (Kanada) i Vornik (Izrael)

JUGOSLAVIJA: D. Petrović 30(9-9), Zorkić 8(2-3), Čutura 17(7-7), Vranković 6(2-2), Sunara 8, Mutapčić 8(2-4), Radović 2, Knege 8(2-2), Ušić, Nakić 4(4-6), Vučević 8(1-1), B. Petrović 11.

FRANCUSKA: Ifnagel 3, Kazalon 2, Šam 2, Monkler 7(2-3), Sanjel 6(0-2), Ostraovski 24(12-14), Gregoar 10(1-1), Dibison 9, Aket 10, Garnie 2(0-2), Erzan 14(2-4), Demori.

Slodna bacanja: Jugoslavija 29-34, Francuska 17-26. Lične greške: Jugoslavija 20, Francuska 31. Postotak šuta: Jugoslavija 68%, Francuska 43%.

REZULTATI

SSSR — Rumunjska 100:85
Španjolska — Poljska 99:97
Jugoslavija — Francuska 110:89

TABELA

Jugoslavija	2	2	0	209:172	4
SSSR	2	2	0	218:188	4
Rumunjska	2	1	1	168:170	2
Španjolska	2	1	1	182:196	2
Poljska	2	0	2	187:182	0
Francuska	2	0	2	192:228	0

O BUDIMPEŠTANSKOM TRIJUMFU „PLAVIH“ BOKSERA NA BANJALUČKI NAČIN

TANDEM ZA VELIKA DJELA

● Želimir Košpić i Sredoja Zekanović su svoju stručnost na najbolji način potvrdili u Budimpešti, gdje su na evropskoj sceni „plavi“ osvojili čak šest medalja (zlatna, srebrna i četiri bronzane) najviše nego i na jednom dosadašnjem šampionatu Evrope

Budimpešta je i Sredoji Zekanoviću i Želimiru Košpiću bilo prvo pravo „vatreno krštenje“ na međunarodnoj bokserskoj sceni. Istina, Košpić je, kao trener reprezentacije bio s „plavima“ i na Balkanskom šampionatu u Atini pretprošle godine, ali, Evropski šampionat je, ipak, nešto drugo. Jugoslavenski reprezentativci su na 26. evropskom šampionatu u Budimpešti zasijali punim sjajem. Osvojeno je šest medalja, od čega je jedna zlatna, jedna srebrna, a četiri su bronzane. Malo ko je, čak i oni najveći optimisti, vjerovao u takav uspjeh „plavih“. Ko se samo nadao da će već isluženi Pero Tadić, koji je u Mariboru ostao bez titule državnog šampiona u poluteškoj, osvojiti medalju? Ako su se u Azisa Salihua i polagale nade, u Šapćanina Dragana Vasiljevića, zasigurno nisu.

POTVRĐENA STRUČNOST

Ali, da Gojko Radunović, Sredoja Zekanović, Želimir Košpić i Branko Davlinić nisu vjerovali u ove borbe,

zar bi oni i putovali u Budimpeštu. Prisijećajući se Maribora i Pojedinačnog prvenstva države, još su nam bliske riječi Želimira Košpića.

— Bez obzira na to što je izgubio od Kovačevića u finalu, boljeg poluteškaša od Tadića trenutno nemamo, jer se Josipović nalazi na odsluženju vojnog roka. Vidjećete, neće se Pero tako lako dati. Njega je, vjerujte, teško i pobjediti...

Izaista u meču (polufinale) protiv Šavanasova (SSSR) Tadić je poražen, ali se sovjetski as podobro namučio dok je došao do pobjede. A taj isti Šavanasov je u finalu, doslovice, ispražio sa ringa reprezentativca SR Njemačke Botaa, plavokosog momka, kojeg je i Josipović jedva dobio u Los Angelesu.

— Pero je iskusen borac koji je mnogo borbi preturio preko glave. Znali smo mi koliko on može u Budimpešti. Potpuno je ispunio naša očekivanja — govorio je Košpić.

I tako dok priča o Budimpešti i sjajnom uspjehu naših reprezentativaca Želimir Košpić sa dosta go-

rčine, spominje tendenciozan odnos pojedinaca koji su, tobože, bili uz reprezentaciju, a radili su protiv „plave“ čete.

— Ja nisam takav tip čovjeka da se razmečem izjavama po novinama, da nekoga trpam pod noge, a nekoga dižem u nebasa. Valjda je sada svima jasno da je Budimpešta zajednički uspjeh stručnog štaba, boksera i članova Predsjedništva BSJ. Ja o zlobnicima ne bih ni pričao. Mi ćemo raditi ono što smo započeli, a oni neka se i dalje bave intrigama.

— Želimir Košpić je prvi dobio poziv da bude trener reprezentacije i on ga je odmah prihvatio, iako su mnogi našli hiljadu i jedan razlog (Lazić, Nimani, Ćirković...) da otkazu saradnju sa reprezentacijom. Istina, Nimani ovog puta iz opravdanih razloga nije mogao da pomogne, ali su drugi doslovno pobjegli — veli Sredoja Zekanović.

— I Košpić i Zekanović su bili — ističe selektor Gojko Radunović — odlični saradnici. Nemam nikakve zamjerke ni na rad Branka Davinica. Živjeli smo kao jedna složna porodica. Nikada u reprezentaciji nije vladalo ovakvo drugarstvo. Pa, Puzović, Tadić, Vasiljević, Salihu su se više radovali Simićevom zlatu, nego svojim medaljama. Nijedan jedini ekscels niko od njih nije napravio u Budimpešti. Košpić je sjajan trener, zna prići bokseru, razumije ga i shvaća. Kod njega nema rada na silu, nego rada uz puno uvažavanje njegove stručnosti.

ANDEO DANDI

Popularni Serdo je u Budimpešti dobio drugi nadimak. Mirko Puzović je poslije pufinalnih borbi, na recepciji hotela „Stadion“ tražio da

se preko razglasa javi Andeo Dandi.

— Ko ti je to Puza? — začudenoga je pitao Tadić.

— Nije Andeo, nego Andelo Dandi. A otkud on ovdje? Da nećeš pod stare dane u profesionalce — dalje će Tadić.

— Ma ti Pero ništa ne shvaćaš. Nije Andelo nego baš Andeo Dandi. Eno ga vidiš, sjedi sa Gojkom i Antom Dujmićem. Sredoja Zekanović nije više Serdo, nego Andeo Dandi — nastavi Puza.

Ova šala, koja se zbilila na recepciji hotela „Stadion“ u Budimpešti mnogo govori kakvu je ulogu imao tehniko Sredoja Zekanović i ovdje u Budimpešti i tokom cjelokupnih priprema „plavih“ za ovo evropsko prvenstvo.

— Iskren da budem, nikoga od stranih boksera nisam poznavao.

Sredoja ih je sve analizirao. Čudom sam se čudio, otkud da ih on toliko poznaje. Ušal sam mu rekao „Ajde Serdo da se mijenjamo za uloge, bićeš bolji selektor od mene“ — pričao je okupljenim novinarima selektor Gojko Radunović.

Davao je Sredoja Zekanović intervjuje domaćim i stranim novinarima. Nijedan razgovor nije protekao, a da Sredoja nije spomenuo Slaviju, da nije spomenuo Benaša, Košpića, Josipovića i druge boksera veličine banjalučkog prvligaša.

Oni koji su mislili da će se i on i Želimir Košpić spotaći već na prvoj reprezentativnoj stepenici, grdno su se prevarili. Budimpeštansko zlato, srebrno i bronzano znamenje je najveća potvrda prave vrijednosti i Sredoje Zekanovića i Želimira Košpića.

Stevan RISOVIĆ

UMJESTO IZVJESTAJA

Fudbal naš svagdašniji

Jedno lijepo i pitomo mjesto — Gornji Podgradci — bilo je domaćin u četvrtak kasno do ponoći predstavnicima klubova Međuopštinske lige Banjaluka koji sutrebali da raspravljaju o unapređenju jedne lijepe igre — fudbala, onog amaterskog.

Onaj ko je uspio da ti „debellh“ pet-šest sati sluša šta je sve rečeno dobio je jasnu sliku zašto su u ovoj Ligi čestli napadli na sudije, nesportski ispad... i zbog čega je ona postala liga u kojoj je fudbal osramoćen!

Predsjedništvo, kao najviši organ, preinačilo je nekoliko odluka, a da se ni za jednu ne bi moglo reći da li je ona sada zakonita, odnosno kako se uopšte moglo desiti da prethodni organi — Takmičarska komisija i Disciplinski sud — donesu takve odluke!

Dugogodišnji sporski radnik Mijo Samardžić, predsjednik Predsjedništva, preživljavao je možda najteže trenutke otkako je u sportu. Preznojavao se, molio i apelovao, upozoravao; međutim, ko je za to mario. Bio je i sam u „procjepu“, jer se odlučivalo i o klubu čiji je on predstavnik. Sekretar Predsjedništva dr Jasmin Latifić, čovjek koji je prije izvjesnog vremena dobio Nagradu mladosti za pregalastvu u sportu, ličio je na Don Kihota koji se borio sa vjetrovanjama. Govorio je pošteno i principijelno, traži odgovornost svih članova Predsjedništva zabrojne načinjene promašaje jasno i svoje; ali, ni njega niko nije slušao.

Odluke su se donosile glasanjem!

Za one — da se Slogi (T) vrate oduzeta tri boda, da se susret Bratstvo (Ko) — Sloga (T) ponovo razmatra na Takmičarskoj komisiji, da se... — donijete su „rezultati“ 2:1 ili 1:1 (?), a prije toga Disciplinski sud, odnosno Takmičarska komisija odlučili su suprotno glasanjem 5:0 i 4:1?

Predsjednik Takmičarske komisije Zazo Šinik, valjda da bi pocrtao svoj uticaj ili značaj, svejedno, kod svakog glasanja govorio bi „dakle, ja odlučujem!“

VJEROVALI ILI NE

U petak ujutro „Sportske novosti“ su objavile kurziv „Igre izvan terena“. U tekstu, između ostalog, piše:

„Vjerovali ili ne, desetak dana prije nedjeljnog susreta Međuopštinske fudbalske lige Banjaluka Sloga (T) — Sloga (JGP) 1:1 bilo je javna tajna da je dogovorena „nula“.

Čak i cijena koja je bila: glas kod rješavanja tri oduzeta boda Trnjanima.

Svaki komentar je izlišan“.

U četvrtak kasno uveče u Gornjim Podgradcima odlukom 2:1, Slogi (T) su vraćena tri boda, glas koji je odlučion bio je glas predstavnika Sloga (GP) Laze Šinika!?

Slučajnost ili ne...

Mile Došen svojevremeno sjajan sportista i odličan fudbaler Podgrmeča i Prijedora, danas sudija u Opštinskom sudu Prijedor, reći će u jednom trenutku:

— Za koga vi ljudi glasate?! I šta vi odlučujete? Čije interese štite?

Vidno uzbuđen nastavio je:

— Ja sport gledam drugačije i da ovo nisam čuo i vidio ne bih vjerovao da se u fudbalu ovako radi. Ja sam ovdje izgleda zalutao i zaista mi je žao što sam bar i svjedok sve-

ga ovoga. Fudbal je nešto drugo: igra koja zbližava, stvara prijatelje, fudbal ljude spaja, ovo što vi činite to ih razdvaja. U vrijeme kada sam igrao, stekao sam brojne prijatelje iz Bosanske Krupe, iz Banjaluke... Drugovi, ovo nije fudbal, ovo je nešto treće!

Niko ništa nije odgovorio. Niko ništa nije odgovorio ni Miloradu Zrniću iz Omarske kada je predložio:

— Ljudi, podnesite ostavke, budite bar u tome pošten! Sazovite vanrednu Konferenciju. Vidite vi šta se radi.

Šta bi se još toga moglo prenijeti sa ove sjednice na kojoj je fudbal doživio novi šamar? Bolje je prećutati, zbog mladih koji se bave ovim sportom i koji, ipak, nemaju ništa zajednički sa onima koji u fudbalu odlučuju.

To što oni — ti mladi ljudi — plaćaju cehove, to je pitanje koje se mora pozabaviti neko izvan fudbalske organizacije. Druge nema... U protivnom, takmičenje u amaterskoj Međuopštinskoj fudbalskoj ligi Banjaluka, koja sigurno nije izuzetak neće imati svrhe.

I u Gornjim Podgradcima kraj je djelo krasio.

Sva službena lica uredno su naplatili dnevnice i putne troškove zbog „savjesno“ obavljenog posla i razišli se svako na svoju stranu.

Pred svima njima bila je noć. Trebalo ju je prespavati...

Tomo MARIĆ

ČETIRI DEGENIJE DRUGOVANJA MLADIH TRI REPUBLIKE

TRNOVAČKA PORUKA

● Kada je 20. avgusta 1944. godine u Čorića lukama, kraj Trnovca, održan slet, začeto je svojevršno drugovanje djevojaka i mladića iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Slovenije

Sredoja Zekanović

Željimir Košplić

LJeto, još uvijek ratne 1944. godine. Sloboda se svuda već uveliko nazirala, negdje je već uveliko i stigla. U tim uzburkanim danima rata, opustošenom Banijom, pa dalje Likom, Kordunom, Bosanskom krajinom... od usta do usta krenula je još jedna radosna vijest: „Na Čorića lukama, kraj Trnovca, održaće se - Slet“.

I dan se znao: 20. avgusta. Vijest je kružila opustošenim, ali već slobodnim selima ustaničkog kraja, čuvana poput amaneta, jer neprijatelj nije smio dokučiti šta se to priprema u neposrednoj blizini njegovih položaja.

Na sve strane pripreme su bile u punom jeku: u partizanskim radionicama šila se odprema za vježbače, borci VII banijske divizije uvježbavali su svoju vježbu, sportisti su svakodnevno trenirali.

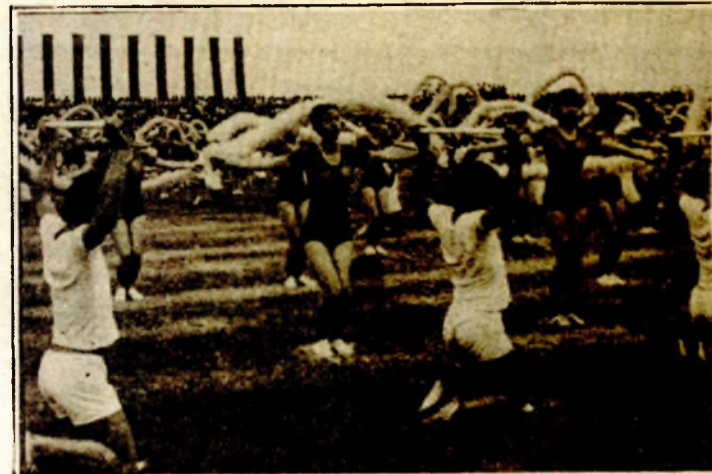
Valjalo je dostojno predstavljati jedinicu, grad selo.

Sletu je prethodila tromjesečna aktivnost, u kojoj su, kao i uvijek, prednjačili mladi: takmičili su se u otimanju žita od neprijatelja, podizanju popaljenih sela, takmičili su se u kulturno-umjetničkom radu, odnosno u nekim sportskim disciplinama, bacanju kamena, skokovima...

Tog dana, sa svih strana ljudi su nagrnuli ka Čorića lukama. Mnogi su prevaljivali i po 50 kilometara, provlačili su se između neprijateljskih položaja, ali su stigli. I svako je ponešto donio, pa su Čorića luke postale svojevrstan izložbeni prostor. U tom i takvom ambijentu, okupilo se, prema zapisima koji su sačuvani, oko 15.000 ljudi. Ratni reporter ostavio je i ove redove: „Kao u golemom mravinjaku, šušala je narodna nošnja, vijorile su se

zastave, igralo se i vesellilo. Ruku pod ruku komešale su se djevojke iz hrvatskih sela s onima iz srpskih. Pjevale borbene pjesme, zagrljene i razdragane. Od usta do usta prenosiće se, od danas, glas o novoj pobjedi junačke Banije koja je još jednom dokazala da je nikakva sila ne može pokoriti...“

Sletski program je počeo oko 9 sati, nastupom sportista i defileom partizanskih jedinica. Nastup djevojaka petrinjskog sreza bio je vrlo impresivan, a vježba je završena na taj način što su one napravile petokraku, a vojnici su ispisali Titovo ime. Oduševljenje su izazvali pripadnici VII banijske divizije: na kraju skladno izvedene vježbe načinili su piramidu, iznad koje je zavijorila trobojnica sa petokrakom! Zatim su na poligon stupili atletičari: na 100 metara pobijedio je Stanko Rebrača, u skoku udalj Branko Šahinger, a u bacanju kugle Miloš Zec. Sportski dio Sleta završen je fudbalskom utakmicom: pozadinci su sa 2:1 savladali ekipu VII banijske divizije. Na narodnom zboru, govorio je Mika Špiljak,

predstavnik Centralnog odbora USAOJ-a.

Uzbuđujući trnovački događaji pali su, u vrijeme obnove i izgradnje zemlje, u zaborav, ali su, poput feniksa, buknuili 1952. godine, nasastanku omladinskih rukovodilaca Cazina, Slunja, Velike Kladuše, Vojnića i Vrgin mosta.

Rodile se, naime, ideje o nastavljanju onog što je započeto u Trnovcu ratne, 1944. godine. Već 1953. godine u Velikoj Kladuši održan je prvi „Slet bratstvo-jedinstvo“, manifestacija koja je okupila oko 500 mladih. To je bio

samo začetak poslijeratnih družnja, prijateljovanja, sreće i radost mladića i djevojaka tri republike Bosne i Hercegovine, Hrvatske Slovenije.

Kao što su nekada Novo Mesto Karlovac, odnosno Banjaluka Prijedor, Bihać... danima i mjeseci ma živjeli za jednu od najmasovnijih i najplemenitijih sportskih manifestacija u Jugoslaviji, isto tako danas žitelji Siska otvorena srca i raširenih ruku iščekuju svoje goste.

Trnovačka poruka sažeta u jednoj jedinjoj paroli: „Živjelo bratstvo i jedinstvo naroda Jugoslavije“ naći će, još jednom, svoju snažnu, neuništivu potvrdu istinu i stvarnost danas i sutra, u Sisku, gradu domaćinu 18. „Sleta bratstvo-jedinstvo“. Limun PAPIĆ

KOMENTAR KARIKATURISTE

Rajko PUŠIĆ

SPORT I FIZIČKA KULTURA U OSNOVNIM SKOLAMA

NASTAVA NA RATE

● U OŠ „Mirko Višnjić“ učenici nižih razreda obavljaju nastavu fizičkog vaspitanja povremeno, ponekad sa pauzom i od tri mjeseca

Časovi fizičkog vaspitanja u dvorani predstavljaju pravi doživljaj za najmlađe učenike Osnovne škole „Mirko Višnjić“. Nažalost osnovci vrlo rijetko, tek svaku dva-tri mjeseca zavire u fiskulturnu salu. O čemu je zapravo riječ?

Učenici od prvog do četvrtog razreda su u najnepovoljnijem položaju - govori pedagog Đulka Bilbija. Iako smo prije tri godine rasteretili školu prebacivanjem jednog dijela učenika u Osnovnu školu „Branko Čipić“, još uvijek nemamo dovoljno mogućnosti za održavanje normalne nastave fizičkog vaspitanja za sve učenike. Zato smo prisiljeni dan najmlađe vodimo u dvoranu samo u slučaju lijepog vremena, kada stariji učenici mogu izaći na vanjske terene. Sela je, gotovo, stalno zauzeta. U njoj treniraju kajakaši, teniseri, stonoteniseri i rekreativci, zaposleni u Incelu, Elektroprenosu... U školi postoji više sekcija koje vode nastavnici fizičkog vaspitanja Sveltana Kelečević i Salih Husedžinović. Njihov entuzijizam donio je vrijedna priznanja i nagrade.

Na prošlogodišnjim Malim olimpijskim igrama čak 12 naših ekipa osvojilo je jedno od prvih tri mjesta u ekipnim sportovima - kaže Salih Husedžinović. Veliki broj na-

ših đaka je učlanjeno u klubove s kojima imamo dobru saradnju. To se posebno odnosi na Kajak-kanu klub Vrbas, Stonoteniški klub Borac, Teniski klub „Petar Drapšin“, Smučarski klub Starčevica, košarkaške klubove Boraci Mladi Krajišnik. Uz pomoć Rukometnog kluba Borac osnovali smo i školu rukometa. Proteklih godina smo organizirali zimske izlete na Balkanu gdje smo učenike obučavali u smučanju.

U školi aktivno djeluju sekcije stonog tenisa, gimnastike rukometa, fudbala i košarke. Ipak, za 1540 učenika teško je obezbijediti potrebna sredstva i prostor za nastavu fizičkog vaspitanja. U tome nam djelomično pomažu klubovi koji daju lopte za rukomet, košarku, odbojku... Problem prostora još uvijek je neriješen.

U planu nam je da dva saobraćajna poligona pretvorimo u košarkaško i odbojkaško igralište, čime bi bar donekle povećali iskorištenost vanjskog prostora. Nažalost, cijene rekvizita su posljednjih godina toliko porasle da više nismo u stanju da ih nabavljamo, tako da nam je svaka pomoć klubova dragocjena - zaključuje Salih Husedžinović.

Rajko JUKIĆ

SPORT U ANEGDOTAMA

„ŠPIJUN“

Dok je u Zagrebu boravio radi studija, Ibrahim Kapić je stanovao u Studentskom domu i, istovremeno, uveliko igrao dopisni šah. Gotovo svakodnevno mladáni Kapić je primao dopisnice sa šahovskom notacijom, koja se primjenjuje samo za dopisni šah. Trajalo je to dosta dugo, dopisnice su na Kapićevu adresu stizale u gomilama, sa svih strana svijeta. Nekome, ko nije bio dobro upućen u hobi Ibrahima Kapića, to je postalo sumnjivo, pa je čitav slučaj prijavio nadležnim organima Sekretarijata za unutrašnje poslove.

Policajci ko policajci: sve su brzo provjerili, uvjerali su se u sadržaj dopisnica koje je Kapić primao i na koje je odgovarao, a kada se čitava mala zbrka srećno završila, inspektor se Kapiću obratio ovim riječima:

„Došli smo da vidimo kako stojte u duellima s vašim rivalima! Imate li šansi za prvo mjesto!“

ŠAHOVSKI ZADATAK

BROJ 872

Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Kg1, Dg5, Ta1, Te1, Sg4, Lg2, pješaci a2, c4, e5, f2, h7 (12)

Crni: Kf8, Dc7, Ta8, Tb2, La6, Lh8, Sc6, pješaci a3, c5, e6, f7, g6 (12)

Bijeli vuče i dobija!

Samo jedan ubitačan potez odigrao je bijeli u poziciji na dijagramu i crni je obustavio dalji otpor. (Popov - Ajanski, Plovdiv, 1980).

Rješenje prošlog zadatka: 1... Lh3 2. Dab, Lc5 3. Kh1 Lg2 4. Kg2 Dg4 i bijeli je predao, jer slijedi neodbranljiv manevar D3 u Df2 mat!

KRAJIŠKI SPORTSKI VIKEND

DRUGA SAVEZNA FUDBALSKA LIGA - BANJALUKA: Borac - Jedinstvo (Bi), nedjelja u 16.30. PRIJEDOR: Rudar - Radnik, nedjelja u 16.30.

REPUBLIČKA FUDBALSKA LIGA BIH - CAZIN: Krajina - Kozara, subota u 18.00.

REGIONALNA FUDBALSKA LIGA „ZAPAD“ - BOSANSKA DUBICA: Borac - Borac (TD), nedjelja u 17.30. JAJCE: Vrbas - Prijedor, nedjelja u 17.30. BOSANSKA KRUPA: Željezničar - BSK, nedjelja u 17.30. LAKTAŠI: Laktaši - Bratstvo, nedjelja u 17.30. VRNOGRAC: Mladost - Elektrobosna, nedjelja u 17.30. SANSKI MOST: Podgrmeč - Mladost, nedjelja u 17.30. GLAMOČ: Sator - Berek, nedjelja u 17.30.

MEĐUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BANJALUKE - GORNJASANICA: Omladinac - Sloga (T), nedjelja u 17.30. GORNJI PODGRADCI: Sloga - Dubrave, nedjelja u 17.30. BANJALUKA: Naprijed - Sloboda (Mg), nedjelja u 17.30. BOSANSKA GRADIŠKA: Obradovac - Bratstvo (Ko), nedjelja u 17.30. OMARSKA: Omarska - Sloboda (BN), nedjelja u 17.30. SANSKI MOST: Radnički - Lijeveče, subota u 17.30.

MEĐUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BIHAĆA - BOSANSKO GRAHOVO: Grahovo - Jasenice, nedjelja u 17.00. BOSANSKA OTOKA: Sloga - Borik, nedjelja u 17.00. BOSANSKI PETROVAC: Mladost - Napredak, nedjelja u 17.00. KULEN VAKUF: Ostrovnica - Ljutoc, nedjelja u 17.00. BIHAĆ: Krila Krajine - Sloga (K), nedjelja u 11.00. RAPAČ: Radnički - Mangan, nedjelja u 17.00. STIJENA: Gomila - Una, nedjelja u 17.00.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „VRBAS“ - DRAGOČAJ: Polet - Krajišnik, nedjelja u 16.30. BANJALUKA: Omladinac - Vrbas, nedjelja u 10.00. BANJALUKA: Željezničar - Jelšingrad, nedjelja u 10.00. ČESMA: Bratstvo - Mladost, nedjelja u 16.30. PISKAVICA: Sloboda - Sloga, nedjelja u 16.30. VRBANJA: Jedinstvo - „Rade Ličina“, nedjelja u 16.30. SARGOVAC: Budućnost - Progres, nedjelja u 16.30.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „LIJEVČE“ - BOK JANKOVAC: Veterani - Potkozarje (BA), nedjelja u 17.30. NOVA TOPOLA: Ratar - Mladost (G), nedjelja u 17.30. RAZBOJ: Vrbas - Mladost (L), nedjelja u 17.30. DRAGELJI: Potkozarje - Mladost (B), nedjelja u 17.30. SRBAC: Sloga - Termal, nedjelja u 17.30. SRBAC: Motajica - Jedinstvo, nedjelja u 10.00. NOVA TOPOLA: Mašinski servis - Bratstvo, nedjelja u 17.30.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „SANA“ - AGINCI: Aginci - Jedinstvo, nedjelja u 17.00. GOMJENICA: Gomjenica - Žitopromet, nedjelja u 10.00. KNEŽICA: Knežopoljac - Potkozarje, nedjelja u 17.00. PRIJEDOR: Trgoprodaja - Sloboda, nedjelja u 10.00. KOZARAC: Mrakovica - Ljubija, nedjelja u 17.00. KAMENGRAD: Rudar - Sana, nedjelja u 17.00.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BANJALUKE - ČELINAC: Partizan - Krupa, nedjelja u 10.00. RUIŠTE: Slavija - Kozara, nedjelja u 10.00. IVANJSKA: Nektar - Udarnik, nedjelja u 17.30. LAUŠ: Lauš - Proleter, nedjelja u 17.30.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA SANSKI MOST - POBRIJEŽJE: Famos - Bratstvo, subota u 17.00. KOPRIVNA: Trnova - Polet, subota u 17.00. PODLUG: Borac - Kiseljak, subota u 17.00. KRKOJEVCI: Sana - Kruhari, subota u 17.00. SANSKI MOST: Mladost - Zadrugar, subota u 17.00.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA SRBAC - RAZBOJ: Jedinstvo - Vrbas, nedjelja u 15.00. NOVA VES: Bratstvo - Bratstvo (P), nedjelja u 10.00. SITNEŠI: Sitneši - Nožičko, subota u 17.30. KOROVI: Standard - Napredak, nedjelja u 17.30. BOSANSKI KOBAS: Kaolin - Rakovac, subota u 17.00. KAOCI: Radnik - Borik, nedjelja u 17.30.

KVALITETNA JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA BIHAĆA - VELIKA Kladuša: Krajišnik - Krajina, nedjelja u 11.00. VRNOGRAC: Mladost - Željezničar, nedjelja u 11.00. BOSANSKO GRAHOVO: Grahova - Borac, nedjelja u 11.00. BOSANSKI PETROVAC: Mladost - Jedinstvo, nedjelja u 11.00.

JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA GRUPA „C“ - IVANJSKA: Sloga - Mladost, nedjelja u 10.00. DRAGOČAJ: Polet - Sloboda, nedjelja u 14.00.

ZONSKA KOŠARKAŠKA LIGA BANJALUKE - NOVA TOPOLA: Lijeveče - Kozara, nedjelja u 10.00. BOSANSKA DUBICA: Una - Sloga, nedjelja u 10.00. VRBANJA: Partizan - Mladost (KV), nedjelja u 10.00. PRNJAVOR: Mladost - Bratstvo, nedjelja u 10.00. BOSANSKA KOSTAJNICA: Partizan - Čelinac, nedjelja u 10.00. BANJALUKA: BSK II - Mrakovica II, nedjelja u 10.00.

SJEĆANJE HUSEINA GOTOVUŠE

PRAVAC JABLANICA

Kada je jednom drugom prilikom došao do Vranduka, Rodoljub Čolaković je Drugu minersku brigadu nazvao „uzornom brigadom“ i ostalim članovima delegacije podrobno objašnjavao kako je organizovan rad na Vranduku, odnosno po čemu se brigada izdvaja od ostalih.

Gost minera bio je i Georgi Dimitrov, predsjednik vlade Bugarske, koji je na gradilište stigao u pratnji Svetozara Vukmanovića Tempa. Gost iz Bugarske dugo je razgovarao s mladićima, sve ga je interesovalo, a pred polazak je Ejubu Čuriću, Čapajevu i Gotovušu uručio odlikovanja.

— Ja sam svoje negdje, u dolazećem vohoru, nepovratno izgubio! — kaže Husein Gotovuša. — Ali se sjećam kako je izgledalo to odličje: bilo je izrađeno od mesinga, sa petokrakom, odnosno krampom i lopatom. Usredini nalazio se, izrađen u emajlu, lik Georgi Dimitrova.

Mineri ne miruju

Već se znalo da će pruga Samac — Sarajevo biti završena u roku i da će se predati na upotrebu uz novembarske praznike 1947. godine. Iako se govorilo o novim, budućim akcijama mladih, Huseina Gotovušu pomalo je iznenadio poziv da se javi u Glavni štab, koji se nalazio u Zenici.

— Iz ovih stopa treba da otpulujete u Sarajevo, jer te traži predsjednik vlade. Evo, s tobom će ići moj zamjenik Radovan Papić, da nisi sam.

Dok su putovali, mučilo ga je samo jedno: zbog čega on treba da se javi lično predsjedniku? Odgovor nije nalazio, ali je predosjećao da minersku brigadu, onu kojom je on komando-

Kad je brigadistima Druge minerske brigade predloženo da se, čim prvi voz prođe prugom Samac — Sarajevo, premjeste u Jablanicu i počnu graditi hidrocentralu, nastalo je pravo malo slavlje

vao, očekuje neki novi, vjerovatno važniji zadatak. Tako je i bilo.

— Pruga će, drugovi, na vrijeme biti završena, ali to neće biti kraj omladinskih akcija! — obratio im Rodoljub Čolaković, predsjednik vlade Bosne i Hercegovine. U Jablanici ćemo graditi hidrocentralu. Na tom gradilištu neophodni su iskusni, provjereni graditelji. Odlučili smo se za Drugu minersku brigadu. U njoj su mladići iz gotovo svih krajeva naše zemlje. Dobro bi bilo da brigada prihvati ovaj zadatak... Svaki brigadist će, za onoliko vremena koliko provede na izgradnji Jablanice, biti plaćen. Dosta je, za minere, bilo dobrovoljnog rada.

Poznavajući svoje brigadiste u dušu, znajući kako rade, s kolikom ljubavlju i požrtvovanjem prilaze svakom zadatku, Husein Gotovuša nije morao da „konsultuje bazu“: bez mnogo razmišljanja prihvatio je novi izazov, pristao je da se Druga minerska, čim prvi voz prođe prugom Samac — Sarajevo, preseli na Jablanicu.

— Čim smo se vratili na gradilište, sazvali smo partijski sastanak, jer su svi brigadisti bili članovi KPJ. Rekao sam im gdje sam bio i šta sam prihvatio. Nastalo je malo slavlje. Nije bilo potrebe da mladiće pitam hoće li krenuti ka Jablanici.

Izuzev nekoliko omladinaca koje su porodični razlozi spriječili da nastave „akcijaško ljeto“ svi ostali su se kao jedan saglasili da s Vranduka krenu put Jablanice čim za to dođe vrijeme.

Nezgoda u tunelu

Iščekujući da iz pravca Banskog Šamca stigne prvi voz, u kom se nalazio i drug Tito, brigadisti su pred ulazom u Vranduk uvježbavali malu smotru. Kada je

voz stigao, drug Tito je izašao i pozdravio omladince, a komandant Husein Gotovuša predao raport: „Druže Tito, tunel Vranduk je završen. Voz može da prođe!“

— Međutim, pomalo smo se obrukali pred drugom Titom: samo što je voz, klizeći po šinama, zašao u utrobu tunela, došlo je do neočekivanog iskliznuća. No, sve se srećno završilo: nakon sat-dva, prvi voz je nesmetano nastavio vožnju, a u Sarajevu mu je priređen veličanstven doček. Tu je održan i nezaboravan miting.

Slaveći još jednu uzvišenu pobjedu mladih, u Gradskoj vijećnici bio je priređen banket. Od 400 minera, samo su njih deseterica dobili specijalne pozivnice! Raspodjela jelaka završena: momci s najviše udarničkih značaka imali su prednost. Na tom banketu drug Tito je Drugoj minerskoj brigadi uručio Orden rada prvog reda, a Gotovuši, Čapajevu i Čuriću Orden rada trećeg reda.

— Mineri su tri dana ostali u Sarajevu, slaveći završetak radova na pruzi, odnosno iščekujući znak za polazak ka Jablanici. Ono jedino brigadirsko odijelo već nije bilo nizašta. U pomoć je priskočio Rodoljub Čolaković: dao je nalog da se svih 400 brigadista obuku od glave do pete, kao da ih očekuje parada, a ne novo gradilište.

— Specijalnim vozom, smo početkom decembra krenuli za Jablanicu. Tamo smo doživjeli prvo prijatno iznenađenje: priređen nam je doček kao da smo svi odreda ratni heroji. Održan je i miting. To je već pomalo umornim brigadistima dalo novu, nevidenu snagu.

Bez alata...

U blizini jablaničke tvrđave brigadiste je čekalo drugo lijepo iznenađenje: za njih su bile

Elan kao i nekoliko decenija ranije

pripremljene sobe. U devet zgrada smjestilo se njih 400, a sobu su dijelila dvojica, najviše trojica graditelja buduće hidrocentrale.

— Vrijeme slavlja je prošlo, trebalo se prihvatiti posla. Međutim, u „Hidrogradnji“ nas je dočekalo neprijatno iznenađenje: tražili su da jednu smjenu sačinjava samo 30 brigadista, jer za ostale nema dovoljno neophodnog alata.

Brigadisti nisu namjeravali da sjede skrštenih ruku i da „bogu kradu dane“! Od komandanta su zahtijevali da se snađe kako zna i umije.

— Krenem za Sarajevo, pa pravo kod Rodoljuba Čolakovića. Kada me primio, sve sam mu rekao: „U Jablanici ležimo, umjesto da radimo. A ne radimo zato što nemamo alata. Zašto ne bi alat s Vranduka mogao poslužiti za izgradnju Jablanice?“ — govori danas Husein Gotovuša, kako je bilo prije gotovo četiri decenije.

U još uvijek nerazformirani Glavni štab u Zenici poslata je poruka: „Sve ono što Druga minerska brigada bude tražila odmah joj dajte!“

— Napuštajući kabinet, Ročko me je zaustavio, uručio mi četiri bloka besplatnih vozničkih karata: „Evo ti ovo, pa dok alat ne stigne, neka ljudi, na smjenu, skoče do svojih kuća. Red je da i oni predahnul!“

Poslije samo tri dana 16 vagona bilo je spremno za polazak. Unji-

ma se nalazilo sve ono što je minerima bilo neophodno da započnu bitku za izgradnju hidrocentrale, od lopate do kiperu.

U Jablanici su formirane smjene, baš kao i na Vranduku. Sve je počelo da funkcioniše poput dobrog, uhodanog časovnika. Brigadisti su „napali“ prostorijsku gdje je trebalo da se podigne hala za smještaj postrojenja, zatim je građen tunel na pravcu Rama — Jablanica. Ponovo je progovorio omladinski elan, požrtvovanje, zanos i oduševljenje; bez gotovo dana predaha pripadnici Druge minerske brigade su tokom januara, februara i marta 1948. godine časno i junački izvršavali postavljene zadatke.

xxx

Komandant te brigade Husein Gotovuša odavno se povukao u miran, penzionerski život. U Gornjem šeheru svakodnevno se vrzma oko bašte, da ga vrijeme prije prođe, jer nije naučio da sjedi na jednom mjestu, da mu vrijeme uludo prolazi. Šah ga i dan-danas interesuje: ostao je uz svoju „Budućnost“, koju je, zajedno sa Hilmijom Todоровcem (umro je) i Idrizom Memićem osnovao još prije tri decenije, 1956. godine.

(Kraj)

Vuke više nije bilo kod kuće. Ošla u omladinsku radnu brigadu „Zoja Kosmodemjanskaja“. Nije znala ni izgovoriti kako joj se brigada zove, teška neka ruska riječ bila. Al majka je nije dala. Vikala na nju, da će će, dayoda je odnijela, de čevako još mala u brigadu. Straju je bilo da joj rat ne proguta još jednu ćer, a nikad se ne zna šta li je s Dušankom u Njemačkoj. Al Vuka navalila ko sivojka. Da šta mati priča i da je ona već odrasla, i da oče i oče bit taj brigadist. Tamo je slagala da je već navršila petnajstu, a đavola, tek će istom dogurat do trinajste, al već je bila nako razvijena, pravo razvijena za svoje godine.

Tije smo dana Dule i ja krstarili šumama i brali gljive. Zapatili bi vatru i na vrućem kamenu pekli trznjače i namah ih još vruće jeli. Tako smo i kozjače na žaru pekli. Sirnjaču smo jeli prijesnu, tako nas nauči Krneta. Donijeli smo kući i lisičarki i škripaca i bukovača. Al toliko smo se nabokali u šumi, da nismo mogli ručat, pa se mati i strina uplašile, te nam skuvala gorak babin čaj. Morali smo ga popiti.

Došo oktobar kad se već moglo i bukvice grickati, a namijavi Krneta da dodemo smajkama po robu u odbor. Stiglo zivežnih namirnica, odjeće. Ja sam dobio zimski kaput. To je milošta Jedanaeste krajiške brigade; tri su dana držali Dubicu u svojim rukama i tri dana birali kaput za mene!

Namah poslije Nove godine 1944. pošli smo na zbor u Međuvođe. Vidijo sam tamo i Trkulju Stojana, našeg komšu. Došo pa se pozdravio s mojom majkom i kaže kako su njegovi na sigurnom, u Srbiji. Onda je išo tamo na tribinu što su je sklepali od jelovih dasaka i ukrali parolama i zimzelenom. Čujem govore kako naš narod odobrava odluke Drugog zasjedanja Avnoja, govori tamo jedan, a ja sve gledim u jedno djevojče i

ROMAN U NASTAVCIMA (17)

Marino ZURL

ne znam koja je. Ne znam pa da me ubijes. Ona me ugleda i vidim ja da me je namah prepoznala. Vako. Dode ta do mene i pita:

Jes li ti onaj mali iz Miojca? Ti si, bratac rođeni, jesi, krsta mi, onaj si što te tamo tuko onaj govнар. Znam te. Iždiko si u momčića, al te znam.

Stani, ne bubetaj! Prekinem je ja jerbo nisam skopčo koja je. Koja si?

Šta te briga koja sam i čija sam, tvoja nije sam. Al bila sam ti komšinica u Miojcu. Ti si ošo, a ja sam ostala sve do proljeća četrestreće.

A što onda? Sjetio sam se da sam je viđavo. Onuda se muvala, al tade nijesam imo ni na kraj pameti da je ona isto ko i ja iz Krajine. Al šta sad oče, to ja nju pitam.

Ma blento, da ti rećem što imam i da odem

dalje. Da ti rećem. Čujder, onaj je crko, sestru mu!

Koji? Šta pričaš? Ja se skorom naljutijo. Onaj, bratac rođeni, onaj betar što te tuko! Sin tvoga gazde.

Šta mu bi?

Šta mu bi? Šta mu bi! Jes konačno skopčo, blento blentavi. Taj što te tuko, išo tamo na njivi da čepka po nekoj bombi što je zaostala u požnjenu kuruzištu poslije okršaja. Čeprko, čeprko i razletijo se u sto komada.

Ništa joj na to nijesam odgovorijo. Stajala je jedno vrijeme i gledila prema tribini, a onda otrči.

Ništa joj nijesam reko, a reko bi joj kako sam ga, majku mu banditsku, sanjo da ga bijem, da mu uzvracam udarac za udarac; da ga pastirskom palijom, kojom sam se branijo od pasa, opaućim po ustima. Sanjo kako ga satra. Al kako je već bijo smlavit, al je i dalje baljezgo: Bosanac! Bosanac! Vole jedan! A sade mi ga, na tom zboru, odjedared došlo žao. Raznijelo ga, kaže ono brbljavo žensko čeljade, raznijelo ga u sto komada.

U proljeće sam to žensko čeljade vidijo u školi. Imala je dobar komad puta da se dokobelja do škole.

U proljeće se ore u punom jeku. Čitavsrez ore. Došlo sto plugova tamo od Prijedora, iz Kozarca. Oru kod nas pet dana. Neprijatelj pokušava da zaustavi plugove, dvajsipet plugova što nam stiže iz Orahove. Vidjeti bi zelene kako se primiču u streljačkom stroju, kukavna im majka, ne idu u boj, već da zaplijene plugove! Izem ti takvu vojsku! Mi smo se na te zelene kukavice navikli, nijesmo trebali ni da ih vidimo, a znali smo po zvuku da idu: raspoznali bi ih po zvuku sličnom režanju gomile naljućenih kerova, pomiješano sa zveketanjem čuturica o korice bajunete, a katkada se to njihovo približavanje čulo ko

kmečavo stenjanje krda ovaca, il ko roj razljućenih čela, il ko brundanje čopora mededa; to je zavisilo u kakvom su raspoloženju bili. Pa kad bi moj baja Duel to čuo, samo bi mirno rekao:

Eto ih na rastojanju od dva kilometra. Danas reže ko podivljali psi, valja nam se spremit pa u zemunicu.

Stigle ćete da štite prolaz plugova do njiva. Stiglo je novskog sreza sedamdeset plugova i prošlo do njiva. Mi smo započeli s oranjem sa našijeh sto plugova. Čete čuvaju orače.

Naša škola je bila spalita, pa su nastavu održavali najprvo po kućama. To je bila ta partizanska škola na oslobođenom teritoriju, tujka. Pa da. Bila škola u Vujića Đurađa u njegovoj kući. Tuj sam vidijo ono brbljavo djevojče. Viče mi preko cijela dvorišta:

Blentooo! Crko onaj za vazda!

Vaistinu crko!

Odgovorim ja njoj ko da joj odgovaram na uskrnu čestitku.

Kašnje kad eto jope avijona i udare bombama. Tuku šumu. Tuku sela. Bježno je pogodiće školu. Pokupio bukvar i bjež iz škole, to je bijo moj prvi bukvar, taj partizanski bukvar, onaj naš, pravi, ratni.

Onda smo mi đaci dobili naređenje da se lima iz tije školskih zgrada u šumu. Ponesemo klupe, školsku tablu i kredu, pa tamo u šumu. Dule i ja istoj klupi. Sjedimo u šumi i kaže on:

Kaka li je to škola, moj baja, kad ti se svaka tica more uneredit na bukvar!

Tuj smo, što veli naša učiteljica, na sigurnijem. Nide na Kozari nije sigurno, ni u školi, ni u šumi, u toj šumskoj školi, ni u kući, ni pod zemljom, ni na grani. Tu smo nešto sigurniji. Barem nas ne gledaju oni zeleni iz avijona.

(Nastaviće se)

DRIBLINZI • DRIBLINZI

● Nekad su rukovodstva reprezentacije uzvikivala: tako se bori za nacionalni grb! Danas mogu da kažu: tako se ne bori za kafić, disko-klub i piceriju!

● Neki su prvotligaški fudbaleri samo potvrda a imamo polupismenih milijardera!

● Naši su sa igračima Bugarske ostali dobri prijatelji, pa će se i dopisivati. Za sada se zna da će naši dobiti razglednice iz Meksika!

● Kakva škola takva igra. U školu do polugodišta, a igra do pola igrališta!

● Ako spojimo Luksemburg i Bugarsku, za našu reprezentaciju je igrao jedan „stranac“ i deset domaćih izdajnika!

● Opet nismo imali sreće, a naše reprezentativce jedino može da usreći lutrija, ako im otvori svoj trezor!
J. DAKIĆ

IZ BRAČNIH VODA

● Kad sam se ja vezao za neke ugledne ljude u gradu, supruga mi se vezala za komšiju Radovana.

● Odavno sam se pretvorio u magarca. Dok me u preduzeću jašu pametnjakovići, kod kuće me jaše ko prije stigne.

● I u brakovima postoji podjela rada. Jedni rade, a drugi se parade.
Vasilije KARAN

EPIGRAMI

SUODGOVORNOST

Savjest je slobodna od griznje, isključene su svakojake more kad neko nagovori svoje bližnje da ga na glupost nagovore.

GRAFOKIKS

Uopšte nije stvar panična makulatura cjelostranična jer to raduje, zacijelo, one što vole gledati bijelo.

ŽIRANT

Čim vide da silazi niz stepenice angažuju ga za potpis mjenice a njegova pojava u tvorničkom krugu dobar je povod za mjenicu drugu.

Milan BOROVNICA

MINI-PRIČE

POTVRDA

— Dobar dan doktore, sjećate li me se?
— Dobar dan, kako da ne, vi ste...
— Onaj što je imao upalu lijevog uha, pa desnog uha, pa...
— Lijevo oka, pa desnog oka, pa lijeve i desne noge...
— Tačno doktore, i vi ste na kraju rekli da imate osjećaj da u meni ima neki drugi ja koji mi ne da mira.
— Jesam, malo sam se šalio.

— E, meni nije do šale. Znaite, konkurisao sam za stan.
— Pa kakve ja imam veze s tim čovječe.
— Imate, dotkore, i te kakve. Vidite, ja sam sad drugina listi, ali kad bi mi vi izdali potvrdu da u meni hoda jedan drugi ja, dobio bih presudnih deset bodova, i izbio bih prvi na listu. Zato, pomagajte doktore, evo ga, opet hoda po meni.
Abdulah DAUL

— Samo sjedite, a poslije ćemo opet mi iz administracije biti krivi za loše poslovanje!
Midhat AJANOVIĆ

ŠARENICA

SKRAĆENO IZDANJE
GOST UMJETNIK NA
BRZAKA
OTKRI SVOJE BIČE
ŽUREĆI NA JANJETINU
I ŽESTOKO PIĆE!
BIBLIOGRAFIJA
UBROJAŠE I ČLANKE
IZ LOKALNOG LISTA
U „NAUČNE“ RADOVE
KARIJERISTA!
TRENUTNA KORIST
KORISTE SE
TRENUTNA VREMENA

ZA RAZVIJANJE BRATSTVA
UNUTAR PLEMENA!

VREMEPLOV

KRATKO VELI
MAKIJAVELI:
„LISAC LAVU
ČUVA SLAVU!“

PRILOG EVOLUCIJI

ČOVJEK JE POSTAO
ŠTA DA SE DUMA
OD MAJMUNA KOJI JE
SIŠAO SA UMA!

BOŽO MARIĆ

ZAKAČKE BEZ TAČKE

Pitali jednog radnika iz neposredne proizvodnje šta mu je najteže. A on im odgovorio: — U mom životu od svih tereta, mi je najteže kada podignem koverat.

Prosječan Jugosloven kad počne sa izučavanjem stranih jezika, prvo počne da uzučava nazive stranih valuta.

Pitali Mona Lizu kako se tako dugo održala. A ona im odgovori: — Sve teškoće u životu treba prihvatiti sa osmijehom.

Sudeći po potražnji enciklopedija, postavlja se logično pitanje: Da li smo mi konzumenti znanja. Ili namještaja.

Kad se dijele plate dolazi se do neminovnog zaključaka da je dijeljenje stvarno najteža računarska radnja.

Gdje bi nam bio kraj kad bismo obrađivali tako njihve kao što obrađujemo podatke.

Neko voli puteve. A neko puteljke.

Najveća je zabluda da se (samo) grijanjem stolice može grijati fotelja.

Kad stomak poraste ženi, onda se taj uspjeh u većini slučajeva pripisuje mužu. Kad stomak poraste mužu, onda se priznanje obično pripisuje ženi. I sredstvima za reprezentaciju.

Bogat duhovni život može da se vodi jedino sa dobrom materijalnom osnovom. Bez nje je duhovni život samo duhovit.

Sava RADOJEVIĆ

POSTSKRIPTUM

(NE)ZAPOSLENOST

OOOR „Visokogradnja“ u Bosanskoj Gradšćici našao se iznenađeno u veoma teškom položaju. Taj kolektiv, naime, pored ostalih, upravo izvodi radove na gradnji 80 stanova u Bosanskoj Gradšćici i u Novoj Topoli, ali mu trenutno nedostaje po 35 zidara i tesara. Konkursi za ta upražnjena mjesta su neprekidno otvoreni, ali se na njih niko ne javlja.

Bilo bi obrnuto da se traže službenici!

NE POMAŽE

Zbog brojnih slabosti u dosadašnjem radu, a i zbog sve veće cijene energije, u OOOR-u „Selena“ prijedorskog Elektrokemičkog kombinata su za sada ugašene peći na linijama za proizvodnju keramičkih pločica.

Ne bi prijedorskim keramičarima pomoglo ni to kad bi se peći zagrijavale na — vazduh.

NEDOVOLJNO

U Banja Luci je ponovo organizovana tradicionalna manifestacija „Svi na bicikle“. Odziv građana bio je opet velik: u akciji je učestvovalo preko hiljadu biciklista.

S obzirom na cijenu benzina to i nije neka velika brojka.

Himzo SKORUPAN

HUMORESKA

HVALA

Jugosloveni drže svjetski rekord u zahvaljivanju. Riječ „hvala“ prelazi preko naših usana i kad treba i kad ne treba. Izgovaramo je već mahinalno; na svakom mjestu — na ulici, u kancelariji, u prodavnicama, u ambulantom, na putovanjima... Zahvaljujemo se i kad smo raspoloženi i kad smo ljuti.

— Hvala, kažemo i onom ko nas hvall, kao i onom koji nas kudi.

Takvi smo.

Mladi bračni par, na primjer, primjećuje poslije svadbe da je u vjenčanom listu pogrešno ubilježeno ime mladoženje: umjesto Dinko, napisano je Vinko. I on, razumljivo, odlazi ponovo do matičara da popravi grešku. Čeka pred njegovim uredom čitav sat: onda mu pola sata objašnjava i dokazuje da on nije Vinko, nego Dinko i kad, uz nove taksene marke, dobije novu vjenčanicu, on mu zahvaljuje: kao da je on bio kriv što mu je ime na vjenčanici bilo pogrešno unijeto.

— Hvala, najljepša hvala, učtivo kaže mladoženja, svejedno kako ga je matičar primio.

I u upravi prihoda, kad platite porez, reći ćete porezniku:

— Hvala!

Kao da je on za vas platio porez.

U trgovini, bez obzira na učtivost prodavača ili prodavačice, kad platite i dobijete što ste kupili, vama će se usne umjesto prodavaču ili prodavačici, razvući u osmjeh preko kojih će istovremeno izletjeti riječ:

— Hvala!

I kad po pozivu odete pozivaču i on konstatuje da nije trebalo ni da dolazite, kazaćete i njemu:

— Hvala!

Poznajem i jednog građanina koji je šest puta u toku petnaest dana nosio televizor u servis na popravak i uvijek je, kad bi dobio televizor, makar i potpuno nepopravljen, učtivo govorio:

— Hvala!

A kad mu se i sedmi put televizor pokvario, u ljutnji ga je bacio kroz prozor u kući. Nekoliko minuta kasnije, kad se smirio, ponovo se zahvaljivao — ovog puta bogu:

— Hvala bogu, rekao je, kad nekom nije na ulici, ispod prozora, pao na glavu.

Šta ćete: takvi smo.

I kad nam neko stane na nogu, mi samo što mu ljubazno ne kažemo:

— Hvala lijepo. Izvolite stati i na drugu!

Omer ZORABDIĆ

ZAVRZLAME

ZDRAVSTVENE

● Osnovni krivac za dvije zdravstvene dijagnoze Banjalučana je Gradska toplana. Zimi zarade reumu zbog hladnoće, a ljeti srčane udare zbog cijena.

● Nema više klasičnih srednjih škola. Banjalučani svoju djecu upisuju u usmjereno obrazovanje. Školuju se tri-četiri godine i tek kada dobiju diplomu saznanju šta su završili.

● Oni koji su projektovali i dali ideju za izgradnju Zanatskog centra u Banjaluci, sada jadicuju da im djeca slabije uče.

A djeca napuštaju časove da bi vidjeli kakvo su im to čudo tate napravile.

● Banjalučki komunalci preko čitavog ljeta oštire rovokopače, kako bi preko zime mogli otkopavati dotrajalu instalaciju.

● Banjalučki „Autoprevoz“ drži sjednice noću. Tako, kada svane, niko ne zna kojeg su je dana održali.

Safet AHMETOVIĆ

Siniša DAVIDOVIĆ

MLADI I DRUŽENJE

ČUVAJ DRUGA

Jer, sve je više lažnih osmijeha i lažnog pružanja ruke

Drugarstvo je važno i svi mi osjećamo potrebu za druženjem. Ali šta reći o drugarstvu, o nečemu što je počelo da gubi svoje značenje? U želji da saznamo šta mladi misle o druženju razgovarali smo sa jednom grupom omladinaca, učenika srednjih škola. Opšti zaključak proizveden iz ove ankete izgleda ovako:

Među mladima uglavnom prevladava mišljenje da „danas pravo prijateljstvo ne postoji“, da su to „površna prijateljstva koja samo izgledaju kao prava“, i pored činjenice da je omladina danas mnogo komunikativnija, otvorenija u odnosu na prije (mladi lakše nalaze prijatelje, stiču poznanstva) ipak, većina mladih je mišljenja da „danas pravih prijatelja nema ili ih gotovo nema“, da se „ljudi sve više odvajaju jedni od drugih“ i da se „između njih nalaze nepremostive prepreke“.

Na pitanje da li postoji iskreno prijateljstvo gotovo svi su odgovorili da se „pravi i iskren prijatelj rijetko može naći“ i da je „iskrenost danas uopšte stran i otuđen pojam“. „Danas se prijateljstvo svodi na interes“, kaže jedna učenica trećeg razreda. „Sve je više lažnih osmijeha i lažnog pružanja ruke“...

Na osnovu mišljenja anketiranih,

suština današnjeg drugarstva ogleda se u tome koje cigarete pušite, u kojem se BOUTIQUE-u oblačite, imate li auto ili motor... itd. „Danas je potrebno da imate majicu „la kosta“ da bi neki drugovi htjeli s vama da razgovaraju“. Potrebno je da vaš tata bude „budža“ da biste imali gomilu prijatelja“. I da biste pripadali jednoj takvoj grupi „odabranih“ ljudi koji međusobno razmjenjuju svoja „iskustva“ (Znaš „naike“ su skuplje u Francuskoj nego u Njemačkoj... itd.) morate biti sposobni da glumite, izmišljate, ogovarate, ismijavate. Jer, sve su to lažne face, izmišljene riječi, svi se pretvaraju, foliraju.

Ipak, ne budimo pesimisti. Sigurno je da postoje ljudi koji se nad ovom grupom foliranata izdvajaju svojom neposrednošću i dobrotom, pravi drugovi kojim se može o svemu razgovarati bez straha da će se neko naljutiti. Trebapripraviti samo nesebično drugarstvo kome se mora doprinijeti onoliko koliko se od njega dobija da bi bilo trajno i iskreno.

Stoga, ako nemate dobrog druga, potražite ga odmah, a ako ga imate ČUVAJTE GA, jer pravi drug je danas rijetka i dragocjena stvar!

Aleksandra VUKOMANOVIĆ

U POSJETI ZAVODU ZA REHABILITACIJU „DR MIROSLAV ZOTOVIĆ“

UKINUTA MUZIKA IZ RAZGLASA

Jedina svijetla strana je drugarstvo koje vlada među hendikepiranima i pažnja osoblja prema njima

Posjetili smo Zavod za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović“ u Delibašinom selu jedinu zdravstvenu ustanovu ove vrste na području Bosanske krajine, u želji da saznamo kako i u kojim uslovima žive hendikepirana djeca.

Oko 120 pacijenata, djece i omladine, premješteno je u montažnu zgradu iz starog dijela bolnice koja je sagrađena još 1914. godine. Prim. dr Ibrahim Smajlagić, čovjek koji sa hendikepiranima u Zavodu radi dvadeset godina, kaže: „Već deset godina se planira izgradnja novog Zavoda. Bilo je sve gotovo, projekti napravljeni i ove godine je trebalo da bude udaren i kamen temeljac, ali odjednom - nema sredstava. Lakše se nađu sredstva za razne univerzitetne, dok za djecu...“

Montažni dio bolnice u koji su mladi pacijenti smješteni ima jednu trpezariju simbolično malih dime-

nzija, nekoliko kupatila koja jedva opravdavaju taj naziv, dok televizor predstavlja sav kulturno-zabavni život hendikepirane omladine u Zavodu. Jedno vrijeme im je bilo omogućeno slušanje muzike preko razglasa od šest do osam sati uveče, ali izgleda da čistačice to nisu mogle podnijeti, pa je takav vid razonode ukinut. Treba još dodati zapušten park i neupotrebljiv bazen za čije se renoviranje nisu pronašla sredstva još od zemljotresa 1969. godine.

Jedina svijetla strana je drugarstvo koje vlada među bolesnicima i odnos i pažnja osoblja prema njima. Iz razgovora sa pacijentima saznali smo da su oni zadovoljni, jer su prema njima svi dobri i jer su jedino u sredini u kojoj se nalaze potpuno prihvaćeni.

V. Joldžić

ONI DOLAZE

Maestralna svježina

ANT (Ansambli Nova Topola)

Nedavni nastup mlade grupe iz Bosanskog Aleksandrova, ANT na talasima Radio-Banjaluke i njihovo predstavljanje široj slušačkoj publici, pobudilo je veće interesovanje. Oni koji su imali prilike slušati kompozicije kojima su se predstavili u emisiji „Poster 85“ bili su prijatno iznenađeni. Neke snimke su napravili u banjalučkom studiju „Plazma“, a 26. aprila u režiji br. 4 RTV Zagreb snimili su kompoziciju „ROKI“ za muzičku produkciju Radio-Zagreba. Ovih dana očekuju ponovni poziv i slobodan termin, pa da snime i novu kompoziciju „RITAM KORAKA TV-OJH“ u istom studiju. Za grupu ANT koja nastupa zajedno već dvije godine može se reći da je mlada, ali samo po godinama koje članovi imaju, dok se muzikom, kako sami

kažu, bave od svog ranog djetinjstva.

Po svom stilu i muzičkom opredjeljenju izbjegavaju se svrstavati u neke žanrovske okvire i čini im se da bi takav pristup muzici neminovno vodio brzoj zasićenosti i monotoniji. ANT pjeva o običnim stvarima na neobičan način. Svoju publiku ne žele zamarati sa nekim politiziranim tekstovima, s jedne, a s druge strane bježe od patetike koja je svojstvena novokomponovanoj muzici. Njihovo muzičko odredište je sredina između ove dvije krajnosti, a oni je nazivaju „maestralnom svježinom“.

Na kraju, da kažemo, ANT sačinjavaju: Predrag Blesić, bas-gitara, Živko Savić, vokal, Jadran Gajić, bubnjev, Nenad Blažen, klavijature i Slaven Šćepanović, gitara i autor kompozicija.

M. P.

„SVIJET MLADIH“ U AKCIJI SOLIDARNOSTI ZA DJEČIJI DOM „RADA VRANJEŠEVIĆ“

Novi darodavci

U protekloj sedmici, nedjelji solidarnosti, naša akcija je ponukala da se jave novi darodavci, čije ćemo priloge uručiti mališanima i šticeenicima Dječijeg doma „Rada Vranješević“ u Banjaluci. Dosadašnjim donatorima („Energopetrol“), Branislav Carević, Milan Borovnica) tokom protekle sedmice pridružili su se novi: **OK SSO Banjaluka** (5.000 dinara), **OOOR „Mateka“** (10.000 dinara), **Ajša Hadžihadunić** (hiljadu dinara) i **Odbor Islamske zajednice Banjaluka** (10.000 dinara).

Akcija se, naravno, nastavlja jer pružamo priliku da se na djelu dokaže deviza da solidarnost ne poznaje granice. Žiro-račun OOS „Glas“ je isti: **10500-678-7615**, uz naznaku za Dječiji dom „Rada Vranješević“.

GDJE SU, ŠTA RADE?

„DINAR“ NE MIRUJE

U ove vruće dane glavna zabava i osvježjenje „dinarovaca“ je listanje dnevne štampe. Kažu, strogo prate kreditno-monetarna pitanja. Svim listovima predlažu da obavezno uvedu rubriku „Svijet mladih“.

Za „Dinar“ nema ljetnog raspusta. Nedavno su gostovali na koncertu „Divljih jagoda u Bihacu. Pred tri hiljade „zagrijanih“ ljubitelja roka nastupili su još „Zvijezde“, „Aerodrom“, „Amila“, „Aske“, „Drugi način“, „Radin“, Elvis Kurtović...“

Tahir i „raja“ će od 15. do 17. juna snimati dva spota za emisiju „Rokoko“. Kako Sarajevska televizija nije prihvatila njihov scenario za „Doprinos mog prijatelja horacija stabilizaciji“, potrudili su se da u saradnji sa Kino-klubom „Kozara 816“ sami realizuju i ovaj spot. Režiser i scenarist je Slobodan Stanišić, a u ekipi za kamere su još Velimir Bojko i Adem Kobašić. Glavne uloge - grupa „Dinar“ i Said.

D. RELJIĆ

TOP-LISTA

DOMAĆA:

1. ZA MILION GODINA - „Yu rock misija“
2. ZAZMURI - „Bajaga i Instruktori“
3. LAŽLJIVICA - „Denis i Denis“
4. SAMO ME GLEDAJ I BUDI TU - „Idoli“
5. OSVOJICU SVET - „Džakarta“

STRANA:

1. EVERYBODY WANT'S TO RULE THE WORLD - Tears For Tears
2. DO YOU WANNA GET AWAY - Shannon
3. CALL MEMR. TELEPHONE - Cheyne
4. EVERYTHING SHE WANTS (LIKE A BABY) - Wham
5. THING ABOUT YOUR LOVE - Skipworth & Turner

NARODNA:

1. Noćas mi se s tobom spava - Šaban Šaulić
2. Hej ljubavi u dalekom gradu - Halid Muslimović
3. Tužno je sve bez tebe - Šemsa Suljaković
4. Tražim te, zumbuli cvatu - Zorica Marković
5. Samo me potraži - Marinko Rokvić

PET NEZABORAVNIH:

1. I. THINK I LOVE YOU - The Partridge Family
2. LOVE IS BLUES - Orkestar Paul Mauriat
3. CRY LIKE A BABY - The Box Tops
4. THAT'S THE WAY GOD PLANNED - IT - Billy Preston
5. COME AND GET IT - Badfinger

RADIO BANJALUKA

ZABAVNA:

1. S DRUGE STRANE JASTUKA - Bajaga i Instruktori
2. AIN'T NECESSARILY SO - Bronski Beat
3. TI SI MI U KRVI - ZDRAVKO ČOLIĆ
4. ZA MILION GODINA - Yu rock misija
5. WE ARE THE WORLD - Usa For Africa
6. TIGRICA - Doris i More
7. TO ŠTO DIŠE IZMEĐUNAS - Magično oko
8. SUADA - Plavi orkestar
9. JULIJA - Eurytmics
10. POGLEDAJ DOM SVOJ ANDELE - Riblja čorba

NARODNA:

1. VOLIM TE - Halid Bešlić
2. BEZ TEBE JE GORKO VINO - Duško Kuliš
3. RECI SVE ŽELJE - Sinan Sakić
4. ZOVEŠ ME NA VINO - Miroslav Ilić
5. NEMA KAJANJA - Hanka Paldum
6. PRIČAJ MI PRIČAJ - Snježana Đurišić
7. ZAŠTO IBRE NEMA MEĐU NAMA - Šaban Šaulić
8. UZMI ME UNARUČJE - Gorica Ilić
9. VRATITE JE U MOJ ŽIVOT - Safet Cimirotić
10. HVALA TI ŠTO POSTOJIŠ - Dobrovoje Topalović

M. PERVIKOVIĆ

TELEKS

● EDIJU GRANTU očito je ponestalo novih pjesama, pa je na svoju novu singl-ploču stavio osvježenu izvedbu starog hita iz 1968. godine **BEJBI KAM BEK (BABY COME BACK)**.

● Duo UEM je prva inostrana grupa koja je u Kini izdala kasetu, a na kojoj se nalaze pjesme sa njihova dva albuma.

● Članovi grupe **FRENKI GOUS TU HOLIVUD (FRENKIE GOES TO HOLLYWOOD)**: „Došli smo u fazu razvoja kada više nismo umjetnici, nego umjetničko djelo.“

● Na snimanju hita **VI A D VRLD (WE ARE THE WORLD)** je režiser Tom Trbović (očito naše gore list) sa šest kamera u deset sati snimio oko 40 sati filma iz kojeg će napraviti jednosatni dokumentarac pod nazivom:

● **BRUS SPRINGSTIN** je jedan od muzičara (uz Džoni Mićel, Brajan Eno, Tom Vaits, Džoe Džekson...) koji je protivnik video spota i smatra da on ubija muziku.

● Grupa **RANDEVU** je krenula u studiju Tivoli pripremati snimke za svoj novi album, ali se još uvijek ne zna ko će biti novi vokalni solista.

● Poslije duže pauze **IDOLI** su napravili novi

snimak **SAMO ME GLEDAJ I BUDI TU**, koji će se pojaviti u filmu **ŠEST DANA JUNA**, a vjerovatno i na njihovoj novoj ploči.

● **BULDOŽER** se namjerava aktivirati i oni će u studiju Tivoli snimati materijal za novi studijski album u staroj postavi. Jedino je još neizvjesno pitanje ko će sjesti za bubnjeve.

● **PLAVI ORKESTAR** je svoj novi album **SOLDATSKI BAL** uspio prodati za samo mjesec dana u rekordnih 70.000 primjeraka, a za **SASU LOŠICA**, „bezobrazniji“ kritičari kažu da je predodređen da „penzionise“ **GORANA BREGOVIĆA**.

● **OLIVER DRAGOJEVIĆ**, **TEREZA KESOVIIJA** i grupa **MORE** otvorili su novu turističku sezonu svirajući hotelske koncerte duž jadranske obale.

● **LEPA BRENA** i **MILUTIN POPOVIĆ ZAHAR** poslije skoro dvogodišnjeg rata zakopali su ratnu sjekiru. Sukob je izgladen na snimanju zajedničkog singla **LEPE BRENE** i **MIROSLAVA ILIĆA**. Na ovoj ploči će, se pored Zaharove kompozicije „**JEDAN DAN ŽIVOTA**“, naći popularna koncertna pjesma „**ŽIVJELA JUGOSLAVIJA**“

M. P.

**INSTITUT ZAŠTITE
BANJALUKA**

Na osnovu odluke Zbora radnika raspisuje se

LICITACIJA

Za prodaju putničkog automobila ZASTAVA 101 - CONFORT, reg. broj: BL 108-333, godina proizvodnje 1982, u voznom stanju, registrovan.

Početna cijena 200.000,00 dinara.

Licitacija će se održati dana 11. juna 1985. godine u 10 sati ispred Instituta zaštite, Ul. Akifa Šeremeta „0“ (Paskolina ciglana) u Banjaluci.

Pravo učešća na licitaciji imaju sva pravna i fizička lica uz predhodno položeno učešće od 10 % od početne cijene.

Porez na promet i troškove prenosa vlasništva snosi kupac.

**RO KLINIČKO—MEDICINSKI CENTAR
BANJALUKA sa n.sol. o
OOUR KLINIČKO—BOLNIČKI CENTAR
BANJALUKA sa n.sol.o
BANJALUK Z. Korde 1**

Na osnovu člana 103. Statuta OOUR kliničko-bolnički centar Banjaluka, Radnički savjet OOUR-a KBC Banjaluka, na svojoj XXI redovnoj sjednici održanoj dana 28.5. 1985. godine rješavajući o potrebama za zasnivanje radnog odnosa sa novim radnicima donosi odluku na osnovu koje se raspisuje

KONKURS

— za prijem u radni odnos radnika za obavljanje poslova i radnih zadataka
NA ODREĐENO VRIJEME

1. Ljekara pripravnika na određeno vrijeme od jedne godine za obavljanje pripravnčkog staža 10 radnika
USLOVI: završen medicinski fakultet

OGLAS

— za prijem u radni odnos za obavljanje poslova i radnih zadataka —

NA ODREĐENO VRIJEME

1. Medicinske sestre-tehničara pripravnika na određeno vrijeme od 6 mjeseci za obavljanje pripravnčkog staža 6 radnika

USLOVI: završena medicinska škola-odsjek medicinskih sestara tehničara ili IV stepen srednjeg usmjerenog obrazovanja, smjer medicinskih sestara tehničara

2. Medicinske sestre akušerke pripravnika na određeno vrijeme od 6 mjeseci za obavljanje pripravnčkog staža 2 radnika

USLOVI: Završena medicinska škola — odsjek akušerskih sestara ili IV stepen srednjeg usmjerenog obrazovanja, smjer akušerskih sestara.

3. Laboratorijskog tehničara pripravnika na određeno vrijeme od 6 mjeseci za obavljanje pripravnčkog staža 2 radnika

USLOVI završena medicinska škola, odsjek laboratorijskog tehničara ili sanitarnog tehničara ili IV stepen srednjeg usmjerenog obrazovanja smjer laboratorijski-sanitarni tehničar.

Prijave se podnose Komisiji za radne odnose OOUR-a Kliničko-bolnički centar Banjaluka, Zdrave Korde 1, putem Odsjeka opštih i kadrovskih poslova u roku od 15 dana od dana objavljivanja za prijavu po konkursu i 8 dana računajući od prvog narednog dana po objavljivanju za prijavu po oglasu.

Uz prijavu kandidati su dužni priložiti: diplomu o završenom medicinskom fakultetu, odnosno svjedočanstvo o završnom ispitu medicinske škole-prema uslovima, izvod iz matične knjige rođenih i uvjerenje o radnoj sposobnosti.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

O rezultatu konkursa odnosno oglasa kandidati će biti pismeno obaviješteni u roku od 15 dana od dana izbora.

**RADNA ZAJEDNICA
Zajednice za razvoj i unapređenje sela
opštine Banjaluka**

Radna zajednica Zajednice za razvoj i unapređenje sela opštine Banjaluka objavljuje

OGLAS

za prijem pripravnika na neodređeno vrijeme

USLOVI: Pored opštih uslova predviđenih zakonom kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

Diplomirani inženjer poljoprivrede, odsjek ili smjer: ratarski, stočarski, i voćarski ili zaštita bilja,

IZVRŠILAC 1.

Oglas ostaje otvoren 15 dana od dana objavljivanja.

Pismene prijave sa dokumentima o ispunjavanju uslova iz oglasa dostaviti na adresu Zajednica za razvoj i unapređenje sela opštine Banjaluka, Akifa Šeremeta S.

**RO „ŠIPAO—VRBAS“ BANJALUKA
OOUR USLUŽNE DJELATNOSTI
Komisija za radne odnose**

Raspisuje

OGLAS

za prijem radnika u radni odnos na neodređeno vrijeme

VK-varilac — 1 izvršilac

USLOVI: Završena škola za VK-radnike odgovarajući smjer i 1 godina radnog iskustva na istim poslovima

Prije izbora kandidata izvršiće se provjera radničkih sposobnosti u skladu sa Pravilnikom o radnim odnosima OOUR-a Uslužne djelatnosti.

Lični dohodak se određuje prema Pravilniku o osnovama i mjerilima za raspodjelu sreds-

tava za lične dohotke, zajedničku potrošnju i naknade za lične dohotke.
Stan nije obezbijeđen.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja, a prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova oglasa dostavljaju se na adresu:

RO „ŠIPAO—VRBAS“ BANJALUKA, OOUR USLUŽNE DJELATNOSTI, Komisiji za radne odnose Ulica Džemala Bijedića 18
Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

**GRO „NOVA ŠTAMPA“
BOSANSKA GRADIŠKA**

Na osnovu odluke Radničkog savjeta — Komisije za radne odnose GRO „Nova štampa“ Bosanska Gradiška raspisuje

KONKURS — OGLAS

za prijem radnika na poslove i radne zadatke:

a) 1. SEKRETAR RADNE ORGANIZACIJE — na određeno vrijeme do povratka radnice sa trudničkog bolovanja — 1 izvršilac

2. RUKOVODILAC FINANSIJSKO—KNJIGOVODSTVENE I PLANSKE SLUŽBE — na neodređeno vrijeme 1 izvršilac

3. TEHNIČKI RUKOVODILAC — na neodređeno vrijeme 1 izvršilac.

b) 4. REFERENT PRODAJE NA TERENU — na neodređeno vrijeme za područje opština: Bosanski Novi, Velika Kladuša, Bihać, Cazin, Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac i Titov Drvar, 1 izvršilac.

5. RUČNI SLOVOSLAGAR — VK/KV — na neodređeno vrijeme, 2 izvršioća.

6. TIPOMAŠINIST — VK/KV na neodređeno vrijeme, 2 izvršioća.

Uslovi:

Pored opštih uslova propisanih zakonom kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće uslove:

Pod 1. Završen pravni fakultet ili viša upravna škola sa najmanje 2 godine radnog iskustva u struci.

Pod 2. Završen ekonomski fakultet ili viša ekonomsko-komercijalna škola sa najmanje 2 godine radnog iskustva u struci.

Pod 3. VSS ili VŠ-grafički smjer sa najmanje 2 godine radnog iskustva u struci-organizaciona sposobnost.

Pod 4. VŠ—SSS sa najmanje 6 mjeseci radnog iskustva u struci.

Pod 5. VKV/KV sa najmanje 6 mjeseci radnog iskustva u struci.

— Uz prijavu na konkurs-oglas potrebno je dostaviti sljedeće:

— dokaz o stručnoj spremi,

— dokaz o radnom iskustvu.

Konkurs-oglas ostaje otvoren 15 dana od dana objavljivanja u dnevnom listu „Glas“ Banjaluka. Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

Prijave slati na adresu: GRO „Nova štampa“, Bosanska Gradiška.

Na osnovu odluke Radničkog savjeta br: RS-44XXVI/85 od 31.05.1985. godine, OOUR Farmaceut-ska djelatnost u sastavu RO Kliničko-medicinski centar Banjaluka, raspisuje

OGLAS

— za prijem radnika za obavljanje poslova i radnih zadataka —

1. Nosač na neodređeno vrijeme u Centralnoj apoteci — 1 izvršilac

USLOVI: Završena osmogodišnja škola. Prijave se podnose Komisiji za radne odnose OOUR-a Farmaceut-ska djelatnost RO Kliničko-medicinski centar Banjaluke, Veselina Masleše br. 18.

Uz prijavu kandidati su dužni da prilože sljedeće dokumente:

— ovjeren prepis ili foto-kopiju svjedočanstva o završenoj školskoj spremi,

— izvod iz matične knjige rođenih,

— ljekarsko uvjerenje o radnoj sposobnosti.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

Rok za podnošenje prijave po oglasu je 8 dana računajući prvi naredni dan od objavljivanja.

O rezultatu oglasa kandidati će biti pismeno obaviješteni u roku od 15 dana od dana izbora.

**SOUR „RUDI ČAJAVEC“
RO PROFESIONALNA ELEKTRONIKA
RZ KONTROLA KVALITETA I POUZDANOSTI
BANJALUKA**

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose RZ Kontrola kvaliteta i pouzdanosti raspisuje

OGLAS

1. PRIPRAVNIK ZA POSLOVE MLABEG LABORANTA 2 radnika

USLOVI: — elektrotehničar slabe struje

Poslovi i radni zadaci su sa posebnim uslovima rada. Rad se odvija u tri smjene.

2. REFERENT ORGANA UPRAVLJANJA 1 radnik

USLOVI: — završen prvi stepen pravnog fakulteta ili završena viša upravna škola.

— potrebno radno iskustvo 1 godina.

Radni odnos se zasniva na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodiljskog bolovanja.

PONOVI

OGLAS

1. POSLOVI STARIJEG STANDARDIZERA—ŠIFRANTA 1 radnik

USLOVI: — mašinski tehničar,

— potrebno radno iskustvo 4 godine.

Radni odnos se zasniva na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodiljskog bolovanja.

Izbor kandidata izvršiće se u skladu sa propisima iz oblasti ONO i DSZ kojima su utvrđeni posebni uslovi za rad u namjenskoj proizvodnji.

Uz prijavu na oglas priložiti foto-kopiju diplome i potvrdu o radnom iskustvu.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

Prijave dostaviti putem pošte na adresu: SOUR „RUDI ČAJAVEC“, RO PROFESIONALNA ELEKTRONIKA, RZ KONTROLA KVALITETA I POUZDANOSTI, 78000 BANJALUKA, Ulica braće Pavlića 23 A.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja u listu „Glas“.

RO „FARMES“ SARAJEVO

Na osnovu odluke Radničkog savjeta Osnovne organizacije za promet lijekovima i drugom medicinskom robom „Krajinalijek“ Banjaluka raspisuje se

OGLAS

za upražnjeno radno mjesto

1. Magazinskog radnika — 1 izvršilac na neodređeno vrijeme u Poslovnici Sarajevo.

USLOVI:

Pod tačkom 1. NK radnik, završena osmogodišnja škola.

Uz prijavu na oglas kandidat je obavezan da podnese sljedeće dokumente:

1. dokaz o školskoj spremi i

2. izvod iz matične knjige rođenih.

Nepotpune prijave neće se uzeti u razmatranje i smatrat će se kao da nisu ni podnijete.

Rok za podnošenje prijave kandidata je 8 dana od dana objavljivanja oglasa.

Prijave na oglas sa potrebnim dokumentima podnesite na adresu: RO „Farmes“, Sarajevo, OOUR „Krajinalijek“ Banjaluka, Vlade Vitjuka br. 6.

Dana 8. juna 1985. godine navršava se godina dana od prerane smrti našeg

SLOBODANA KREMENIĆA

OŽALOŠĆENI:
ujak NEDELJKO, ujna MARIJA, SUZANA I ALEKSANDAR
049951

Dana 8. juna 1985. godine navršava se godina tuge i boli kako nas je zauvijek ostavio naš najmiliji

SLOBODAN KREMENIĆ

Toga dana otkrićemo spomen-obljezje i položiti svježe cvijeće
OŽALOŠĆENI:
otac BOŠKO, majka VUKOSAVA, braća: NEDELJKO, RADENKO i sestra SLOBODANKA
049951

IN MEMORIAM

FADIL (JUSUFA) FAZLIĆ

8.12.1984 - 8.6.1985.

S ljubavlju i poštovanjem

PORODICA
049958

Sa velikim bolom i tugom saopštavamo tužnu vijest da je dana 6.6.1985. godine u 57. godini života nakon kratke i teške bolesti preminuo dugogodišnji član našeg kolektiva

IVICA (Ante) KEZIĆ

Sahrana će se obaviti u subotu, 8. juna 1985. godine u 15 sati na groblju u Trapistima

KOLEKTIV
OOUR-a „GRADA“ Banjaluka

IN MEMORIAM

Dana 9. juna 1985. godine navršava se tužna godina od smrti našeg dragog

VUKAŠINA KREJIĆA

Toga dana ćemo obići njegov grob, položiti cvijeće i odati dužno poštovanje.

OŽALOŠĆENA PORODICA
049982

Dana 9. juna 1985. godine navršava se šest mjeseci od iznenadne i prerane smrti naše drage supruge, majke, bake i svekrve

SAVKE SAVE STOJANOVIĆ

Hvala svima koji su je zadržali u lijepoj uspomeni.
NJENI NAJMILIJ
049952

TUŽNO SJEĆANJE

Dana 8. juna 1985. godine navršava se pet godina otkako nije s nama naš dragi

KREŠIMIR RADMAN

Trajno ostaje samo sjećanje na njegov lik i dobrotu.

SUPRUGA, KĆERKA I BRAĆA
049981

Dana 10. juna 1985. godine navršavaju se dvije godine kako je smrt zauvijek otela iz našeg zagrija

SVETKA STANOJEVIĆA

Dana 9. juna 1985. godine posjetićemo njegov grob u 10 sati, okliti ga cvijećem i zaliti suzama

OŽALOŠĆENA PORODICA
049959

Dana 8. juna 1985. godine navršavaju se tri godine od smrti našeg dragog oca, supruga, svekra i djeda

SLAVKA MARIĆA

Dana 9. juna u 12 sati posjetićemo njegov grob i položiti cvijeće

OŽALOŠĆENA PORODICA
049992

IN MEMORIAM
Dana 9. juna 1985. godine navršava se tužna godina od smrti drage mame, sestre i poštivane bake

ANKE KNEŽEVIĆ rođene GRGIĆ

Toga dana posjetićemo vječnu kuću i okliti cvijećem

OŽALOŠĆENA PORODICA
049970

MALI OGLASI

Veselina Masleše 13
Telefon 34-448
RADNO VRIJEME
OD 7,00 DO 15,00
SUBOTOM
OD 8,00 DO 11,30

PRODAJEM termoakumulacionu peć i peć na plin, dva zvučnika, radio-stereo i slušalice, telefon broj 39-935, adresa: Ulica Svetozara Markovića broj 13, Banjaluka.
049942

PRODAJEM peć za centralno grijanje s bojlerom, podvis Knjaževac na čvrsto gorivo 26.000. cal. Jokso Radić, telefon broj 813-470 od 15 do 18 sati Bosanska Gradiška.
049949

PRODAJEM elektromotor monofazni 2,2 kw 3 konjake snage 2800 - O/m. Vučković, Ulica Vjekoslava Bakulića broj 7, Banjaluka.
049961

PRODAJEM aparat za CO2 zavarivanje 400 A, vrlo povoljno, telefon broj 40-232, Banjaluka.
049964

STANOVİ (PONUDE)

IZDAJEM manji jednosoban prazan stan, poseban ulaz u Rudarskoj ulici broj 228, Banjaluka.
049947

SOBE (PONUDE)

IZDAJEM ležaj u namještenoj sobi muškarcu, Bulevar revolucije broj 6, stan 12, Banjaluka.
049943

IZDAJEM namještenu sobu u Ulici Mihajla Pupina broj 10, kod Trošeljja, Banjaluka.
049960

RAZNO

NOVO

Vršim obnavljanje oštećenih kada na licu mjesta kao i bijele tehnike uvoznom tehnologijom. Za sve informacije obratiti se na telefon broj 079/86-532. Eno REŠIĆ, SANSKI MOST.
1-1
049612

TRAŽIM ženu koja bi njegovala nepokretnu bolesnicu plaćamo 17.000-novih dinara mjesečno, javiti se na adresu: Dragan Gvozdenović, Pionirska ulica broj 1, Titov Drvar.
1-2
049782

Pozivaju se studenti završene VUS-e, generacija 1975. godine da svoje adrese dostave sekretarici AJŠI VUS, Skenderija broj 68, ili na telefon broj 071/513-231, Sarajevo.

NOVO — NOVO — NOVO —NOVO

NOVO — NOVO — NOVO —NOVO

„MARLES“ MARIBOR MARKET U TRNU

VAM NUDI POVOLJNU PRODAJU NAMJEŠTAJA SA POPUSTOM OD 10% NA SLJEDEĆE PROIZVODE: KUHINJE: PETUNIJA, JASEN I BIJELA. ORHIDEJE: RUMENA, BIJELA, ZELENA, NATURAL. KUPATILA, PREDSOBLJA, DJEČJE SOBE. ŠPELA I MAJA. BEPPLATAN PREVOZ DO STANA — POVOLJNA PRODAJA OD 3.6.1985. do 15.7.85.

MARLES TRN 1-2

NOVO — NOVO — NOVO —NOVO

RADNA ORGANIZACIJA „AIPK—KOMERC“
— OOUR „VELETEKSTIL“ BANJALUKA

OBJAVLJUJE

LICITACIJU

Za prodaju putničkog vozila ZASTAVA 101, registarski broj BL-916-82 godine, registrovan do 15.11.1985. godine u voznom stanju proizveden 1979. godine.

Početna cijena vozila je 120.000.- dinara.

Licitacija će se održati u ponedjeljak, 17. juna 1985. godine u 8 sati u objektu DISTRIBUTIVNI CENTAR, OOUR „VELETEKSTIL“ BANJALUKA, Ulica dunavska bb.

Pravo učešća na licitaciju imaju sva pravna i fizička lica, koja prije licitacije polože učešće 10% od početne cijene vozila.

Porez na promet i troškove prenosa vlasništva plaća kupac.

U slučaju neuspjele licitacije druga se zakazuje u četvrtak, 20. juna 1985. godine, u 8 sati pod istim uslovima.

AIPK PPRO „TRGOCENTAR“ JAJCE
OOUR „RAZVITAK“ — JAJCE

Komisija za međusobne odnose radnika u udruženom radu OOUR „Razvitak“ Jajce, raspisuje

OGLAS

1. za prijem u radni odnos na neodređeno vrijeme i prodavača.
 2. za prijem u radni odnos na određeno vrijeme 6 prodavača (zamjena odsutnih radnika - trudničko bolovanje)
- Uslovi: 1) završena trgovačka škola sa 6 mjeseci radnog iskustva.
2) završena trgovačka škola.
Uz molbu priložiti sljedeće dokumente:
- svjedočanstvo o završenoj školi,

- izvod iz matične knjige rođenih,
 - uvjerenje o služenju vojnog roka (za muškarce),
 - uvjerenje o radnom iskustvu (pod tač. 1).
- Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja u listu „Glas“ Banjaluka.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

KNEŽOPOLJSKA SRETANJA

SJEĆA SE VLADO AEROPLANA

Vlado Grujičić

Knežopoljska sretanja su uvijek draga, nova, nove su priče onih koji su za teških godina rata ovdje bili, na Kozari ratovali. Jedan od takvih je i nosilac Spomenice Vlado Grujičić, iz Međuvoda, ratnik što sa kozarskim partizanima krenu ivrali se kad je rat okočan, njegovu Potkozarje, pitomine kozarske, pepelom posute, grobovima obilježene.

— Svetac je danas dijete, pazi, znaš šta znači avijaciju partizansku formirati, napominje Vlado, dok razgovaramo 21. maja, četrdeset tri godine kasnije od onog dana kada je Franjo Kluz sa svojim čuvenim „potezom“ doletio u Međuvode sa banjalučkog aerodroma.

Taj dan pamti i Vlado Grujičić, pamti i one prije kad su u barama, u Međuvodu krčili njivu, poravnali, da avion sleti.

— Došao jedan u domobranskoj uniformi, veli, zove se Ivica Mitrčić, a zovu ga Bregejac. Došao i počeo pričati da aerodrom treba praviti. Uhvale ga partizani i svežu, pa kad su saznali da je u vezi sa Kluzom, puste, i mi krenemo u gradnju. Da i mi čudo od aeroplana vidimo. Kad je Kluz sletio, bilo je negdje tri-četiri sata popodne, priča Vlado.

To veče, tog 21. maja 1941. go-

dine u Međuvodu, na improvizovanom prvom partizanskom aerodromu bila je igranka. Rat na jednu, igranka na drugu stranu. I staro i mlado se radovalo partizanskoj avijaciji. Sutradan, a igranka je ujutro završena, avion je uklonjen pod hrastove, da ga oko neprijateljskog nižandžije ne primijeti. Među onima koji su stražu čuvali našao se i Vlado Grujičić.

— Nas sedam je čuvalo avion. Radovali smo se ko mala djeca kad je Franjo polazio da baca letke, da tuče crnu legiju kod Orahove. U strahu su pored mene bili i Milenko Jajčanin, Pilić Balaban, Čedo Čekić sa šarcem i još trojica, čijih se imena ne sjećam. Kad je Kluz posljednji put poletio iz Međuvoda i otišao na Grmeč bilo nam je teško, bojali smo se za njega, strahovali da će poginuti, kaže Vlado.

Poslije, kad je Kluz odletio, krenuo je i Vlado Grujičić svojim ratničkim putem. Obreo se u Drugom kozarskom odredu, na Petoj kozarskoj brigadi u kojoj ostaje do kraja rata.

Sad je penzioner. Živi u rodnom Međuvodu, obilazi partizanski aerodrom, spomenik palim avijatičarima, Kluzu i Čajavecu, i sjeća se dana kad je stvarano naše vazduhoplovstvo.

J. SLATINAC

Ako je Ovan u Zodijaku onaj prvobitni i pomalo neartikulisan prasad, težnja za životom, Bik napor i razrada, usmjerenje i uzemljenje; zemlja spremna da primi sjeme, onda je Rak prvobitni okean — materica, vode iz kojih će se u zodijskom znaku Lava roditi život.

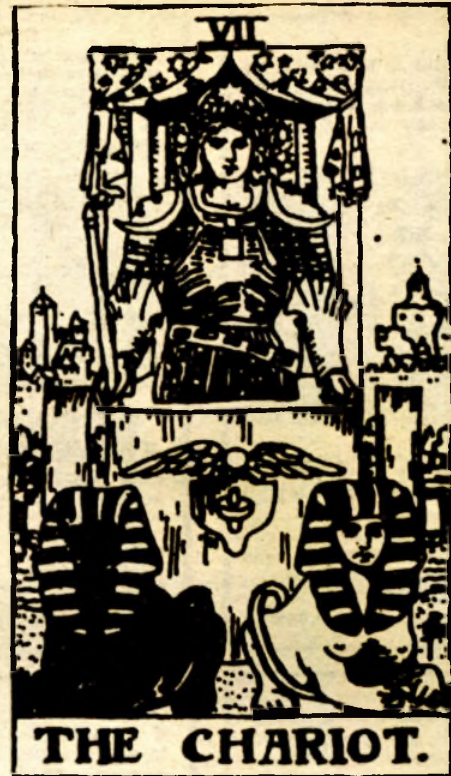
Tarot-simbol zapis, karta) Raka su Kočije. Na slici vidimo svečano obučenu figuru sa osmokrakom zvijezdom na čelu koja poručuje u skladu sa simbolikom brojeke osam „čovječe beskraj si i u beskraj češve vratiti“. Figura se nalazi na kolima-kočiji u koju su upregnute dvije sfinge (mudre mitske životinje koje su imale tijelo lava a glavu čovjeka). Jedna sfinga je crna (zlo) a druga bijela (dobro). One simbolizuju dvije manijejske sile u čovjeku koje ga uvode u život i koje su mu sudbina. Ove dvije figure još pokazuju da vozač (figura na slici) ipak upravlja (iako bez uzda) objema ovim sfigama, ali da mora uvijek paziti. No, njegova je deviza: vozi naprijed i ne zastajkuj!

Rođeni u znaku Raka, ljudi mističnih moći i osobina, izgleda da se cijelog života juljuškaju, upravo, u tom prvobitnom okeanu — materici osjećajući oko sebe iskonske prve sile koje djeluju i uobličuju svijet. Oni su, a to dobro znaju, jaje tog svijeta iz kojega čena određenoj toploti proključivati život. I, uopšte, oni se cijeli svoj život tako ponašaju. Cekaju, da se dogodi nešto slučajno i nejasno. Da uplove u neki novi magični svijet koji naziru kroz tanku opnu svojega mišljenja. No, astrologija im kaže: čekanje vam je zaludno, budite to što jeste, takvi ste nam potrebni.

Tu je, upravo, i problem, konflikt koji se javlja kod ličnosti rođenih u znaku Raka. Oni bi htjeli da se ostvare u prostoru koji nije njihov. Napor da preokrača granicu (a to je nemoguće) ih ostavlja na istoj toj granici. Onda su stalno napeti, nervozni, nepredvidljivi i stravično uporni u svojim fiks-idejama. Teško im se oduprijeti i tad su u

ZODIJAK

RAK: 21. JUNA — 21. JULA

Kočije

stanju da mnoge povedu za sobom, usput ih „ubijajući dobrotom“. Rak nije vođa i nikada mu vodstvo ne treba prepustiti. Njegove ideje su samo njegove i u njihovu realizaciju druge se ne bi smjeli upuštati, jer te ideje su pogubne, često, i za same rakove.

Osobe rođene u Zodijskom znaku Raka, privržene su porodici i „domaćem ognjištu“ prave domaćice ili domaćini, čistunci koji vole da im je okolina uvijek, skoro i sterilizirajuće čista, jer se u takvom prostoru najbolje osjećaju. Vole raskoš i bogatstvo, nekonvencionalne posla Radini su, ali imaju svoj ritam. U poslu imaju u njih povjerenja. Doduše, moraćete

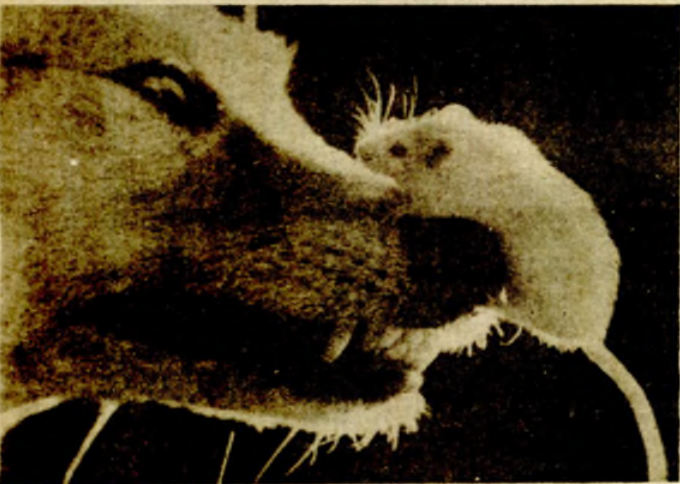
istriti povremene napade „otkačenosti“ ali možete, ipak, biti u njih sigurni.

U ljubavi su skloni jakim st-rastima, burama, ali to je kod njih više na duhovnom planu. U dužim vezama znaju jako da ohlade i tad morate strpljivo čekati dok im strasti ponovo ne „prorade“. Novca uvijek imaju: iako izgleda da im on „čuri iz džepova“, oni ga na volšeban način uvijek nabave. Skloni su gomilanju materijalnih stvari, posjedovanju nekretnina i uz njih se stalno veže bogatstvo tako da u tumačenju nekih proučavalaca Zodijska njihov tarot-zapis i glasi: bogatstvo.

M. PRAREVAC

U SIDNEJU

PRIJATELJI

SIDNEJ, juna — Labrador Feng i bijeli miš Džeri kućni su miljenici sidnejskog foto-reportera Gerija Grahama. Njihov vlasnik kaže da su to veliki prijatelji. Bez obzira što Feng ima ovakav izraz lica, Džeri ne odustaje da se igra na — njegovoj njušci.

(Foto-Rojter)

NEDJELJNI ZADATAK

Priprema
A. Allbegović

Izračunaj i upiši

1	1	1	1
1	3	5	7
1	5	13	25
1	7	25	

Koji broj treba upisati u prazno polje u donjem desnom uglu?

Ako vam ne pođe za rukom da riješite ovaj zadatak, potražite rješenje u naredno broju Nedjeljnog Glasa. Rješenje zadatka iz prošlog broja, 23.

VOREN BITI PROTIV TV

Film nije kobasica

— Slavni glumac ne dopušta da isje-ku njegov film „Crveni“, a time odlaze prijem honorara — 6 miliona dolara!

Američki filmski glumac Voren Biti konačno je dobio sudsku bitku protiv televizijske kompanije ABC, ali će zbog toga otati „kračić“ za šest miliona dolara — saopštavaju američki listovi.

Spor je počeo zbog filma „Crveni“, u kojem je Biti bio i reditelj i tumač glavne uloge, snimljenog prije tri godine. Gigantska američka TV-mreža ABC planirala je prikazivanje ovog filma i zato bi autor dobio honorar od šest miliona dolara. Ali, TV-kompanija je namjeravala da film prikaže u nešto skraćenoj verziji, čemu se Biti odmah usprotivio.

„Oni sa televizije namjeravaju da moj film sjeckaju kao da je riječ o kobasicama, a ja to ne dozvoljavam“ — izjavio je Voren Biti i podnio tužbu sudu kojem je tražio da film bude prikazan u cjelini.

Sud je donio odluku u korist tužitelja i u presudi naglasio da autor ima pravo da zahtijeva da njegov film bude prikazan kompletan, bez izbacivanja i jedne jedine scene — a to znači u punom trajanju od tačno 200 minuta.

Televizijsko prikazivanje filma bilo je zakazano za 28. i 29. april ove godine na malim ekranima širom SAD, ali je kompanija ABC odmah po objavljivanju presude saopštila da odustaje od prikazivanja Bitijevog filma.

TV kompanija se ugovorom obavezala da plati šest miliona dolara za pravo prikazivanje filma „Crveni“ u toku sledeće četiri i po godine, ali je tim ugovorom predviđeno da se prva rata honorara autoru isplati tek deset dana posle prvog TV prikazivanja filma. Pošto do prikazivanja najverovatnije neće doći, na Bitiju je da odluči da li će se odreći honorara ili će ipak pristati da se njegov film „secka kao kobasice“ i prikaže u skraćenoj verziji.

USAD

JEDANAEST GODINA POSLIJE...

Poznati pisac Aleksandar Solženjicin protjeran je iz Sovjetskog Saveza 1974. godine. Vidimo ga sa suprugom Natalijom (fotografija je snimljena prije deset godina) za vrijeme sviranja američke himne na praznik 4. jula, koji se u SAD slavi kao Dan nezavisnosti. Nedavno je bračni par Solženjicin uložio zahtjev za dobivanje američkog državljanstva.

(Foto-Upi)

ZANIMLJIVOSTI MAJKL DŽEKSON UMJESTO ORVELA

U poznatom londonskom Muzeju voštanih figura, čija je vlasnica madam Tiso došlo je nedavno do malo neobične promjene — uklonjena je figura poznatog književnika Džordža Orvela, a njeno mjesto zauzela je voštana figura možda najslavnije rok zvijezde današnjice, američkog pjevača Majkla Džeksona.

Orvelova figura je postavljena na vidno mjesto u Muzeju voštanih figura pred početak prošle godine — „zastrašujuće 1984“, koju je pisac opisao u svom poznatom djelu. Ali, kako je izjavila madam Tiso, „1984. je sada samo uspomena“, pa je Orvelova figura uklonjena i prebačena u „rezervnu kolekciju“ smještenu u jednom specijalnom depou u jugozapadnoj Engleskoj.

Na Orvelovo mjesto došao je tamnoputi američki rok-pjevač, a — kako piše američki dnevnik „Internešenel herald tribjun“ — nekoliko hiljada mladih okupilo se ispred Muzeja da pozdravi Majkla Džeksona, koj je došao da lično prisustvuje svečanom otkrivanju svoje voštane figure.

-IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BANJALUKA

PRIVATNICI BOLJE RADE

Azra Zejnilović, maturant:

— Čest sam gost banjalučkih ugostiteljskih objekata. Iskustvo mi kazuje da je nivo usluga u društvenom sektoru niži u odnosu na privatni. Vjerovatno je to što privatnici rade za sebe, a u društvenom, s obzirom na visoke cijene, izostane i uobičajeni bakšiš, pa se konobari i ne trude.

PROVEŠĆU LJETO U UČENJU

Sead Husetić, student medicine:

— Ovogodišnju ljetnu sezonu ću provesti u Banjaluci. Pripremaću dva ispita za septembarski rok, i ako ih položim, upisaću treću godinu. Uslove za učenje imam, a u kraćim odmorima obići ću INCEL-ov bazen i Vrbas.

VOLIM ITALIJANSKI JEZIK

Marija Čosić, učenica:

— Završila sam osmi razred i voljela bih da se upišem u gimnaziju, na kulturološko-prevodilački smjer. Ovaj smjer želim, jer bih po završetku srednje škole studirala italijanski jezik koji veoma volim.

JUGOSLAVIJA — PRIJATELJSKA ZEMLJA

Rašid Zandi, student iz Iraka:

— U prijateljskoj Jugoslaviji sam već tri godine. Imam dosta poznanika i prijatelja koji mi pomažu i u savladavanju nekih jezičkih prepreka. Studiram na Elektrotehničkom fakultetu, i ukoliko u junu položim ispite iz prve godine, ljetno ću provesti u Iraku.

Ž. PAVLOVIĆ

INFORMATOR

BANJALUKA

REPERTOAR KINA
KOZARA—STRAVIČNI VIKEND (američki filmstrave) u 11, 16, 18 i 20 sati.
VRBAS—LJUBAVNICA POD KREVIETOM (italijanska komedija) u 16, 18 i 20 sati.
PALAS—velika sala — PJSMA MOJE LJUBAVI (indijski muzički film) u 10, 16, 18 i 20 sati, SEK-SUALNE FANTAZIJE (danska seks-komedija) u 22 sati.
— mala sala — TOMIJERRY (crtani film) u 10 sati, UNA (domaći film) u 16, 30, 18, 30 i 20, 30.

DJEČIJE POZORIŠTE

Nema predstave.

DOM KULTURE

Izložba slika MIHAJLA RAKITE.

UMJETNIČKA GALERIJA - Stalna postavka, Radno vrijeme: svakog dana osim ponedjeljka - 10-19 sati.

Stalna postavka SPOMEN—Z-BIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆA nalazi se u Ulici V. Nazora 19.

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE

Etnološka postavka „Odjeća, vezi i nakit“ Bosanske krajine, „Umjetničke slike iz zbirke Muzeja Bosanske krajine“, te stalna postavka. Muzej otvoren svim danima, sem ponedjeljka, od 9-13 i od 17-19 sati, a subotom, nedjeljom i praznikom od 9-13 sati.

BIBLIOTEKA

Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati. Odjeljenje u MEJDANU radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati. Odjeljenje u BUDŽAKU radi ponedjeljom i utorkom od 15 do 19 sati, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA

Noćno dežurstvo ima apoteka „1. maj“ u Ul. Vladimira Nazora 21, telefon: 21-914.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Vodovod i kanalizacija 21-247
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BiH 39-835
Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu - Centar za obavještenja 985.

POLASCI VOZOVA

Izmjenjeni red vožnje željeznice važi od 2.6.1985. godine
Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi), 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni)
Za Zagreb: 01 11, 03, 13, 04, 12, 09, 57 (poslovni), 15, 06 i 16, 22.
Za BEOGRAD: 06, 53 (poslovni, a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10, 01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14, 00), 14, 50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17, 32), 22, 45 (putnički do Doboja, iz Doboja u 01, 38).

DOLASCI VOZOVA

IZ SARAJEVA: 01, 08 03, 00 (brzi) 09, 55 (poslovni) 15, 04 (brzi) 16, 16 (brzi) 20, 10 (poslovni).
IZ ZAGREBA: 042 01, 52 13, 12 16, 02 (brzi) 18, 08 (poslovni) 21, 42 (ubrznani).
IZ BEOGRADA: 05, 35 08, 25 13, 28 16, 16 19, 05 21, 57

VANREDNI VOZOVI

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13, 25 i DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14, 01

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

Za ZAGREB: 01, 20 02, 00 03, 00 05, 30 06, 00 07, 45 08, 30 09, 30 11, 00 12, 00 12, 40 13, 15 14, 30 15, 10 15, 20 17, 00 18, 15 19, 24 20, 00
Za BEOGRAD: 05, 00 06, 00 09, 30 15, 00 17, 00 23, 30
Za LJUBLJANU: 01, 20 08, 20 12, 00 13, 15 15, 10 19, 25
Za SARAJEVO: 00, 30 08, 00 12, 00 00, 45 (u prolazu u 10, 00 13, 35 i 15, 15)
Za KRANJSKU GORU: 13, 15
Za TUZLU: 05, 35 i 15, 45
Za DUBROVNIK: 20, 20 22, 00 24, 00 (polasci u prolazu)
Za MOSTAR: 06, 00 13, 00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11, 26 (u prolazu) 22, 00
Za BIJELJINU: u 11, 00 (iz Prnjavora u 12, 15 i Dervente u 14, 40 sati).
Za NOVI SAD: u 13, 00 (u 14, 05 iz Prnjavora i iz Dervente u 14, 40)

Za DERVENTU: u 12, 00 sati.
Za PRIJEDOR: u 4, 45
Za KUKOLJE I SRBAC: u 6, 15 a povrat iz Srpeca u 11 sati.
Za SRBAC: u 17, 15
AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA — LUŠCI PALANKA u povratku saobraća preko PRIJEDORA umjesto BRONAZNOG MAJDANA sa polaskom iz LUŠCI PALANKA u 5, 45, SANSKOG MOSTA 6, 35 i PRIJEDORA u 7, 10.

BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture 8. i 9. juna u 18 i 20 sati prikazuje se film MALI ODRED.

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAONICA U Bosanskoj Gradici radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 18 sati.

— Stalna izložba „Putevi pobjede“ otvorena je od 10 do 13 sati u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić“ u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca“.

APOTEKA u Ulici maršala Tita, broj 11 (telefon: 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, a otvara se i u 13, 16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradici - 813-433
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradici - 813-500
Turist-biro - 813-080
Taksi-stanica - 811-716
„Elektro-Bosanska Gradiska“ - 813-344.

ČELINAC

U subotu nema kino-predstave, a u nedjelju prikazuje se film ČUDO NEVIĐENO u 20, 15 sati.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-038. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130-Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130.

KOTOR—VAROŠ

U Domu kulture igra film SEKTA IZ MARAKEŠA
Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104 Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

U subotu nema kino-predstave, a u nedjelju se prikazuje film SUPERKLINJA

Narodna biblioteka „Veselin Masleša“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-066.

SKENDER—VAKUF

Nema kino - predstave.

Biblioteka, pozajmo odjeljenje, radi svaki dan od 7, 30 do 15, 30 sati, a ponedjeljom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7, 30 do 15, 30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

Apoteka 840-003 Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.

PRNJAVOR

Stanica za hitnu pomoć 860-190, SUP 860-001. Autobuska stanica 860-462.

RADIO-PROGRAM

BANJALUKA

SUBOTA, 8. JUNA

7,00 — Najava programa
7,05 — MUZIKA — NOVOSTI — MUZIKA
7,30 — Vijesti
7,45 — Oglasi i obavještenja
8,00 — Mi predlažemo — vi birate
9,00 — GOST PROGRAMA
10,00 — Hit programa
10,10 — Rezervisano vrijeme
10,20 — Magazin sedam
11,00 — SPORTSKI ŽURNAL
11,20 — Radio-radar
12,00 — Završetak programa
Od 12,00 do 07,00 — PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

NEDJELJA, 9. JUNA

7,00 — Najava programa
7,05 — MUZIKA — NOVOSTI — MUZIKA
7,30 — Vijesti
7,45 — Oglasi i obavještenja
8,00 — AIPK BOSANSKA KRAJINA NA TALASIMA KRAJIŠKIH RADIO—STANICA
8,30 — Poželjeli ste — izvodi
10,00 — JEDINSTVENI U ODBRANI I ZAŠTITI
10,20 — Magazin sedam
11,00 — Muzika za nedjeljno raspoloženje
11,30 — EMISIJA NA UKRAJINSKOM JEZIKU
12,00 — Završetak programa
Od 12,00 do 01,00 — PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

SUBOTA

8,00 — Početak i najava programa
8,05 — Muzika-informacije-muzika
8,50 — Oglasi i obavještenja
9,00 — Odabrali smo za diskofile
9,30 — VIJESTI i sportska hronika
9,40 — Narodna muzika
10,00 — Iz melodije u melodiju
11,00 — „KABARE 202“
12,00 — Odjava i završetak programa Radio-Bosanske Gradiške
12,00 — 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH (Susret na talasu)
NEDJELJA
7,55 — Početak i najava programa
8,00 — ZELENA POLJA
8,30 — Želite, čestitate, pozdravljate, I dio
9,00 — Oglasi i obavještenja
9,10 — Želite, čestitate, pozdravljate, II dio
10,00 — Humoristički Radio-talas
10,10 — Želite, čestitate, pozdravljate — do kraja program (u 12,00 VIJESTI)

PRNJAVOR

SUBOTA, 8. JUNI

Program emituje na srednjim talasima 1341 kilohere i UKT 98,3 megaherca

9,00 — Najava subotnjeg revijalnog programa Radio—Prnjavora
9,03 — Muzika — informacije — reklamni blokovi — muzika
10,00 — „Gost programa“ (Zvonko Bek, predsjednik Skupštine KPD „Taras Ševčenko“ Prnjavor)
11,00 — Iz ciklusa emisija posvećenih obilježavanju 40-godišnjice pobjede nad fašizmom i oslobođenja Jugoslavije
11,25 — Emisija za naše radnike na privremenom radu u inostranstvu
12,00 do 14,00 — Zajednički program radio-stanica BiH
14,00 — 16,00 — „POMAK“ — prnjavorske omladinske aktuelnosti
16,00 — Odjava programa

NEDJELJA, 9. JUNI

7,58 — Najava „Nedjeljnog političko-informativnog i zabavnog programa Radio-Prnjavora“
8,00 — AIPK „Bosanska krajina“ na talasima krajiških radio-stanica (prenos programa Radio-Banjaluke).
8,30 do 18,00 — Vijesti — informacije — osvrti — komentari, reklamni blokovi i muzika iz programa emisije „Vaše želje čestitke i pozdravi“.
18,00 — Odjava programa

SRBAC

8,00 - Informativno-zabavni program Radio-Srpeca
12,00 — Zajednički program RSBiH
14,00 - Završetak emitovanja

NEDJELJA

8,00 — Početak emitovanja
8,05 — Muzika za dobar dan
8,30 — Želje, čestitke i pozdravi
9,00 — Radio u selu — AIPK na talasima
9,30 — Želje, čestitke i pozdravi
10,00 — Sedam dana
10,15 — Želje, čestitke i pozdravi (EPP, oglas, reportaže...)
12,00 — Odjava i završetak emitovanja

BOSANSKA DUBICA

SUBOTA

11,00 — Najava i pregled programa
11,05 — Za svakog ponešto
11,30 — Želje slušalaca
12,00 — Zajednički program RSBiH
14,00 — Emisija za selo
14,30 — VIJESTI
14,33 — Program za mlade
15,30 — PROTEKLE NEDJELJE U NAŠOJ KOMUNI
15,45 — Obavještenja, muzika, oglas
16,00 — Dnevnik RS
16,30 — U subotnje predvečerje
17,00 — Odjava programa

BOSANSKI NOVI

SUBOTA, 8. JUNA

9,00 — I danas smo zajedno (najava, vijesti i melodija dana)
9,10 — Želje slušalaca
10,00 — Emisija za selo (u sklopu programa emitujemo: kombinat na talasima krajiških RST)
10,30 — Nastavak ispunjavanja vaših želja
11,00 — Hronika 6 radio-dana (IPP-pregled aktuelnosti na kraju nedjelje)
11,15 — EP-prospekt
11,30 — Rezervisano za... (dokumentarni program)
12,00 — Susret na talasu (Zajednički program RSA II i ORSBIH)
14,00 — Odjava programa i najava ponovnog susreta

JAJCE

SUBOTA

9,00 — Najva programa
9,15 — Vijesti
9,15 — Zanimljivosti iz komune
10,00 — Revija želja, čestitki i pozdrava...
11,00 — Odjava programa

NEDJELJA

9,00 — Najava programa
9,15 — EPP
9,30 — Reportaže, zapisi...
10,00 — Nedjeljni žurnal
10,30 — Putokaz — omladinska emisija
11,00 — Revija želje, čestitki i pozdrava...
12,00 — 13,00 — Odjava programa

KLJUČ

NEDJELJA, 9. JUNI

10,00 — Najava programa i vijesti
10,30 — Nedjeljna hronika Radio-Ključa
11,00 — Poruke, želje i pozdravi slušalaca
12,00 — Emisija za selo i AIPK na talasima
13,00 — Nedjeljom za mlade i odjava programa
14,00 — Prenos Prvog programa Radio-Sarajeva.

PRIJEDOR

SUBOTA, 8. JUNI

9,00 — Najava programa
9,02 — Noviteti disko-produkcije
9,30 — Jugoton-ekspres
10,00 — Subotom zajedno
11,00 — Čestitke, želje, pozdravi
13,00 — Odjava programa
NEDJELJOM NE EMITUJEMO RADIO—PROGRAM

DEŽURNA STRANA

PROŠLE GODINE U JUGOSLAVIJI

STABILNA BEZBJEDNOSNA SITUACIJA

BEOGRAD, 7. juna (Tanjug) - Delegati u Odboru Saveznog vijeća za unutrašnju politiku prihvatili su danas izvještaj o prošlogodišnjem radu Saveznog sekretarijata za unutrašnje poslove uz ocjenu da su organi unutrašnjih poslova u cjelini dali doprinos stabilnom bezbjednosnom stanju u 1984. godini.

Zamjenik saveznog sekretara za unutrašnje poslove Mirko Bunevski je istakao da lani nije bilo težeg i masovnijeg narušavanja javnog reda i mira, ni terorističkih ataka. Sa zabrinutošću je, međutim, konstatovao porast grubljih nacionalističkih ispada u svim dijelovima zemlje. Istakao je da djelatnost albanskih nacionalista i redentista i dalje predstavlja jedan od najozbiljnijih bezbjednosnih problema.

PREDVIĐANJA

BERIČETNA ZETVA

BEOGRAD, 7. juna (Tanjug) - Rod pšenice ove godine će, ako vrijeme narednih mjesec dana bude lijepo, dostići nešto više od pet miliona tona. Otkup pšenice ovogodišnjeg roča, prema planu, treba da iznosi 3,4 miliona tona, ali pod uslovom da se društvenim dogovorom odmah odrede uslovi preuzimanja viškova. U prvom redu neophodno je što prije dogovoriti jedinstvene otkupne cijene za cijelu zemlju, kao i premiju isplatu „na licu mjesta“ i uslove kreditiranja zaliha, rečeno je na današnjoj sjednici Izvršnog odbora Opšteg udruženja poljoprivrede i prehrambene industrije Jugoslavije.

PUŠTENA U SAOBRAĆAJ DRUGA TRASA AUTO-PUTA OD RUME DO ŠIMANOVACA

BRŽE KROZ SREM

ŠIMANOVCI, 7. juna — U sremskom selu Šimanovcima danas je svečano obilježeno puštanje u saobraćaj druge trase Auto-puta „Bratstvo-jedinstvo“ Beograd — Zagreb na dionici od Rume do Šimanovaca, dugoj 30 kilometara. Time se obezbjeđuje i veća propusna moć na djelu oskodne međunarodnog puta od Jesenica do Đevdlije, i veća bezbjednost u saobraćaju.

DESETI SUSRETI ZDRAVSTVENIH RADNIKA BANJALUČKE REGIJE

UPOZNAVANJE I DRUŽENJE

BANJALUKA, 7. juna — Povodom 40-godišnje pobjede nad fašizmom sutra će na Mrakovici, na legendarnoj Kozari, započeti deseti, jubilarni susreti zdravstvenih radnika banjalučke regije. Ovim prilikom eminentni stručnjaci medicine iz BiH održaće predavanje o temi: „Podjela rada u zdravstvu“. Biće održan i čas istorije, a u kulturno-umjetničkom programu učestvoće društva iz Banjaluke. Cilj ovih susreta je razmjene iskustva, upoznavanje i druženje radnika u zdravstvu ove regije. Z. P.

SA SKUPŠTINE SIZ-a FIZIČKE KULTURE BANJALUKA

SMANJENA STOPA DOPRINOSA

BANJALUKA, 7. juna - Na današnjoj sjednici Skupštine SIZ-a za fizičku kulturu Banjaluke najviše pažnje u raspravi delegati su poklonili finansijskom planu Zajednice za ovu godinu. Iako je stopa doprinosa na lične dohotke za fizičku kulturu smanjena sa 0,27 na 0,25 posto, ove godine ostvariće se oko 111 miliona dinara ukupnog prihoda, koji će najvećim dijelom (55 miliona) biti namijenjen za redovno takmičenje sportskih klubova. Što se tiče ostalih rashoda, značajno je reći da će za korištenje i održavanje sportskih objekata i terena biti izdvojeno 12 miliona, a za popravku, adaptaciju i sanaciju sportskih objekata 15 miliona dinara.

U POŽARU U GUNDULIĆEVOJ ULICI U BANJALUCI

POVRIJEĐENO 26 RADNIKA

Požar je iznenada buknuo (Snimio: R. Ostojčić)

BANJALUKA, 7. juna - U požaru koji je danas oko 13 sati buknuo u suterenu stambene zgrade (u izgradnji) koja se nalazi u Gundulićevoj ulici u Banjaluci 26 radnika GRO „Vrbas“ iz Laktaša je povrijeđeno. U Stanici hitne pomoći su nam rekli da se radi o lakšim trovanjima ugljen monoksidom tako da su svi povrijeđeni poslije ukazane pomoći pušteni kućama.

Požar je zahvaljujući brzoj intervenciji banjalučkih vatrogasaca lokalizovan za samo petnaestak minuta. Pretpostavlja se da je uzrok požara nepažnja pri varenju instalacija za grijanje. M. D.

ZAVRŠENO ZASJEDANJE NATO-a

„RAT ZVIJEZDA“ BEZ PODRŠKE

MADRID, 7. juna - Ministri inostranih poslova NATO-a završili su danas u Estorilu, u blizini Lisabona, dvodnevno zasjedanje usvajanjem saopštenja u kojem se daje puna podrška naporima SAD u pregovorima sa SSSR u Zenevi. Izostala je podrška američkoj inicijativi o strateškoj odbrani poznatoj kao „rat zvijezda“

PBS OSNOVNA BANKA

„BANJALUKA“

KURSNA LISTA

(formirana 7. juna 1985. godine)
KURS U DINARIMA

Zemlja	Valuta	Kupovni		Prodajni
		za efektivu	Kupovni za devize	
Austrija	100 šilinga	1247,15	1279,13	1282,97
Belgija	100 franaka	432,85	444,88	446,22
Danska	100 kruna	2424,53	2493,09	2500,58
Francuska	100 franaka	2864,98	2945,99	2954,84
Holandija	100 florina	7777,39	7997,31	8021,34
Italija	100 lira	13,72	14,07	14,11
Norveška	100 kruna	3023,79	3109,29	3118,63
SR Njemačka	100 maraka	8760,78	8985,41	9012,41
Švajcarska	100 franaka	10381,42	10673,57	10705,64
Švedska	100 kruna	3015,83	3101,10	3110,42
Japan	100 jena	104,06	109,37	109,70
V. Britanija	1 tunta	190,24	199,20	199,80
Kanada	1 dolar	266,30	274,65	275,47
SAD	1 dolar	266,30	274,65	275,47
Australija	1 dolar	173,51	181,68	182,23

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se počev od 14,00 časova 7. juna 1985. godine, a kursevi za efektivu počev od 5. juna 1985.

SUBOTA, 8. juna

PRVI PROGRAM

10,10 - Pregled programa
10,25 - Osamdesete
10,55 - Video-traka broj 3/85 - zabavno-muzička emisija
11,35 - Znanje - imanje - Čelid
12,47 - Sedam TV - dana
13,10 - Povedi kolo: KUD „Karlo Rojc“ Banjaluka - narodna muzika
13,40 - Dnevnik I
14,00 - PARIZ: teniski turnir „Roland Garos“ - finale, žene singl, finale, muškarci - dubl
18,25 - Dojke - dokumentarni program
19,15 - Crtni film
19,30 - Dnevnik II
19,55 - TV-spot
20,00 - „Švajcarska zavjera“ - američki igrani film
21,30 - Vijesti
21,45 - Sedam avjetskih dana
21,55 - Od našeg dopisnika: Prag
00,05 - Pregled programa za nedjelju

DRUGI PROGRAM

12,25 - Jugoslavijo, dobar dan - informativno-zabavna emisija
12,55 - „Otpušten“ - danski igrani film
14,10 - „Mačja posla“ - američki film za djecu i omladinu
15,30 - „Nepokoreni grad“ - domaća serija, repriza, XII/14
16,55 - Zmajevе dječije igre - direktan prenos
17,55 - Karlsruhe: PE u košarci (M): JUGOSLAVIJA — POLJSKA, I poluvrijeme
18,40 - EPP
18,50 - Košarka: II poluvrijeme
19,30 - Dnevnik
20,00 - KARLSRUHE: PE u košarci SSSR - ŠPANIJA I poluvrijeme
20,40 - Sportska subota
20,50 - Košarka II poluvrijeme
21,30/50 - Studio 2
21,40 - „Bljesak anđela“ - američki serijski film, II dio
21,10 - TV-galerija
23,40 - Tuzla: prvenstvo Jugoslavije u gimnastici, reportaža
00,00 - Pregled programa za nedjelju

NEDJELJA, 9. JUNA

PRVI PROGRAM

10,05 - Pregled programa i upisni informator
10,20 - Vijesti
10,30 - Nedjeljno prijedopodne
11,58 - EPP
12,00 - Emisija za poljoprivrednike
13,00 - Znanje - imanje
14,00 - Na svoj način: Dubravka Nešović
14,15 - Nedjeljom (EPP)
17,15 - EPP
17,20 - Ciklus literatura i film-ruski klasici: Čovjek ispred svog vremena - Jakov Bogomolov - sovjetski igrani film
18,55 - Put u središte zemlje - serijski crtni film
19,30 - Dnevnik II
20,00 - Na naš način - dramska serija TV - Skoplje
21,00 - EPP
21,05 - Emir Kustirica - reportaža
21,40 - EPP
21,45 - Sportski pregled (EPP)
22,30 - Dnevnik III
22,50 - Pregled programa za ponedjeljak i upisni informator

DRUGI PROGRAM

11,25 - Pregled programa i upisni informator
11,40 - Majke operse večeri: D. Verdi: Traviata - opera
13,40 - Na četiri točka - emisija o saobraćaju i turizmu Sportsko poslijepodne:
14,00 - Jastrebarsko: SP u motokrosu, 250 kubika, prenos prve trke
14,55 - PARIZ: Teniski turnir Roland Garos - finale - reportaža o finalistima
15,05 - KARLSRUHE: PE u košarci (M): JUGOSLAVIJA — RUMUNIJA, prenos
16,30 - PARIZ: Teniski turnir „Roland Garos“, snimak I prenos
18,30 - TUZLA: prvenstvo Jugoslavije u gimnastici, reportaža
19,00 - JASTREBARSKO: SP u moto-krosu 250 kubika, snimak II trke
20,00 - Komuna u sjevernoj Kini - kanadski dokumentarni film
21,15 - Studio 2
21,35 - TV - kinoteka: POVRATAK - domaći igrani film
22,35 - NEOBAVEZNO II - emisija iz kulture
23,00 - Pregled programa za ponedjeljak i upisni informator

VRIJEME

IZVJESTAJ REPUBLIČKOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA BiH

OSVJEŽENJE

ZA BOSANSKU KRAJINU: Naoblacenje i osvježenje sa kišom mjestimično, a u popodnevnom satima moguće su i vremenske nepogode praćene gradom i pojačanim vjetrovima. Najviša dnevna temperatura od 22 do 25 stepeni.

ZA BANJALUKU: Naoblacenje i osvježenje sa kišom povremeno, a u popodnevnom satima moguće su i vremenske nepogode. Najviša dnevna temperatura od 25 stepeni.

VODOSTAJ: Una - Bihać 19 cm, bistra temperatura vode 14 stepeni, Una - bosanska Dubica 64 cm, bistra temperatura vode - Sana-Sanski Most 136 cm, bistra, temperatura vode 17 stepeni, Vrbas-Banjalučka 80 cm, bistra, temperatura vode 16 stepeni. Na svim rijekama vodostaj u laganom opadanju.

Miro Miladenović
DAVID ŠTRBAC

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417, Redakcija 37-979, 37-977, daktlografi 34-449. Oglasno u Ulici Veselina Masleše 13, telefon 34-448. Teleks 45-208 YU GLAS, OOUR Novinska djelatnost Banjaluka, prolazni račun broj: 10500-833-427 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ: jednomjesečna 800 dinara, tromjesečna 2.400 dinara, polugodišnja 4.800 dinara, godišnja 9.600 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 1.660 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: jednomjesečna 1.600 dinara, tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600 dinara, godišnja 19.200 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 3.320 dinara. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banke Banjaluka. Rješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82 „Glas“ je oslobođen plaćanja poreza na promet.